67 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 19. SEPTEMBRA 2014

Leto LXVII, št. 75, cena 1,70 EUR, 14 HRK | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Evropski denar za občinske projekte

Za svoje investicijske projekte bo 78 slovenskih občin dobilo nepovratni denar iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, je prejšnji teden sklenilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Občinam, med njimi je tudi več gorenjskih, bo razdeljenih 72 milijonov evrov.

D. Ž., S. K., M. A., J. P., M. R., A. S.

Kranj – Ob izteku evropske finančne perspektive 2007–2013 je slovenska vlada novembra lani z akcijskim načrtom sprejela ukrepe za pospešitev črpanja evropskih kohezijskih sredstev. Rezultat tega je bil javni poziv za predložitev vlog za sofinanciranje naložb iz regionalnih razvojnih programov, s katerim je za slednje spočetka razpisala 31 milijonov evrov. Razpis se je iztekel 5. maja, nanj je prispelo 153 vlog, od tega je bilo do sofinanciranja upravičenih 78 prijaviteljev. Za vse vložene projekte denarja ni bilo dovolj, čeprav so razpisani denar nazadnje več kot podvojili. Že do konca tega leta naj bi se končalo 11 izbranih projektov, ostali pa do konca septembra 2015.

Občina Preddvor je za ureditev infrastrukture, vredne 4,8 milijona evrov, s tem razpisom pridobila 3,8 milijona evrov, s tem denarjem bodo zgradili kanalizacijo na Zgornji, Srednji in Spodnji Beli, Bregu ob Kokri ter v spodnjem delu Tupalič, s čimer se bo na čistilno napravo priključilo več kot tristo gospodinjstev. V Tupaličah bodo v spodnjem delu zgradili sekundarni vodovod, po vseh vaseh obnovili meteorno kanalizacijo in uredili cesto. Občina Škofja Loka bo nepovratni denar dobila za komunalno ureditev naselij Godešič, Reteče in Gorenja vas-Reteče. Za projekt, vreden nekaj manj kot pet milijonov evrov, je sofinancerski delež 3,8 milijona evrov.

3. stran

Foto: Matic Zorman

Občina Cerklje je za gradnjo Doma starostnikov Taber prejela 5,7 milijonov evrov.

Prilogi:
Jeseniške novice, Deželne novice

Poslovna cona pod izvršbo

Gorenjska banka je zaradi neplačila dolga uvedla postopek izvršbe nad Poslovno cono Komenda, kjer želijo zaseči več kot sto parcel. Direktor družbe si želi odpravo blokade računov, saj zanimanje kupcev je, a blokada poslovanje zdaj močno otežuje.

9. stran

Sodnici vzeli funkcijo

Kranjska sodnica Nevenka Hafner ne sme več opravljati sodniške funkcije, je prejšnji teden odločil sodni svet.

Simon Šubic

Kranj – Člani Sodnega sveta so prejšnji četrtek odločil, da kranjski okrožni sodnici Nevenki Hafner z istim dnem odvzamejo sodniško funkcijo. Kot so nam pojasnili, razlogov za prenehanje sodniške funkcije ne morejo razkriti, ker Hafnerjevi odločba še ni bila vročena, so pa svojo odločitev sprejeli na podlagi 7. točke prvega odstavka 74. člena Zakona o sodniški službi. Ta pravi, da sodniška funkcija sodniku po zakonu preneha, »če iz ocene sodniške službe izhaja, da ne ustreza sodniški službi«. Od leta 2009 je iz tega razloga sodniška funkcija prenehala skupaj šestim sodnikom.

12. stran

JELOVICA HIŠE D.O.O., HRB 1, PREDDVOR

GORENJSKA

Herak bo direktor na kvadrat

Čeprav je svet Zavoda za turizem Kranj za vršilca dolžnosti direktorja predlagal Urbana Lebarja, je kranjski mestni svet na sredini seji za vodenje potrdil direktorja občinske uprave Mitja Heraka.

5

KRONIKA

Krivde za uboj ni priznal

Na Okrožnem sodišču v Kranju so včeraj opravili predobravnavni narok zoper Janeza Fortuna iz Preddvora, ki ga obtožnica bremeni uboja partnerke Mirjane. Krivde ni priznal, zato ga čaka sojenje.

12

GG+

Pisano naseljen srečal Abrahama

Kranjski nebotičnik praznuje petdesetletnico. »Bilo je nekaj manjših potresov v vseh teh letih, lestenci so se malo zamajali, razpok pa nobenih. Kaže, da je kar dobro zgrajen,« je povedal eden prvih stanovalcev.

20

RAZVEDRILO

Letošnja najlepša Slovenka je Gorenjka

Miss Slovenije 2014 je postala 20-letna Julija Bizjak iz Lesc, ki bo Slovenijo decembra zastopala na izboru Miss sveta 2014. Sama pravi, da zmage ni pričakovala, se je je pa zelo razveselila, saj je v projekt vložila veliko truda.

25

VREME

Danes bo spremenljivo, jutri pa pretežno oblačno in po večini suho. V nedeljo bo oblačno z občasnimi padavinami.

14/22 °C

jutri: pretežno oblačno

9 770352 666025

Še naprej bodo sodelovali pri razvoju občine

Mateja Rant

Bled – Svojo kandidatno listo za volitve v občinski svet je predstavil tudi občinski odbor SD Bled. Veseli jih, da so se jim letos pridružili tudi mlajši kandidati. »Verjamemo, da bodo s svojim mladostnim zagonom prispevali k aktivnemu delovanje naše svetniške skupine,« je poudarila nosilka liste Jana Špec in dodala, da so v stranki SD že v preteklem mandatnem obdobju v občinskem svetu in delovnih telesih občinskega sveta aktivno in tvorno delovali. »S svojimi predlogi in pripombami smo prispevali, da se je na Bledu začelo premikati v smeri razvoja občine ter obnove in gradnje infrastrukture.« Ob tem se zavedajo, da bo treba še veliko postoriti, da bo Bled takšen, kot si ga želijo in zaslužijo občani Bleda. »In prav zato v SD želimo tudi v tem mandatnem obdobju tvorno in konstruktivno sodelovati pri programu razvoja občine in odločitvah, ki so pomembne tako za razvoj gospodarstva na Bledu kot kakovost bivanja naših občanov.«

Na Jesenicah danes Karl Erjavec

Jesenice – Danes, v petek, ob 10.30 na Jesenice prihaja predsednik stranke DeSUS Karl Erjavec. Srečal se bo z nekaterimi kandidati za župane in občinski svet iz občin Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica, Bled, Bohinj, Radovljica, Kranj in Preddvor. Srečanje bo v restavraciji Ejga.

Popravek

V članku V treh občinah že znani prihodnji župani smo v torek, 16. septembra, pri naštevanju kandidatov za župane v Mestni občini Kranj pri Janezu Černetu napačno zapisali listo, na kateri kandidira, saj ni kandidat Liste več za Kranj, temveč Socialnih demokratov. Za napako se opravičujemo. **Uredništvo**

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Sezonska vstopnica za rokometne tekme

Rokometno društvo Loka 2012 je v novi sezoni zamenjalo ime, odslej se imenujejo Rokometno društvo Urbanscape Loka. Novo ime ni posledica numeroloških izračunov, pač pa jim ga je dodal njihov sponzor, podjetje Knauf Insulation. Trije naročniki Gorenjskega glasa se lahko potegujete za sezonsko vstopnico za tekme RD Urbanscape Loka, če odgovorite na vprašanje: Kdo je predsednik kluba? Odgovore s svojimi podatki pošljite do srede, 24. septembra, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 71 (5. 9.) z geslom Sokolski dom Škofja Loka z vstopnico za prvi koncert Koncertnega kristalnega abonmaja nagrajuje Jožeta Ažmana iz Kranja, Marijo Lampič Križaj iz Kranja in Milko Bogataj iz Škofje Loke, šest nagrajencev pa bo prejelo zgoščenko Škofjeloškega pasijona: Marijana Brezar iz Zgornje Besnice, Ilija Bregar iz Kranja, Tina Poklukar iz Kranja, Marjeta Štilec iz Nakla, Marija Heberle Perat z Jesenic in Jože Jeram iz Kranja. Nagradna igra iz Kotička za naročnike Slovenska popevka s pravilnim odgovorom, da je bila v Križankah zadnjič uprizorjena leta 2008, z zgoščenko Slovenska popevka 2013 nagrajuje Rosvito Klavdijo Kuhar iz Cerkelj, Natašo Pokorn iz Škofje Loke, Francko Pivk z Jesenic, Vinka Pintarja iz Poljan in Danico Juvan iz Škofje Loke. Slovensko popevko 2014 pa prejmejo Peter Jakopič iz Gorij, Angela Pesjak iz Kamne Gorice, Miroslav Vaupotič z Jesenic, Dani Frantar iz Cerkelj in Marta Bregar iz Kranja. Nagradna igra Še ena runda Gašperjev, v kateri je bil pravilni odgovor, da Gašperji štejejo osem članov, nagrajuje Darko Jakop iz Nakla, Lojzeta Šarabona iz Tržiča in Marijo Čerin iz Škofje Loke. Čestitamo!

Občinske finance naj bodo vzdržne in stabilne

Predstavila se je kandidatka SMC za županjo Občine Škofja Loka Jožica Vavpotič Srakar in nosilci kandidatnih list za občinske svetnike.

Danica Zavrl Žlebir

Foto: Primož Pičulin

Jožica Vavpotič Srakar (na sredini) v krogu nosilcev list stranke SMS za občinski svet

Škofja Loka – Enainpetdesetletna Jožica Vavpotič Srakar, vse življenje Ločanka, zadnji dve desetletji Retečanka, magistrica ekonomskih znanosti, je po poklicu finančnica. To je čutiti tudi iz njenega programa, v katerem se poleg dokončanja komunalne infrastrukture, intenzivne podpore gospodarstvu z investitorji in partnerji, vzpostavitve podjetniškega centra, povezovanja turističnih ponudnikov, potrebe po skupni strategiji obrtništva, gospodarstva in turizma zavzema tudi za ureditev občinskih financ in razdolžitev občine.

Občina Škofja Loka je po dolgu na prebivalca trenutno med najbolj zadolženimi v Sloveniji. »Dolg ni le stvar enega mandata, to lahko udari celo generacijo. Zato je treba prihodnost zasnovati ne na novem zadolževanju, pač pa iskanju drugih virov,« meni Vavpotič Srakarjeva. »V občino moramo pritegniti investitorje, tudi tuje. Ko potujemo v pobratena mesta, je treba poleg kulturnih stikov navezati tudi gospodarske. Mednarodne povezave lahko izkoristimo tudi za črpanje evropskih sredstev. Sicer pa je treba bedeti nad učinkovito in transparentno porabo občinskega denarja.« Kandidatka poudarja tudi potrebo po dialogu z ljudmi, občinska oblast naj upošteva njihove ideje in se v soglasju z njimi loteva velikih infrastrukturnih projektov. Kandidatkin program je sicer pretežno gospodarsko naravnan, v njem pa imajo mesto tudi drugi programski cilji. Jožica Vavpotič Srakar namreč ni le ozko strokovno usmerjena oseba, pač pa se ukvarja še s številnimi drugimi dejavnostmi. Ena od njih je tudi dobrodelnost, med drugim vodi različne akcije za otroke s posebnimi potrebami.

Skupaj s kandidatko so se predstavili tudi nosilci list za občinski svet v posameznih volilnih enotah: Blaž Kujundžič, Julijana Dolinar, Rudi Panjtar, Lea Crnič Dobrajc, Janez Demšar in Marko Breznik. Na kandidatnih listah v občinah Škofja Loka in Gorenja vas Poljane je petnajst kandidatov, v ostalih dveh občinah na Škofjeloškem pa na tokratnih volitvah še ne, saj še niso povsod oblikovani lokalni odbori stranke SMC.

Predvolilni zaplet na Jesenicah

»Izstopljeni član« SMC Janko Pirc je vložil pritožbo, ker meni, da je bil strankin postopek določitve kandidatov za volitve izpeljan nepravilno. V SMC so prepričani, da so bili vsi postopki skladni z zakonom in pravili.

Urša Peternel

Jesenice – Na Jesenicah se je zapletlo s kandidaturo Mihe Rebolja za župana in kandidatov za občinski svet Stranke Mira Cerarja (SMC). Janko Pirc, ki je pred dnevi izstopil iz SMC, je namreč vložil pritožbo zoper kandidaturo članov SMC na občinsko volilno komisijo. Ker je komisija ugovor zavrnila, je Pirc vložil tožbo na upravno sodišče. To je zadevo v torek vrnilo v ponovno odločanje občinski volilni komisiji, ta je v sredo pritožbo znova zavrnila. Vitomir Pretnar, tajnik občinske volilne komisije, nam je povedal, da v dokumentaciji, ki so jo prejeli, niso odkrili pomanjkljivosti. Zdaj je zopet na potezi upravno sodišče, odločitve do zaključka redakcije še nismo dobili. V ozadju zapleta so, kot smo izvedeli, zamere zaradi neuvrstitve nekaterih ustanovnih članov lokalnega odbora SMC na kandidatno listo. Med njimi sta tudi Janko Pirc in Boris Dolžan. Tik pred volitvami se je namreč stranki SMC pripojila jeseniška stranka Narcisa in, kot je dejal Boris Dolžan, prevzela vse vajeti v odboru. Na ključna kandidatna mesta so člani Narcise postavili »svoje« ljudi, je dejal Dolžan, tudi predsednik odbora je postal Miha Rebolj, dotlej predsednik Narcise. Dolžan trdi, da deset ustanovnih članov ni bilo vabljenih na volilno skupščino, na kateri so imenovali kandidate za volitve. »Vse so naredili pod mizo,« je dejal Dolžan, Pirc pa dodal, da so bili nekateri ustanovni člani iz postopkov očitno načrtno izločeni. Kot sta zatrdila, bi morali na volilno konferenco povabiti vse člane in v skladu s pravilnikom stranke kandidate izbrati na tajnem glasovanju. Zapisnik volilne konference, ki so ga morali predložiti občinski volilni komisiji v dokaz ustreznosti postopkov, pa je fiktiven, je dejal Dolžan.

Predsednik jeseniškega odbora in kandidat SMC za župana Miha Rebolj zapleta ni obširneje komentiral, je pa zatrdil, da so bili vsi postopki speljani v skladu s pravili. Da so postopki izbire kandidatov potekali skladno z zakonom in pravili stranke, so nam zatrdili tudi v vodstvu stranke SMC v Ljubljani.

Oba, tako Pirc kot Dolžan, zdaj kandidirata na listah drugih strank. Pirc je iz SMC izstopil in zdaj za župana kandidira na listi LDS. Neuradno smo izvedeli, da se je o kandidaturi za župana želel pogovarjati tudi s stranko DeSUS, kjer pa o tem niso hoteli nič slišati. Dolžan pa je bil v tem mandatu najprej občinski svetnik na listi SDS, kasneje je iz stranke izstopil in postal član Samostojne demokratične svetniške skupine, zatem se je vključil v SMC, zdaj pa kandidira za mesto občinskega svetnika na listi SLS.

Evropski denar za občinske projekte

1. stran

Občina Naklo je upravičena do sofinanciranja novozgrajenega enajstoddelčnega vrtca Mlinček v Naklem. / Foto: Tina Dokl

Gradbena dela na projektu so se letošnjega januarja že začela in bodo končana aprila 2015. »Cilj investicije je, da z obnovo vodovoda v teh naseljih na Sorškem polju zagotovimo ustrezno oskrbo z zdravo pitno vodo (obnovljenega bo skoraj osem kilometrov vodovodnega sistema), z gradnjo nove fekalne kanalizacije z mešanim sistemom pa ustrezno odvajanje odpadnih voda iz naselij na tem območju (kanalizacija obsega 6,8 kilometra in nanjo bo priključenih 290 stanovanjskih hiš). Hkrati bomo uredili sodobno javno razsvetljavo z varčnimi uličnimi svetili, projekt pa zajema tudi obnovo vozišča,« pojasnjuje Irena Studen z Občine Škofja Loka.

»Vesel sem, da smo tik pred koncem mandata dobili sklep ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, s katerim nam je odobren nepovratni denar iz evropskih virov. Na razpisu smo kandidirali za obnovo javnega vodovodnega sistema v Železnikih,« je bil nad dobro novico prejšnji teden navdušen tudi župan Občine Železniki Anton Luznar. Vodovod, ki bi ga sicer obnavljali več let, če bi ga morali izključno z denarjem občinskega proračuna, bodo tako lahko dokončali v letu dni. Za 1,3 milijona evrov vredno naložbo je predvideno sofinanciranje v višini 1,1 milijona evrov.

Denar za Ljudski dom

V Kranjski Gori so v četrtek z izvajalcem že podpisali pogodbo za obnovo Ljudskega doma v centru kraja. Vrednost del je nekaj manj kot 2,2 milijona evrov, zajeten del, kar 85 odstotkov, bodo pridobili iz omenjenega razpisa. V okviru investicije bodo porušili obstoječi objekt in na njegovem mestu v enakih merah zgradili nov, sodobno opremljen dom. Dela bodo začeli še ta mesec, rok za zaključek investicije pa je julij prihodnje leto.

Občina Radovljica je dobrega pol milijona evrov dobila za že zaključeno sanacijo vrtca v Lescah ter nekaj več kot milijon evrov za gradnjo sekundarne kanalizacije v Kropi, kjer so trenutno že zgradili pretežni del primarne kanalizacije, sočasno pa gradijo sekundarno kanalizacijsko omrežje in obnavljajo vodovod. Vrednost gradnje sekundarne kanalizacije je 1,4 milijona evrov, dela pa bodo končana jeseni prihodnje leto.

Občina Naklo je upravičena do sofinanciranja novozgrajenega enajstoddelčnega vrtca Mlinček v Naklem. Skupna vrednost projekta je dobrih 1,3 milijona evrov, od tega bo sofinanciranega nekaj več kot 1,8 milijona evrov. Pri občinski upravi nakazilo pričakujejo do konca letošnjega leta. Otroke so v vrtec Mlinček v Naklem sprejeli s prvim septembrom, danes ob 17. uri pa vrtec s slovesnostjo tudi uradno odpirajo.

Cerkljam sedem milijonov

Na razpisu ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo je bila uspešna tudi Občina Cerklje na Gorenjskem, ki je prijavila dva projekta in prejela skoraj sedem milijonov evrov, kar je le približno dva milijona manj od letnega občinskega proračuna. Za Socialno varstveni zavod Taber oz. gradnjo doma starostnikov so dobili odobrenih 5,7 milijonov evrov, pri čemer bodo 3,3 milijone prejeli še letos, 2,4 milijona evrov pa v prihodnjem letu. Dobrih 1,2 milijona evrov pa bodo prejeli še za gradnjo kanalizacije na odseku Zalog–Klanec. »Velika zahvala gre vsem, ki so pripravili zahtevno dokumentacijo za oddajo obeh vlog in zaposlenih na ministrstvu, predvsem pa ministru v odhodu Metodu Dragonji, ki je zagotovil višino sredstev za vse občine, ki smo imele popolno dokumentacijo. Svojim predhodnikom in naslednikom je dokazal, da se denar iz EU, če je na razpolago, lahko zagotovi,« nam je povedal župan Franc Čebulj, ki se je nedavno uspel dogovoriti tudi za najetje posojila pri eni od bank. »Kredit bo zdaj ostal na stranskem tiru, a glede na veliko vloženega truda in ugodno obrestno mero ga ne bomo zavrgli. V prihodnjem letu nas čaka še gradnja krvavškega vodovodnega sistema, in če ne bo kohezijskih sredstev, bomo ta kredit še kako potrebovali.« Denarja za dom starostnikov in kanalizacijo je zdaj dovolj, a gradnje to žal ne bo pospešilo. Obilno deževje je namreč gradnjo kanalizacije zaradi zahtevnega terena že zamaknilo, prav tako imajo delavci na gradbišču doma starostnikov težave pri zunanji ureditvi, ki pa jo morajo končati do konca leta. Dom starostnikov naj bi predvidoma začeli polniti maja prihodnje leto.

Težko čakali na denar

Občina Gorenja vas - Poljane je na omenjenem razpisu gospodarskega ministrstva pridobila sredstva za gradnjo sekundarne kanalizacije od Trebije do Gorenje vasi. Skupaj so zgradili približno tri kilometre sekundarnega kanala. »Z gradnjo kanalizacije smo končali, izbrali smo že tudi izvajalca za izdelavo priključkov do posameznih objektov,« je pojasnil župan Milan Čadež. Projekt je vreden slabih 570 tisoč evrov, delež sofinanciranja pa znaša slabih 445 tisoč evrov. »A do podpisa pogodbe o sofinanciranju bo verjetno preteklo še nekaj mesecev,« je še opozoril Čadež.

Občina Medvode je v okviru razpisa pridobila nepovratna sredstva za gradnjo vrtca v Zgornjih Pirničah. Upravičeni so do 734 tisoč evrov iz evropskega sklada za regionalni razvoj, skupaj pa bo gradnja vrtca vredna dva milijona evrov. Prav zaradi tega, ker so čakali sklep ministrstva, se je gradnja vrtca nekoliko zavlekla in ga bodo otroci začeli obiskovati šele oktobra, čeprav so odprtje vrtca sicer načrtovali že 1. septembra. Poskrbeti morajo le še za malenkosti pri opremljanju vrtca in urejanju okolice, potem bodo lahko opravili tudi tehnični pregled in pridobili uporabno dovoljenje. V novem vrtcu bodo lahko sprejeli 116 otrok, kar je 33 otrok več, kot so zmogljivosti starega vrtca.

Ureditev Žirovske pristave

Občina Žiri je za dokončanje ureditve Žirovske pristave upravičena do dobrih štiristo tisoč evrov nepovratnih evropskih sredstev, celotna naložba pa bo vredna slabih šeststo tisoč evrov. »Dela bodo potekala v več sklopih, tako da bodo sodelovali kar štirje različni izvajalci,« je pojasnil župan Janez Žakelj. Med drugim bodo uredili park in dovozne poti ter parkirišča pred staro šolo, na brežini ob muzeju pa bodo uredili amfiteater oziroma zunanje prizorišče. Poskrbeli bodo še za označitev tlorisa Štalerjeve hiše in postavitev bunkerja Rupnikove linije. Že prihodnji teden naj bi začeli izdelavo vrtine za ogrevanje objekta stare šole, v prihodnje pa bodo obnovili še klet, ki jo bodo preuredili v prostor za sprejem obiskovalcev ter različne predstavitve in delavnice. Dela bodo predvidoma končali do konca aprila prihodnje leto.

Med prejemniki sredstev je tudi Občina Bohinj z 1,408 milijona evrov vrednim projektom sekundarne kanalizacije Kamnje-Polje. Iz sklada za regionalni razvoj naj bi prejeli 1,197 milijona evrov. Kot je pojasnil župan Franc Kramar, gre za ločen projekt, ki se še ne izvaja v sklopu gradnje kanalizacijskega omrežja v Spodnji Bohinjski dolini, vendar bo z njim dokončno in celovito urejeno odvajanje in čiščenje komunalnih voda. Po informacijah direktorja občinske uprave Mira Sodje je vse, povezano s projektom, pripravljeno, tudi zaključeni razpisi za izbor izvajalcev, tako se bodo dela na sekundarnem vodu kanalizacije v vaseh Kamnje in Polje pričela takoj po podpisu pogodbe o sofinanciranju.

Evropska komisija je ta teden odobrila dva slovenska projekta, sofinancirana z evropskim denarjem, poljansko obvoznico v Škofji loki in čistilno napravo v Novi Gorici. To pomeni, da sta upravičena do evropskega sofinanciranja in da je znesek potrjen. V primeru poljanske obvoznice gre za približno 35 milijonov evrov od sicer 41 milijonov celotne vrednosti investicije. Izvedba projekta je načrtovana do konca leta 2015.

Predor ponoči občasno zaprt

V Predoru Karavanke znova potekajo dela, zato je v njem polovična zapora s približno polurnim čakanjem. Ponoči pa je predor občasno zaprt v celoti. Dela bodo trajala do 19. decembra.

Urša Peternel

Jesenice – Predor Karavanke so znova začeli obnavljati, tako da je v njem polovična zapora z menjavo smeri na vsakih trideset minut. Ponoči pa je predor občasno popolnoma zaprt. Dela bodo trajala vse do 19. decembra. Kot so pojasnili na Družbi za avtoceste (DARS), v predoru nadaljujejo zadnjo fazo sanacije talnega oboka. Pomladi so obnovili talni obok na delu smernega vozišča proti Sloveniji, zdaj pa bodo obnovili še del vozišča proti Avstriji. Sanacija talnega oboka je potrebna samo na slovenski strani, kjer poteka tektonska prelomnica, zaradi česar se je na določenih mestih vozišče dvignilo za več centimetrov. Dela so vredna 1,6 milijona evrov, financira pa jih v celoti DARS. Hkrati v predoru začenjajo nadgradnjo prezračevalnega sistema. V tem sklopu bodo v celotnem predoru vgradili nove ventilatorje prečnega prezračevanja in prenovili obstoječe ventilatorje vzdolžnega prezračevanja ter odvodnih loput. Prva faza del naj bi bila zaključena do 19. decembra, zatem naj bi bil predor nekaj tednov v celoti odprt, sredi februarja prihodnje leto pa bodo začeli drugo fazo obnove, ki bo trajala do konca marca. »Dela v zvezi z nadgraditvijo prezračevanja so nujna zaradi uskladitve predora z direktivo evropskega parlamenta in sveta o minimalnih varnostnih zahtevah za predore in zaradi povečanja varnosti ob morebitnih izrednih dogodkih v predoru,« so pojasnili na DARS-u. V projektu je vodilni partner avstrijski upravljavec predora ASFINAG GmbH, DARS pa sofinancer. Skupna vrednost del nadgraditve prezračevanja znaša približno 11 milijonov evrov, pri čemer bo DARS udeležen s približno 4,8 milijona evrov (oziroma 44 odstotki).

Terminski načrt delnih in popolnih zapor predora Karavanke so objavili na posebni zloženki, ki jo delijo voznikom pred predorom, na voljo pa je tudi na spletu. DARS uporabnike avtoceste o zapori predora obvešča tudi prek sistema za nadzor in vodenje prometa (SNVP) – elektronski portali, sicer pa uporabnikom pred odhodom na pot priporočajo klic na številko Prometno-informacijskega centra (PIC) 1970 ali klik na www.promet.si.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Prva gugalnica za igralno ovirane

Radovljica – V radovljiškem športnem parku so v torek postavili novo gugalnico, ki je namenjena invalidov. Prvo javno igralo za osebe s posebnimi potrebami je občina Radovljica postavila na pobudo Zavoda za varno igro in društva Planet Zemlja; obe organizaciji s podporo varuhinje človekovih pravic in UNICEF Slovenija izvajata projekt Reigrišče – varna igrišča Slovenije. Kot je dejala predsednica medobčinskega društva delovnih invalidov Majda Dežman, je novo igralo, za katerega je občina Radovljica namenila približno pet tisoč evrov, dobrodošla pridobitev v okviru akcijskega načrta Komisije za invalidska vprašanja za odpravljanje ovir za invalide v grajenem okolju.

Foto: Gorazd Kavčič

Priznanja za krvodajalce

Radovljica – Območno združenje Rdečega križa Radovljica je v torek pripravilo slovesnost ob podelitvi priznanj za večkrat darovano kri. Jubilejna priznanja je prejelo 47 krvodajalcev iz radovljiške občine, od tega sedemnajst več kot petdesetkrat, trije več kot šestdesetkrat, šest več kot sedemdesetkrat, Matevž Peinkiher iz Begunj pa celo več kot osemdesetkrat. Predsednica OZRK Radovljica Anica Svetina se je krvodajalcem zahvalila v imenu Rdečega križa in imenu tistih, ki so jim z darovanjem krvi pomagali. Povedala je, da Rdeči križ mlade ozavešča tako, da organizira obiske šolskih razredov na krvodajalskih akcijah. Krvodajalcem se je za njihovo plemenito dejanje zahvalil tudi radovljiški župan Ciril Globočnik in izrazil upanje, da bodo svoje ravnanje lahko prenesli na mlajše generacije.

Foto: Primož Pičulin

Občinska stanovanja na Selu

V občini Žirovnica začenjajo graditi večstanovanjski objekt z občinskimi stanovanji. Prihodnjo jesen se bo novega doma razveselilo pet žirovniških družin.

Urša Peternel

Dotrajan objekt na Selu, znan kot Osvaldov hlev, bodo spremenili v sodoben večstanovanjski objekt s petimi občinskimi stanovanji. / Foto: Gorazd Kavčič

Žirovnica – Občina Žirovnica na Selu začenja graditi večstanovanjski objekt, v katerem bodo uredili pet občinskih stanovanj. Kot je povedal župan Leopold Pogačar, bodo uredili eno garsonjero, dve dvosobni stanovanji in dve dvoinpolsobni stanovanji. Občina bo objavila razpis za oddajo v najem, predvidoma prihodnjo jesen se bo tako novega doma razveselilo pet žirovniških družin. Po županovih besedah vsako leto občinsko stanovanje potrebujejo približno tri družine. Za gradnjo so se odločili na osnovi sprejetega občinskega stanovanjskega programa. Objekt, v katerem bodo uredili nova stanovanja, se nahaja na Selu, domačini ga poznajo kot Osvaldov hlev. Občina Žirovnica ga je že pred leti odkupila od družbe za upravljanje. Dve družini, ki sta doslej bivali v stavbi, so začasno že preselili na drugo lokacijo. Za izvajalca del je bilo izbrano jeseniško podjetje Kovinar Gradnje ST, ki se je zavezalo, da bo objekt prenovilo v letu dni. Direktor podjetja Mirko Krašovec je izrazil zadovoljstvo, da je bil izbran »domači« izvajalec, saj podjetje, ki zaposluje ljudi iz jeseniške, kranjskogorske in žirovniške občine, potrebuje takšno sodelovanje z lokalnimi skupnostmi. Občino Žirovnica bo gradnja objekta stala dobrih 600 tisoč evrov, ki jih bo plačala iz občinskega proračuna.

Štiri leta planinskega muzeja

Slovenski planinski muzej v Mojstrani je iz leta v leto bolj prepoznaven, v štirih letih delovanja ga je obiskalo že sedemdeset tisoč ljudi. Prizadevajo si za status muzeja nacionalnega pomena.

Marjana Ahačič

Mojstrana – Avgusta so v muzeju zaznamovali četrto obletnico delovanja. V tem času so zabeležili že okoli sedemdeset tisoč obiskovalcev iz Slovenije in tujine, kar je veliko, a kljub temu nekaj manj, kot so načrtovali. »Predvsem zato, ker smo ob odprtju muzeja pričakovali, da se bo skupaj z muzejem turistično razvijala vsa Mojstrana. Takrat je bilo videti, da gre h koncu gradnja hotela Triglav, graditi so začeli apartmaje ..., potem pa je vse skupaj zastalo in zdaj v kraju ni turističnega objekta, v katerem bi lahko prenočilo za avtobus turistov,« razloge za to, da je obisk nekaj manjši od načrtovanega, pojasnjuje vodja muzeja Miro Eržen.

Kot pravi, je bilo v muzeju in okolici vse poletje zelo živahno. »V polni meri izvajamo svojo osnovno nalogo, to so zbiranje, hranjenje in prezentacija slovenske planinske dediščine. Gradivo se v zadnjih letih zbira še intenzivneje. Celo tisti iz planinskih in alpinističnih vrst, ki so na muzeje še pred časom gledali z nezaupanjem, zdaj k nam prinašajo dragocene predmete in dokumente.«

Za obiskovalce so pripravili tudi različne dodatne razstave in predvsem za najmlajše pester program počitniških delavnic, ob tem pa skrbijo tudi za posredovanje informacij o Triglavskem narodnem parku ter turistično promocijo občine Kranjska Gora in podporo delovanju Planinske zveze Slovenije.

Planinski muzej deluje pod okriljem Gornjesavskega muzeja Jesenice, a so prizadevanja, da bi postal muzej nacionalnega pomena, stara že vsaj toliko kot muzej sam. »Takšen status si zaslužimo predvsem zaradi pomena, ki ga ima planinstvo v Sloveniji. Zanj si prizadevamo že od odprtja muzeja, pa takrat ideja ni bila deležna podpore. Kot da so vsi čakali, da bi videli, ali bo muzej zaživel in upravičili svojo vlogo,« je povedal Eržen. Kot je pojasnil, se že nekaj časa dogovarjajo, da bi Planinski muzej že z januarjem prihodnje leto postal del Narodnega muzeja Slovenije. »Ne delamo si utvar, da bomo v časih, ko je država v velikih finančnih škripcih, prišli do občutnega povečanja sredstev za delovanje muzeja, a v okviru Narodnega muzeja Slovenije bi vendarle lahko prišli na še višjo raven dela. Računamo predvsem na sinergijo v strokovnem smislu ter na to, da bi nam novi status lahko odpiral vrata za sodelovanje na evropskih razpisih in pomagal pri vključevanju v širši evropski prostor v sodelovanju z drugimi alpskimi muzeji,« je optimističen Eržen.

Kmalu izposoja koles na Jesenicah

Jesenice – Občina Jesenice bo dobila kolesarski sistem, v sklopu katerega si bo v mestu mogoče izposojati kolesa. Pod okriljem projekta IDAGO bodo postavili štiri kolesarnice na štirih različnih lokacijah in kupili dvajset navadnih kolesa in še štiri električna kolesa. Do 25. septembra bodo zbirali ponudbe za dobavo omenjene opreme, zatem pa si bo že kmalu mogoče ogledati mesto Jesenice z okolico ali se zgolj zapeljati z enega na drug konec mesta z izposojenim navadnim ali električnim kolesom.

Otroška matineja v Žirovnici

Žirovnica – V Žirovnici s to jesenjo začenjajo otroško matinejo. Vsako drugo nedeljo si bodo otroci v dvorani na Breznici lahko ogledali zabavno lutkovno ali igrano predstavo. Matinejo pripravlja Gledališče Makarenko v sodelovanju z Občino Žirovnica in Zavodom za turizem in kulturo Žirovnica. Letošnja gledališka sezona za najmlajše se bo začela 19. oktobra, prva bo na sporedu predstava Čebelarjeve čebelice. Predstave se bodo nato vrstile vse do konca aprila, na sporedu jih bo kar štirinajst, je povedal Matjaž Koman iz Gledališča Makarenko.

Herak bo direktor na kvadrat

Čeprav je svet Zavoda za turizem Kranj za vršilca dolžnosti direktorja predlagal Urbana Lebarja, je kranjski mestni svet na sredini seji za vodenje potrdil direktorja občinske uprave Mitja Heraka.

Vilma Stanovnik

Kranj – Tako kot v primeru Prešernovega gledališča, Gorenjskega muzeja in Ljudske univerze Kranj bo očitno tudi iskanje novega direktorja Zavoda za turizem Kranj nova kadrovska zagata kranjske občine. Potem ko se je po majskem ponovnem imenovanju za direktorico Natalija Polenec odločila, da jo bolj kot kranjski turizem zanima vodenje Tehniškega muzeja Slovenije, kjer bo službo nastopila v oktobru, so na kranjski občini začeli iskati novega vršilca dolžnosti za eno leto, v tem času pa naj bi ponovno izvedli razpis za delovno mesto direktorja.

Kot je na sredini seji mestnega sveta pojasnil predsednik sveta Zavoda za turizem Kranj in svetnik Matej Gal Pintar je za v. d. direktorja prišlo osem prijav, s šestimi kandidati so se pogovorili in med njimi po enotnem kriteriju kot najprimernejšega izbrali Urbana Lebarja.

Po odhodu Natalije Polenec bo Zavod za turizem Kranj vodil direktor občinske uprave Mitja Herak. / Foto: Tina Dokl

Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja za predlaganega kandidata ni dala soglasja, pač pa je mestnem svetu najprej predlagala, naj se v. d. direktor izbere izmed zaposlenih v Zavodu za turizem Kranj, po lokalnih volitvah pa naj bi izvedli postopek za imenovanje novega direktorja. Tik pred sredino sejo mestnega sveta se je komisija še enkrat sestala in pripravila nov predlog sklepa, z njim pa je direktorja občinske uprave Mitja Heraka pooblastila za zastopanje in vodenje Zavoda za turizem za čas do izbora novega direktorja.

»Prepričan sem, da je svet zavoda tisti, ki bi moral izbrati novega direktorja. Očitno pa gre za politično odločitev, ne strokovno. Če je tako, potem sveta Zavoda za turizem ne potrebujete in lahko odstopimo,« je povedal Matej Gal Pintar ter opozoril, da je zagata med zaposlenimi na zavodu velika, saj dve odhajata na porodniški dopust, eden pa je že pred časom dobil izredno odpoved. Svetniki so po razpravi za vodenje Zavoda za turizem Kranj nato vseeno pooblastili Mitja Heraka, prav tako pa so se odločili za notranjo revizijo Zavoda za turizem Kranj, saj naj ne bi imeli ne ustreznega pravilnika ne statuta.

Častni občan Kranja bo Vincenc Draksler

Vilma Stanovnik

Kranj – Na sredini seji so kranjski mestni svetniki potrdili predloge Komisije za nagrade in priznanja, ki se je odločila, da na predlog župana Mohorja Bogataja naziv častnega občana Mestne občine Kranj podeli Vincencu Drakslerju, ki več kot desetletje aktivno deluje na področju pomoči najbolj ranljivim skupinam občanom in je, čeprav živi v tujini, naklonjen rodnem mestu.

Ob decembrskem občinskem prazniku bosta nagradi Mestne občine Kranj prejela Boksarski klub Kranj za izredne športne uspehe in delo z mladimi ter Folklorna skupina Sava Kranj za velik prispevek pri ohranjanju slovenske kulturne dediščine. Listine o priznanju bodo prejeli Andrej Tavčar, Marija Jugovic, Emil Muri, Janez Kovačič in Nogometni klub Kranj, velike plakete Medobčinsko društvo invalidov Kranj, Zveza taborникov občine Kranj in Dušan Mravlje, veliko Prešernovo plaketo pa Zveza ustvarjalnih društev Kranj.

Po sklepu župana, ki je upošteval predloge Komisije za nagrade in priznanja, bodo za leto 2014 podeljene še tri plakete in dve Prešernovi plaketi. Plaketo MO Kranj bodo prejeli Stojan Humar, Milan Orlić in Bojan Likar, Prešernovo plaketo pa Marko Tušek in SKPD Sveti Sava. Vsa priznanja bodo podeljena na slavnostni akademiji, ki bo 1. decembra na Brdu pri Kranju.

Prevzem in prikaz uporabe defibrilatorja

Šenturška Gora – Člani PGD Šenturška Gora in donatorji Rdečega križa Cerklje vabijo na prevzem in praktični prikaz avtomatskega eksternega defibrilatorja, ki bo v soboto, 20. septembra, ob 16. uri v gasilnem domu na Šenturški Gori.

Voda je, vode ni

Pri gradnji kanalizacije v Bitnjah domačini opozarjajo, da so pogosto brez vode, še bolj pa jih jezi, ker jih o tem nihče ne obvešča.

Vilma Stanovnik

Srednje Bitnje – »Zelo me jezi, ker smo zadnje čase skoraj po cele dneve brez vode. Nisem jezna samo jaz. Še večji problem je za kmete; včeraj ni bilo vode skoraj ves dan, tudi v času večerne molže. Prijavljena sem na Komunali Kranj, da me obveščajo po internetu in mobilniku, vendar se to redko zgodi ali pa šele potem, ko vode ni več. Očitno so izvajalci zelo šlampasti,« se je v začetku tega tedna jezila ena od krajank v Srednjih Bitnjah.

Da bodo težave pri gradnji tako pri dostopih do hiš kot zaradi občasnega zaprtja vode, so domačini, kjer se gradi v okviru projekta Gorki, vedeli, kljub temu pa so prepričani, da bi bilo marsikaj mogoče urediti drugače. »Glavna težava pri prekinitvah dobave pitne vode na območju Bitenj so povzročene napake na obstoječem omrežju s strani izvajalca gradbenih del, ki jih je bilo v zadnjem obdobju sorazmerno veliko. V takšnih primerih, kot je znano, ni možno vnaprej obvestiti porabnikov o prekinitvi dobave vode. Izvajalec del, Gorenjska gradbena družba, je podala pojasnilo glede povzročenih okvar, ki nastajajo zaradi rušenja zemljine zaradi globine in razmočenega terena, izredne občutljivosti oziroma ranljivost salonitnih cevi – dovolj je že manjši dotik z bagrom za nastanek poškodbe, nastajanja ponovnih okvar na že sanirani salonitni cevi zaradi posedanja namočenega zemljišča kot posledice obilnih padavin in podobno,« pojasnjujejo odgovorni na kranjski občini in dodajajo, da se je Komunala Kranj z izvajalcem del dogovorila, da bo pripravila ustrezen predlog poteka obnove po posameznih odsekih, in sicer tako, da bo v primeru nenadejanih okvar brez vode čim manjše območje, ne več celotno naselje. Z Loško Komunalo imajo namreč sklenjen dogovor, da v primeru okvare poteka preskrba z vodo z njihove strani. Obljubili so, da bodo z izvajalci del uskladili vrstni red obnov, kar bo omogočilo pomoč Loške komunale pri dobavi vode, ko bo treba.

Gasilce oprostili prispevka

Suzana P. Kovačič

Naklo – Na zadnji seji občinskega sveta so svetniki sprejeli sklep, da se Prostovoljnemu gasilskemu društvu (PGD) Duplje odobri oprostitev plačila komunalnega prispevka v celoti za dozidavo garaže gasilskega doma v Dupljah. Izračunani komunalni prispevek sicer znaša nekaj čez tri tisoč evrov. Občinski Odlok o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka namreč omogoča oprostitev dela ali celotne vrednosti komunalnega prispevka za gradnjo stavb, če tako na predlog župana odloči občinski svet. Teh tri tisoč evrov pa mora občina nadomestiti iz nenamenskih prihodkov občinskega proračuna. Od prostovoljne pomoči PGD Duplje ob naravnih in drugih nesrečah so odvisni vsi občani, so sklenili svetniki, ki pa pričakujejo, da bo društvo na ta način privarčevani denar vložilo v izboljšanje opreme društva.

Znanje je jamstvo za uspešno prihodnost in osebno zadovoljstvo.

LUK Ljudska univerza Kranj

T: 04 280 48 00
E: info@luniverza.si
S: www.luniverza.si

Vaš partner za znanje.

brezplačna OSNOVNA ŠOLA za ODRASLE
več možnosti za uspeh
Vpis: 8. 9. 2014

SREDNJE ŠOLE
nove / dopolnilne poklicne poti
VIŠJEŠOLSKI IN VISOKOŠOLSKI ŠTUDIJ
• Predšolska vzgoja
• Ekonomski tehnik
• Bolničar negovalec
• Tehnik varovanja
• Tehnik računalništva
• Trgovec - prodajalec
Vpis: 22. – 26. 9. 2014
Darilo ob vpisu v program BOLNIČAR NEGOVALEC: tečaj nemščine za poklice v zdravstvu
LUK je INFO središče ERUDIO izobraževalnega centra

STROKOVNA USPOSABLJANJA
večje zaposlitvene možnosti
• 12 programov priprav na pridobitev certifikata o NPK
• Tečaji računalništva
• Tečaj 10-prstnega slepega tipkanja
Vpis: 9. 9. – 26. 9. 2014

TEČAJI TUJIH JEZIKOV
AN - NE - IT - ŠP - FR - RU - SL
Vpis 15. 9. – 6. 10. 2014
večja kompetentnost, samozavest, samostojnost

AKCIJA JESEN 2014
Občani Mestne občine Kranj: Z vpisom v tečaj tujega jezika plačate 100 EUR manj.
Občani drugih občin: Z vpisom v tečaj tujega jezika ob predložitvi kupona (oglasi, stojnica) prejmete 10% popust.

CENTER ZA 3. ŽIVLJENJSKO OBDOBJE
kakovostno preživet čas
Pester izbor tečajev in delavnic na naslednjih področjih:
• Jezikovno izobraževanje
• Računalništvo od A do Ž
• Zdravo telo
• Dobro počutje
• Ustvarjalnost
• Umetnost
• Učenje inštrumenta
Vpis: september 2014
T: 04 280 48 22
E: c3zo@luniverza.si
AKCIJA • Pripeljite novega člana in plačajte 30 % manj za tečaj.

S tem oglasom ste deležni 10% popusta pri vpisu v tečaj tujega jezika.
Akcije in popusti se ne seštevajo.

Pokličite in pravočasno pridobite potrebne informacije zase.

Nove poslikave na znamenju

Suzana P. Kovačič

Tabor pri Podbrezjah – Članica Kulturnega društva Dobrava Naklo Barbara Pogačnik je na novo poslikala kužno znamenje, ki stoji pri cerkvi »taborske Marije«, nekdaj pa je znamenje stalo ob stari poti v bližnji Srednji vasi. Domači župnik Janez Rihar je izrazil željo, da bi se ga osvežilo. Barbara Pogačnik se je lotila poslikav in na zahodno stran naslikala Marijo Angelsko, gledano proti severni strani je upodobila svetega Florjana, zavetnika, ki varuje pred požari, poplavami in je tudi zavetnik gasilcev, na vzhodni strani pa upodobila sv. Roka, ki je bil v župnijski cerkvi vedno zavetnik zdravja, iz zgodovine pa je znan kot zavetnik in priprošnjik proti kugi. En motiv pa je znamenje že imelo izvorno. Župnik predvideva, da je prikazovalo sv. Valentina in Kuzmo, ravno tako priprošnjika proti kugi. Motiv je bil obledel, močno načet in ga je morala Pogačnikova osvežiti.

Pred kratkim je župnik Janez Rihar blagoslovil kužno znamenje z novimi poslikavami, ki so delo Barbare Pogačnik (na sliki).

Načrt za energetsko neodvisnost

Združenje za energetsko neodvisnost Slovenije je v Kranju občinam predstavilo pobudo za ustanovitev energetsko neodvisne skupnosti na območju Gorenjske. Seznanili so se tudi z izkušnjami sosednje avstrijske Koroške.

Samo Lesjak

Kranj – »Prihaja čas opustitve rabe fosilnih energentov in pričetek obdobja rabe domačih trajnih in obnovljivih energetskih virov. Menjava energetskih virov predstavlja obenem tudi zmanjševanje letnih obratovalnih stroškov za potrebe ogrevanja in pripravo tople sanitarne vode. Prihranjena sredstva bodo lahko namenjena ostalim projektom za izboljšanje našega življenja. Gre za dolgotrajen proces, projekt pa je namenjen tudi boljši elektromobilnosti,« je ob predstavitvi pobude dejal vodja projekta Božo Dukić.

V nadaljevanju je minister za trajnostni razvoj Deželne vlade Koroške Rolf Holub z vodjem projekta Štefanom Merkačem predstavil, kako so se na avstrijskem Koroškem lotili projekta energetske neodvisnosti. Koroška regija že zdaj z

Foto: Matic Zorman

Na predstavitvi pobude za energetsko neodvisno Gorenjsko

več kot 51-odstotnim deležem obnovljivih virov energije zaseda vodilno mesto med avstrijskimi deželami. Izhodišče predstavlja letni izdatek za plačilo fosilnih energentov izven dežele v višini milijarde evrov. Prehod na domače trajne energetske vire omogoča, da prično ta sredstva krožiti zgolj na območju Koroške dežele in so namenjena pospeševanju rabe domačih trajnih in obnovljivih energetskih virov. Del teh sredstev je namenjen tudi pospeševanju kmetijske proizvodnje in utrjevanju potrebne servisne dejavnosti. Postopek promocije so pričeli s seznanjanjem vseh prebivalcev, pobudo okoljevarstvenih organizacij pa je nato povzela deželna vlada, ki je sprejela vse potrebne sklepe za prehod v energetsko neodvisnost regije. Sedaj pripravljajo pristop k izvedbenim projektom in k izdelavi finančnih konstrukcij.

Svoje poglede na projekt sta predstavila tudi predstavnika lokalnih energetskih agencij, direktor Elektra Gorenjska Bojan Luskovec pa je kot prispevek k seznanjanju o elektromobilnosti izpostavil električna kolesa, ki so jih podarili nekaterim šolam na Gorenjskem. Predstavitev je sklenil Andrej Pečjak, ki je izpostavil nujnost pristopa k postavitvi poenotenih elektropolnilnic po vsej Sloveniji, zlasti še v turističnih krajih.

Da bi se lahko starali v domačem okolju

Kot starajoča se družba bomo kmalu potrebovali vse več storitev dolgotrajne oskrbe. Desetletje že v Sloveniji snujemo zakon, ki naj bi prispeval k večji socialni varnosti ljudi, odvisnih od tuje pomoči.

Danica Zavrl Žlebir

Kranj – V Sloveniji nimamo ustrezno urejenega sistema dolgotrajne oskrbe in osebne asistence. Prejemki in storitve niso povezani v enovit sistem, prav tako ni povezave med različnimi službami, zaradi česar se zmanjšuje kakovost in učinkovitost na tem področju, nekatere skupine prebivalcev pa imajo do teh storitev omejen dostop. Sedaj je za tovrstno oskrbo dobro poskrbljeno v domovih za starostnike, medtem ko so storitve pomoči na domu, preventive, zgodnje rehabilitacije in podobno precej nerazvite. V prihodnjih letih se bo zaradi hitrega večanja števila starejših oseb potreba po storitvah dolgotrajne oskrbe še povečevala, predvsem za starejše od osemdeset let.

Prizadevanja, da se to področje ustrezno zakonodajno uredi, v Sloveniji potekajo že desetletje. V osnutku reformnega programa odhajajoče vlade pa so se na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zadnje mesece intenzivno ukvarjali tudi s pripravo zakona o dolgotrajni oskrbi, osebni asistenci in zavarovanju za dolgotrajno oskrbo.

Cilj nove ureditve je uvesti posebno socialno zavarovanje za primer potrebe po dolgotrajni oskrbi, ki se uvršča v eno od socialnih tveganj, značilnih za dolgoživo družbo, hkrati pa izvajalce in storitve povezati v sistem, ki bo osebam, odvisnim od pomoči drugih, zagotovil dostopne in kakovostne storitve, predvsem v njihovem domačem okolju. Z novim zakonom bo ustrezno urejeno tudi področje osebne asistence za najtežje invalide. Na področje dolgotrajne oskrbe se nanaša tudi eno izmed letošnjih priporočil, ki jih je Svet EU na Slovenijo naslovil v okviru Evropskega semestra. V priporočilu med drugim navaja, naj Slovenija omeji s staranjem prebivalstva povezane stroške dolgotrajne oskrbe in izboljša dostop do storitev s preusmeritvijo oskrbe z institucionalne na oskrbo na domu, izboljšanjem usmerjanja nadomestil in ugotavljanja njihove upravičenosti ter povečanjem preventive za zmanjšanje invalidnosti oziroma odvisnosti.

O dolgotrajni oskrbi je na »zaslišanju« v parlamentarnem odboru govorila kandidatka za zdravstveno ministrico Milojka Kolar. Nova vlada napoveduje združevanje storitev oskrbne, socialne in zdravstvene pomoči v sistem z enotnim financiranjem.

Dolgotrajno oskrbo naj bi nova vlada uredila z enotnim financiranjem, sredstva naj bi se zbirala v blagajni zdravstvenega zavarovanja. V zdravstvenem zavarovanju ocenjujejo, da bi za oskrbo od 40 do 50 tisoč starostnikov, ki niso v domskem varstvu, potrebovali okoli 120 milijonov evrov. Ta denar bi dobili z novim zavarovanjem, premija bi lahko znašala okoli 11 evrov na mesec.

Razvojno ob bok Kranju

Svetniki občine Cerklje so na svoji zadnji seji v tem mandatu sprejeli občinski prostorski načrt, ki prinaša vrsto razvojnih možnosti, predvsem na območju Krvavca in letališča.

Jasna Paladin

Cerklje – Čeprav je še poleti s soglasji za občinski prostorski načrt in odzivnostjo pristojnih ministrstev kazalo zelo slabo, je občina v zadnjem mesecu le uspela pridobiti vsa potrebna soglasja in krovni prostorski in razvojni dokument občine je po osmih letih le prišel do sprejetja.

Kot je zbranim povedal glavni načrtovalec dokumenta Borut Ulčar, je bila priprava OPN zelo zahtevna in dolgotrajna predvsem zaradi sprememb zakonodaje, pa tudi poplavnih študij občine, ki so pripravo dokumenta zamaknile še za dodatni dve leti. »Samo usklajevanje s soglasodajalci je trajalo približno dve leti, a sam izplet občine je relativno dober. Uspeli smo zagotoviti usklajen razvoj občine na vseh področjih, kar je tudi namen takega dokumenta. OPN prinaša okoli 130 hektarov novih stavbnih zemljišč, uspeli smo legalizirati vrsto objektov in zagotoviti prostor za selitev nekaterih kmetij na obrobje vasi. Krvavec se bo lahko razvijal z novimi žičniškimi napravami in drugo potrebno infrastrukturo, zagotavljamo pa tudi razvoj območja letališča, ne le za letališko, pač pa tudi za gospodarsko dejavnost. Občina Cerklje je zdaj bistveno bolj razvojno naravnana od sosednjih občin, primerja se lahko celo z Mestno občino Kranj, saj so oni dobili približno toliko razvojnih možnosti kot vi v Cerkljah,« je svetnikom OPN predstavil Ulčar.

Občinski prostorski načrt med drugim predvideva širitev šolske infrastrukture v Cerkljah in v Zalogu, žičniško povezavo Krvavca s Štefanjo Goro, širitev smučišča na Jezerca in širitev druge turistične ponudbe na Krvavcu, širitev pokopališča v Cerkljah in na Trati V novem OPN ni več predvidenega golfskega igrišča ob letališču, občini pa v dokument ni uspelo umestiti lesno-predelovalnega obrata in manjše obrtne cone na področju nekdanje fazanerije, saj je poplavna študija na tem območju pokazala nevarnosti poplav.

Največ pozornosti varnosti kolesarjev

Vilma Stanovnik

Kranj – V mednarodnem tednu mobilnosti, ki poteka med 16. in 22. septembrom, so tudi v kranjski občini pripravili več dogodkov, ki so letos posvečeni predvsem rekreativnim kolesarjem. Tako se bo posebna komisija, v kateri sodelujejo člani TD Rekreatur, Medobčinsko redarstvo Kranj in policisti kolesarji, zapeljala po kolesarskih poteh in opozarjala kolesarje na prometna pravila, svetovala glede obvezne in priporočene opreme ter po najboljših močeh odgovorila na vprašanja kolesarjev. Prav tako bo opravljen ogled nevarnih odsekov na kolesarskih poteh oziroma smereh kolesarjenja na območju mestne občine Kranj. Člani komisije bodo zapisali priporočila za rešitve.

Osrednji dogodek bo danes, v petek, med 15. in 19. uro na Slovenskem trgu. Na prostoru med Delavskim domom in Globusom bo postavljen kolesarski poligon, na katerem se bo možno preizkusiti v spretnostni vožnji s kolesom med ovirami. Organizatorji vabijo odrasle in otroke, da pridejo v središče Kranja s svojimi kolesi in izkoristijo priložnost preizkusa na poligonu. Če nimate kolesa, boste preizkus spretnostne vožnje lahko opravili na kolesu organizatorjev. Za vsakega kolesarja, ki se bo podal na poligon, so pripravili priložnostno nagrado. Preizkusili boste lahko tudi, kako se uporabljajo električna kolesa.

Pri kranjski občini so program tedna mobilnosti pripravili skupaj s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, Policijska postaja Kranj, TD Rekreatur in Zavodom za turizem Kranj, vanj pa so vključili tudi predstavitev uporabe javnega avtobusnega prometa za učence dveh razredov OŠ Franceta Prešerna, izvedena pa bo tudi anketa o uporabi javnih avtobusnih linij v mestnem prometu.

Noč netopirjev tudi v Češnjevku

Jasna Paladin

Češnjevek – Slovensko društvo za proučevanje in varstvo netopirjev vabi na številne dogodke v sklopu Mednarodne noči netopirjev 2014, ki se bo letos odvijala tudi v Češnjevku v občini Cerklje, in sicer jutri, v soboto. Ob 15. uri se bo začela čistilna akcija odstranjevanja gvana s podstrehe cerkve v Češnjevku, kjer prebiva porodniška skupina vrste navadnih netopirjev. V poletnih mesecih se v cerkvi zbere od 150 do 300 samic, ki konec maja in v začetku junija skotijo po enega mladiča. Udeleženci akcije bodo gvano lahko odnesli domov, saj je odlično gnojilo. Ob 18. uri bo v Vaškem domu Češnjevek sledilo predavanje biologa Simona Zidarja z naslovom Netopirji – prav posebni sosedje!, ob 19. uri pa še opazovanje in poslušanje netopirjev z napravami, ki pretvorijo ultrazvočne klice netopirjev v nam slišne zvoke.

653. SEJEM NA TRAVNIKU
v Šentvidu ob Glini/St. Veit na avstrijskem Koroškem
od sobote, 27. septembra, do ponedeljka, 6. oktobra 2014

Gre za najstarejšo tovrstno prireditev na Koroškem. Uradna otvoritev je v soboto, 27. septembra ob 10. uri, ko se bo zvrstila velika procesija noš. 10-dnevna prireditev, katero bo obiskalo približno 500 000 obiskovalcev, bo v znamenju kulturnih tradicij in običajev.

Sejem na travniku obudi spomine na tiste daljne čase, ko so kmetje enkrat v letu na tržnici zunaj mestnega obzidja kupovali po ugodni ceni živino, semena in druge izdelke. Poleg tega je nudil sejem enkratno priložnost sklepati raznorazne kupčije ter srečati znance in se malo pozabavati ter tako pozabiti težak vsakdan kmečkega življenja.

Vstop je prost!

V času sejma bo med železniško postajo in sejmom vozil vlakec. Obiskovalcem bo na voljo dovolj parkirišč.

www.stveiter-wiesenmarkt.at

- Velik zabaviščni park z več kot 40 igrali
- Bolšji trg in tržnica s starinami, odprta vsak dan
- Kramarski trg z 200 stojnicami, odprt od sobote do ponedeljka, delno celo do torka
- Razstava kmetijske in gozdarske opreme
- Sejem gradnje in novih energetskih virov
- Razstava luksuznih avtomobilov
- Pester program dogodkov in prireditev, koncerti
- 40 stojnic s kulinaričnimi dobrotami

Ankert Gies n.b.h., Egelmoosweg 26, 9711 Paternion, Austria

Pot v šolo bo varnejša

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka – Občina Škofja Loka, ki se že četrto leto vključuje v Evropski teden mobilnosti in vsakokrat uvede kak prometno-varnosti ukrep trajne narave, je tudi letos predstavila dve prometni rešitvi.

Šolska ulica je odslej cona umirjenega prometa, kjer je hitrost omejena na 10 kilometrov na uro, čez Kidričevo cesto proti Novemu svetu pa so s svetlobnimi označbami označili prehod za pešce. Učencem Osnovne šole Škofja Loka - Mesto, ki je z vseh strani obdana s cestami, bo s tem omogočena varnejša pot v šolo, je povedala ravnateljica Doris Kužel. Župan Miha Ješe pa je dodal, da se bodo morali v območju umirjenega prometa vozniki prilagajati pešcem in kolesarjem, sam pa upa, da bodo že prihodnje leto enako ureditev lahko uvedli tudi na Spodnjem trgu, ko se po dograditvi obvoznice od tam umakne glavnina prometa. Pobudniki prometnih rešitev, kakršni sta hitrostna ovira na Šolski ulici in svetlobne označbe na Kidričevi, so običajno člani Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (SPV). Predsednik sveta Robert Strah, sicer tudi podžupan Občine Škofja Loka, je na prireditvi ob Evropskem tednu mobilnosti, na kateri so nastopili tudi otroci iz Osnovne šole Škofja Loka - Mesto, podelil priznanja Agencije za varnost cestnega prometa. Bronasto je prejel član tehnične komisije SPV Mihael Končan, srebrno mentor na škofjeloški srednji šoli Vinko Jenko, zlato pa policist Matjaž Hudobivnik s Policijske postaje Škofja Loka.

Foto: Gorazd Kavčič

V coni umirjenega prometa odslej varneje čez cesto

Odprli pasijonsko pisarno

V prostorih nekdanje banke na Mestnem trgu v Škofji Loki so odprli pasijonsko pisarno in napovedali, da bodo odslej promocijske, organizacijske in dramaturške priprave na uprizoritev Škofjeloškega pasijona 2015 potekale še intenzivneje kot doslej.

Danica Zavrl Žlebir

Župan Miha Ješe, vodja projekta Škofjeloški pasijon Matej Mohorič Peternelj, režiser Milan Golob in Metod Benedik, teolog, zgodovinar in dolgoletni gvardijan kapucinskega samostana v Škofji Loki (od leve proti desni) v novi pasijonski pisarni /Foto: Gorazd Kavčič

Škofja Loka – Od 21. marca do 12. aprila 2015 se bodo po ulicah in trgih Škofje Loke po šestih letih premora spet pomikali prizori Škofjeloškega pasijona, najstarejše slovenske drame, ki jo je leta 1721 napisal loški kapucin, pater Romuald Marušič. Najbolj prepoznaven kulturni dogodek v Škofji Loki bo prihodnje leto nekakšna generalka za uprizoritev pasijona v letu 2021 ob tristoti obletnici njegovega nastanka, ko na uprizoritvi pričakujejo tudi papeža, je povedal župan občine Škofja Loka Miha Ješe.

Priprave na uprizoritev v letu 2015 potekajo že več mesecev, odprtje pasijonske pisarne pa predstavlja simbolni mejnik, po katerem bodo stekle s še večjo intenzivnostjo, je napovedal vodja projekta Matej Mohorič Peternelj. Nanizal je več dosedanjih tržnokomunikacijskih aktivnosti, s katerimi vabijo gledalce na Škofjeloški pasijon 2015, ko želijo na osmih predstavah zagotoviti 32 tisoč obiskovalcev, četrtino iz tujine. »Imamo že več kot dva tisoč rezervacij iz šol, prek turističnih agencij smo pridobili za nekaj avtobusov rezervacij iz Nemčije in Avstrije, prejeli rezervacijo iz Avstralije. V načrtu je pasijonska tura po slovenskih mestih, glas o pasijonu bodo po slovenskih krajih kot v preteklosti ponesli romarji, za promocijo imamo v 21. stoletju na voljo seveda tudi elektronska orodja. Obiskovalce iz tujine bomo vabili tudi prek povezav s pobratenimi občinami in mesti v evropskem združenju Douzelage,« je napovedal Mohorič Peternelj. Proračun Škofjeloškega pasijona znaša 450 tisoč evrov. Na razpisu ministrstva za kulturo so pridobili 40 tisočakov, 20 tisočakov je prispeval zlati sponzor, podjetje Knauf Insulation (pred odprtjem pasijonske pisarne sta pogodbo o sponzorstvu podpisala v. d. direktorice Zavoda za kulturo Škofja Loka Hermina Krajnc in predsednik uprave Knaufa Tomaž Lanišek), kot sponzorji se pojavljajo tudi nekatera druga podjetja, prispevek občine je 120 tisoč evrov, del denarja bodo zbrali z vstopnicami. Te v predprodaji stanejo od 13 do 20 evrov.

O vsebinskih pripravah na Škofjeloški pasijon 2015 pa je spregovoril režiser Milan Golob. »Trenutno se ukvarjamo s pregledovanjem kostumov in scenografskih elementov, kar bi radi čim prej končali in se posvetili interpretacijskim vidikom Škofjeloškega pasijona. Zbiramo tudi skupine, ki bodo igrale prizore škofjeloške spokorniške procesije, veseli smo otrok, ki želijo sodelovati v uprizoritvi, vabimo konjenike ...,« pravi režiser in poudarja ponos blizu tisoč sodelujočih v pasijonu, kjer se ponekod vloge prenašajo med družinskimi člani. »Z odzivnostjo in pripravljenostjo ljudi sodelovati na pasijonu imam do sedaj dobre izkušnje, tako s posamezniki, vodji, kot inštitucijami. Lahko bi rekel, da pasijon prehaja v zrelo fazo in že živi neko svoje življenje, vsaj v glavah in predvsem srcih ljudi. Pasijon je prepoznan kot pozitivna vrednota.«

V Škofji Loki pa ob pripravah na pasijon živijo še v enem pričakovanju: novembra letos naj bi namreč v Parizu odločili o uvrstitvi Škofjeloškega pasijona na reprezentativni seznam nesnovne dediščine pri Unescu.

Mirno vojaki spite večno spanje

Gorenjska in Gorenjci 1914–1918

Nataša Budna Kodrič

Žrtve prve svetovne vojne

Podatke o Gorenjcih, padlih in umrlih v prvi svetovni vojni, najdemo v rojstnih matičnih knjigah, v različnih (župnijskih) seznamih vpoklicanih in padlih vojakov, v zapuščinskih spisih, časopisnih virih, digitaliziranih dnevnih seznamih izgub na bojišču (Verlustlisten) in s pomočjo drugih, tudi ustnih virov. Območje raziskave zajema 102 župniji, ki so obstajale v obdobju do leta 1901, v času, v katerem so se rojevali poznejši vojaki.

Do sedaj je zbranih 4039 imen padlih vojakov. Za večino (89 odst.) so znani podatki o rojstnem letu, za skoraj vse (99 odst.) tudi o kraju rojstva. Precej manjši je delež podatkov o letu smrti (58 odst.) oz. kraju smrti (dobrih 75 odst.). Glede na ugotovljeno dejstvo, da so padli in umrli vojaki predstavljali približno 4 odst. celotnega prebivalstva, lahko ugotovimo, da smo doslej največji delež padlih evidentirali za nekdanji sodni okraj Škofja Loka (skupaj z Žirmi, ki so spadale k Idriji) – 97 odst. in za Tržič (92 odst.).

Raziskava pa nima namena ugotoviti le števila padlih in umrlih, pač pa bo njen cilj tudi sestaviti seznam bitk, v katerih so izgubili življenje ali bili ranjeni Gorenjci v prvi svetovni vojni, narisati »zemljevid« krajev, kjer so pokopani, in ne nazadnje predstaviti tragične usode posameznikov, ki se kažejo v na prvi pogled nezanimivih virih. Izluščimo lahko izjemne družinske tragedije, samomore ne le vojakov, pač pa tudi družinskih članov, usode otrok, ki so v vojni ostali popolne sirote ali pa nikoli niso poznali očetov, ker so se rodili tik pred ali že po njihovi smrti. Seveda izstopajo usode vojakov, od katerih je marsikateri ranjen okreval, pa je moral nazaj na bojišče in je tam ostal za vedno. Nekateri so se uspešno borili več let, nato pa proti koncu vojne izginili.

Vojaško pokopališče v Ukancu / Fototeka Gorenjskega muzeja

Nagrobne ploščice s pokopališča v Ukancu skozi Predor spomina na razstavi v gradu Khislstein govorijo, da so v 282 označenih grobovih pokopani vojaki različnih narodnosti avstro-ogrske monarhije. /Foto Miran Kambič

GORENJSKI MUZEJ

Krožišče bo povečalo varnost

Najbolj nevarno križišče v Komendi je že razkopano, saj je občina na istem mestu začela graditi bistveno bolj varno krožišče. Lipa in spomenik ostajata, prihaja pa težko pričakovani pločnik. To je tudi zadnji večji projekt župana Tomaža Drolca, ki pa se vendarle poslavlja tudi z grenkim priokusom.

Jasna Paladin

Komenda – Križišče pri občinski stavbi v Komendi ni bilo varno ne za voznike ne za kolesarje, še manj pa za pešce, a potrebnega denarja za to pomembno investicijo občina v zadnjih letih ni našla.

Po sedemletnem pravdanju z državo pa je občina avgusta letos le prejela še zadnjo tretjino sredstev za izgradnjo infrastrukture v prvem delu Poslovne cone Komenda. Dve tretjini ali približno 800 tisočakov so prejeli že ob gradnji, preostanka pa jim država ni želela izplačati, saj naj bi šlo za nepravilnosti v postopku. A občina je na sodišču dokazala svoj prav (država je možnost poravnave zavrnila) in avgusta so na račun prejeli 770 tisoč evrov; od tega so skoraj polovico znesle samo obresti. Župan Tomaž Drolec se je s svojo ekipo odločil, da bodo denar namenili za dva projekta. Na Gmajnici in Mlaki gradijo kanalizacijo in 300 metrov pločnika do križišča na Podborštu, okoli 400 tisočakov pa bodo namenili krožišču v središču Komende. Izbrani izvajalec, podjetje Prenova Gradbenik, je svoje gradbene stroje za krožišče pognal v ponedeljek, 1. septembra, rok za dokončanje pa je šestdeset dni, tako da bodo občani po novem krožišču lahko vozili že v začetku novembra. Gradnja med drugim predvideva prestavitev spomenika padlim borcem in ureditev težko pričakovanih pločnikov, predvsem v smeri Podboršta, starodavna lipa pa ostaja na svojem mestu in bo po novem prav v središču krožnega križišča. Križišče bo tudi med gradnjo večinoma prevozno, saj so predvidene večinoma le polovične zapore.

Krožišče okoli stare lipe v središču Komende bo predvidoma dokončano do 1. novembra.

»Zelo sem vesel, da bomo tik ob koncu mojega županovanja uredili najbolj nevarne cestne odseke v naši občini. Marsikdo misli, da gre za predvolilne projekte, a sam sem že pred štirimi leti napovedal, da se bom po štirih mandatih umaknil,« pravi Tomaž Drolec in dodaja, da bo na volitvah za župana podprl Štefana Pojbiča. Kljub številnim uspešnim projektom pravi, da ostaja tudi nekaj grenkega priokusa. »Opozicija je v zadnjem mandatu potopila ladjo, da bi se znebila kapitana . Na žalost so le osramotili občino, saj smo morali podati samoprijavo za 5,5 milijona evrov, ker smo enkrat z denarjem iz Poslovne cone Komenda, ki je v 100-odstotni lasti občine, poplačali lastnike zemljišč. Občina je 500 tisoč kvadratnih metrov vložila v to naše podjetje in ker je imela Poslovna cona Komenda denarja dovolj, smo zadnje deleže nekdanjim lastnikom plačali iz podjetja, in ne iz občinskega proračuna. A to smo morali nato prijaviti kot naš kredit, zato nas statistika prikazuje kot drugo najbolj zadolženo občino v Sloveniji. V resnici pa je prav obratno. Bankam smo dolžni manj kot dva milijona evrov,« še pravi Drolec.

Krajani Črne še vedno opozarjajo inšpekcije

Črna pri Kamniku – Krajani Črne pri Kamniku, povezani v Civilno iniciativo Za zeleno dolino Črne, so se za pomoč pri opozarjanju na domnevne nepravilnosti pri deponiji odpadnega materiala in postavitvi asfaltne baze v Peskokopu Črna, o čemer smo že poročali, obrnili tudi na mednarodno organizacijo za zaščito okolja in narave Alpe Adria Green. »Na nepravilnosti v peskokopu so bili večkrat obveščene inšpekcije. Pisne prijave o aktivnostih v peskokopu Črna smo posredovali gradbeni ter rudarski inšpekciji, inšpekciji za kmetijstvo in okolje, inšpekciji za okolje in naravo in lastnikom. Odziva na kršitve zakonodaje in gradnjo asfaltne baze ni bilo,« so med drugim zapisali v sporočilu in poudarili, da je krajanom kršena pravica do zdravega življenjskega okolja, ki jo je z zakonom dolžna zagotoviti država.

Odprtje novega vrtca v Krtini

Domžale – Občina Domžale vabi na slovesno odprtje enote Mavrica Vrtca Urša in prizidka k Podružnični šoli v Krtini, ki bo v torek, 23. septembra, ob 17. uri. Za kulturni program bodo poskrbeli otroci in zaposleni vrtca in podružnične šole, ob 18. uri pa se bo praznovanje nadaljevalo pod okriljem KS krtina, ki ta dan praznuje krajevni praznik.

Občina Kamnik mladim prijazna občina

Kamnik – Inštitut za mladinsko politiko je Občini Kamnik podelil certifikat Mladim prijazna občina (za obdobje 2014–2018), ki ga je doslej prejelo trinajst slovenskih občin, ki uspešno izvajajo ukrepe s področja lokalnih mladinskih politik. Slovesna podelitev certifikatov bo v četrtek, 25. septembra, v Mestnem muzeju Ljubljana.

Poslovna cona pod izvršbo

Gorenjska banka je zaradi neplačila dolga uvedla postopek izvršbe nad Poslovno cono Komenda, kjer želijo zaseči več kot sto parcel. Direktor družbe si želi odpravo blokade računov, saj zanimanje kupcev je, a blokada poslovanje zdaj močno otežuje.

Jasna Paladin

Komenda – Poslovna cona Komenda je za gradnjo komunalne infrastrukture najela okoli petnajst milijonov evrov posojil, gospodarska kriza pa je po letu 2008 cene na nepremičninskem trgu znižala, prodaja zemljišč je začela upadati in poslovanje družbe je postalo oteženo.

»Ko sem leta 2010 prevzel vodenje družbe Poslovna cona Komenda, je bilo treba te kredite začeti vračati in dokler je šlo, smo jih plačevali, nato pa smo poskusili z bankami te kredite reprogramirati. Z večino smo se uspeli dogovoriti, le z Gorenjsko banko ne, in podali so izvršbo na celotno naše premoženje, torej okoli sto še neprodanih zemljišč ali približno 15 hektarov, pa tudi na tiste parcele, ki so bile zastavljene drugim bankam upnicam. Gorenjska banka je tudi blokirala naše poslovne račune, kar zdaj močno otežuje naše poslovanje. Zaradi blokade pri pogajanjih s kupci z njihove strani pride do določene mere nezaupanja, prav tako so postopki oteženi, saj je še pred podpisom pogodbe treba dobiti vso potrebno dokumentacijo, pod kakšnimi pogoji bodo banke izdale izbrisno pobotnico, in ker to po navadi kar nekaj časa traja, kakšnega kupca ta postopek tudi odvrne od prodaje,« pravi direktor PC Komenda Matic Romšak, ki si želi, da bi Gorenjska banka, ki ima že zdaj popoln pregled nad njihovim poslovanjem, račune podjetja sprostila. Kot je še povedal, je družba stroške poslovanja oklestila na minimum, kar devetdeset odstotkov denarja od kupnin pa takoj dobijo banke upnice.

Družba mora bankam poplačati še okoli dvanajst milijonov evrov, od tega Gorenjski banki približno 3,2 milijona. Romšak poudarja, da Poslovna cona Komenda ni insolvenčna, saj je njeno premoženje še vedno vredno več od dolga. Zanimanje za nakup zemljišč se, kot kaže, znova povečuje. V lanskem letu so uspeli prodati le eno zemljišče, letos pa že štiri, intenzivni dogovori pa potekajo še s štirimi kupci, med katerimi so tudi tujci. »Še več zanimanja pa bi bilo, če bi lahko normalno poslovali. Če nam uspe začete dogovore pripeljati do podpisa, bi lahko še letos prejeli za okoli dva milijona evrov kupnin, to pa bi bil dober signal tudi bankam, da naša cona je perspektivna,« še pravi Matic Romšak.

Direktor Poslovne cone Komenda Matic Romšak si želi, da bi se banke upnice dogovorile in sprostile poslovanje družbe, kar bi prodajo zemljišč še pospešilo.

KAMNIK MARIBOR PTUJ KRANJ NOVA GORICA NOVO MESTO KRŠKO

Vsi smo pingvini

Ogledali smo si prvo premiero nove sezone v Prešernovem gledališču, predstavo za otroke z naslovom Na Noetovi barki ob osmih.

Igor Kavčič

Kranj – Besedilo nemškega avtorja Ulricha Huba je režiral Robert Waltl iz ljubljanskega Mini teatra, s katerim v koprodukciji je predstava tudi nastala. Mešana je tudi igralska zasedba, kranjske barve tako zastopajo Miha Rodman, Aljoša Ternovšek, Matjaž Višnar in gostja Saša Pavlin Stošić, ljubljanske pa Jose. Ogrodje zgodbe je biblijsko, njeno jedro pa v vseh pogledih prirejeno na današnji čas. Novica, da bo velika poplava uničila svet, pride tudi do dveh presenečenih pingvinov. Toda ker smeta, tako kot tudi ostale živali, na barko samo dva pingvina, se odločita, da bosta pretihotapila še svojega prijatelja – tretjega pingvina. Na ladjo ga prešvercata v kovčku. Sledi divja pustolovščina, polna duhovitih in iskrivih dialogov, ki jih je avtor spretno položil v kljune treh simpatičnih pingvinov, s katerimi se otroci zlahka identificirajo.

Na Noetovi barki ob osmih je čudovita zgodba o prijateljstvu in solidarnosti. Pingvinoma rešitev na barko z vedenjem, da bi njun prijatelj izginil v povodnji, ne bi pomenila nič. Avtor se sprašuje o obstoju Boga, a se pri tem izogne kakršnemu koli moraliziranju. Igra je duhovita, dialogi so iskrivi, jezik je bogat in otrokom razumljiv. Ena od odlik predstave je tudi ta, da igralcem dopušča veliko možnosti. Ti jih tudi v popolnosti izkoristijo. Pingvini Rodman, Pavlin Stošićeva in Ternovšek so briljantni. Prisrčne in igrive bi jih brez pomisleka vzel domov, hkrati pa nam vedno znova trkajo na podzavest, češ saj smo vsi »eni taki fletni pingvini«. Predstava je zelo gosta z besedilom in je dolga okrog ure, kar sta tudi edina razloga, da jo priporočamo otrokom 7+ ali kako že piše na škatlah znanih kock iz Danske. Otroci naj s seboj na predstavo nujno vzamejo tudi starše.

Pingvine Aljošo Ternovška, Sašo Pavlin Stošić in Miho Rodmana bi z veseljem vzeli domov. / Foto: Toni Soprano

Stran od in nazaj k

V Mestni knjižnici Kranj je na ogled razstava stripov Andreja Štularja z naslovom Stran. Predstavlja izbor originalnih stripovskih tabel, ki jih je ustvaril po literarnih predlogah domačih in tujih avtorjev.

Igor Kavčič

Andrej Štular se v Mestni knjižnici Kranj predstavlja s stripovskimi tablami, ki jih odlikuje precej nenavaden, a hkrati človeku tako bližnji avtorski slog. / Foto: Igor Kavčič

Kranj – Beseda stran ima več pomenov. Kot naslov razstave stripov Kranjčana Andreja Štularja vsaj dvojega. »Stran pomeni odhod nekam proč iz aktualne realnosti, lahko pa je tudi stran v knjigi, časopisu, reviji, stripovskem albumu. Nečesa stran je lahko svetla ali temna,« o večplastnosti razstavljenega pove Andrej: »Osnovna ideja in koncept razstave sta bila predstaviti tiste stripe, ki sem jih v zadnjih petnajstih letih narisal po literarnih predlogah različnih domačih in tujih pesnikov in pisateljev. Sprva sem risal spontano, všeč mi je bila pesem, besedilo, kak drug zapis, zato sem se odločil zapisano presesti v likovno govorico. Samoiniciativno.« Izbiral je besedila Ivana Volariča Fea, Andreja Rozmana Roze, Srečka Kosovela Omenjene likovne preobrazbe zapisanega so tudi na ogled na razstavi. In še mnoge druge iz Štularjevega več kot sto dvajset stripovskih tabel obsežnega opusa. Tokrat jih predstavlja približno petino.

»Ena od spodbud za risanje po literarnih predlogah je bilo gotovo povabilo za sodelovanje v reviji Literatura. Pred leti je bilo v eni številki te revije prek dvesto trideset strani namenjenih kombinaciji stripa in literature. Sledili so konkretni projekti, še posebej, ko so stripi začeli izhajati v posebnih izdajah Stripburgerja.« Tako je pred leti sedem domačih stripovskih avtorjev »narisalo« tako imenovane Podmazzane zgodbe, ki jih je napisal pisatelj Miha Mazzini. Prav tako sedmerica je risala izbrane literarne prispevke Vinka Möderndorferja. Po prvem je Štular narisal strip o tem, kako je znameniti James Joyce na poti v Trst pomotoma z vlaka stopil že v Ljubljani, kjer se mu je potem dogajalo marsikaj, po drugem je povzel besedilo Ko sem bil še otrok, v katerem se je avtor navezoval na svoja šolska leta.

»Ko dobiš povabilo oziroma naročilo, veš, da bo tvoj strip objavljen, da bo delo honorirano, hkrati pa pri tem ne boš imel nobenih omejitev. Nobene cenzure in popolna umetniška svoboda torej. Kot avtor si bil izbran s strani producenta, ki torej ve, kaj lahko pričakuje od tebe,« o tovrstnih ustvarjalnih priložnostih razmišlja Štular, ki s svojim značilnim avtorskih slogom vsakemu besedilu vdahne novo dimenzijo. Njegov strip je nekonvencionalen. Gre za nize slik, ki bolj ali manj vsebujejo narativni tok, kar jih včasih približuje, spet drugič oddaljuje tistemu, kar pojmujemo kot strip. V mnogih potezah prepoznavamo različne tipično slikarske elemente. Kot je zapisal eden znanih stripovskih avtorjev z območja nekdanje skupne države Aleksander Zograf, Štularjeva »strip poezija« ima svoj šarm in lastno logiko.

Na razstavi so na ogled tudi stripi, ki jih je izdelal za Stripburger, za podobno hrvaško revijo Komikaze, strip Mišina pobjeda (po ruskem literatu Daniilu Harmsu) pa najdemo tudi v različnih stripovskih antologijah v Srbiji in Rusiji. Spomin na Orwellovo Živalsko farmo nam obuja strip, ki ga je narisal pred dvema letoma za predstavo Lutkovnega gledališča Ljubljana. »Najbolj me inspirira sodobna literatura, likovne izzive pa pogosto najdem tudi v literarni avantgardi. Če so me včasih zanimala predvsem eksistencialna besedila in drama, potem v zadnjem času rišem tudi zabavne stvari, saj v besedilih iščem humor. Tudi črni. Trenutno dela strip za latvijsko stripovsko revijo, za predlogo pa si je vzel pesem Slaniki Srečka Kosovela. Redno sodeluje s Stripburgerjem, konec meseca bo z več avtorji razstavljal v Trevisu, čez mesec dni pa z Lutkovnim gledališčem Nebo odhaja na festival na Tajsko.

KINO SPORED

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 20. 9.
14.10, 16.00, 19.00, 21.00 POT V RAJ
18.00, 20.00, 22.10
ČAROVNIJA V MESEČINI
17.50 FANTOVSKA LETA
16.30, 21.10
POPOTOVANJE TISOČERIH OKUSOV
14.00, 16.10, 20.30
ODPLEŠI SVOJE SANJE: ZDRUŽENE MOČI
18.20 PLAČANCI 3
15.00, 16.15 HRABRI AVTEK PLODI
16.40, 20.50, 22.40 LUCY
18.30 VROČI POSNETKI
14.15 AVIONI 2: V AKCIJI
14.20 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 2

Nedelja, 21. 9.
14.10, 16.00, 19.00, 21.00 POT V RAJ
18.00, 20.00 ČAROVNIJA V MESEČINI
17.50 FANTOVSKA LETA
16.30, 21.10
POPOTOVANJE TISOČERIH OKUSOV
14.00, 16.10, 20.30
ODPLEŠI SVOJE SANJE: ZDRUŽENE MOČI
18.20 PLAČANCI 3
15.00, 16.15 HRABRI AVTEK PLODI
16.40, 20.50 LUCY
18.30 VROČI POSNETKI
14.15 AVIONI 2: V AKCIJI
14.20 KAKO IZURITI SVOJEGA ZMAJA 2

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 19. 9.
18.00 HRABRI AVTEK PLODI, sinhro.
20.00 LUCY

Sobota, 20. 9.
18.00 HRABRI AVTEK PLODI, sinhro.
20.00 LUCY

Nedelja, 21. 9.
19.00 LUCY

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do sprememb programa.

Naša dediščina v Cerkljah

Cerklje – Odmevna razstava Od Kranja do Dovjega ob 200. obletnici rojstva Janeza Avguština Puharja, izumitelja fotografije na steklo in cerkljanskega kaplana, postavljena v galeriji Petrovčeve hiše, bo za ogled odprta v soboto 20. septembra do 17.30 in tudi uro po koncertu Naša dediščina, ki bo isti večer s pričetkom ob 18. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah. Prireditev pripravlja Unesco klub Cerklje ob dnevih Evropske kulturne dediščine in prazniku občine Cerklje. V programu sodelujejo gosti MPZ OŠ Davorina Jenka, KMoPZ Davorina Jenka, CŽPZ Andreja Vavkna, Šenturški oktet, Eva Žlebir in Gašper Jereb, Glasbena šola Kranj in Trobilni Kvartet godbe Domžale. Razstavo o Puharju si bomo mogoče ogledati še do srede, 24. septembra. Nadstropje više pa vabi k ogledu tudi fotorazstava učencev fotografske sekcije OŠ Davorina Jenka, članov Unescovega kluba Cerklje in Fotokluba Janeza Puharja Kranj.

Šest tisoč let Kranja

Kranj – Zavod za varstvo kulturne dediščine, območna enota Kranj, v sodelovanju z Mestno občino Kranj vabi v sredo, 24. septembra, ob 18. uri v avlo Mestne občine Kranj na odprtje razstave 6000 let Kranja. Razstavo bosta odprla župan Mestne občine Kranj Mohor Bogataj in generalni direktor ZVKDS Jernej Hudolin.

Festival slovenskih karikatur

Poljane – Kopica ustvarjalcev, ki družbi in nam samim vseskozi nastavljajo humorna ogledala, vas vabi na 3. slovenski festival karikatur v Poljane nad Škofjo Loko, v park pred Kulturnim domom. Marsikdo bo s prizorišča med 10. in 17. uro odšel s svojo karikaturo, vsi pa se bomo zabavali ob hudomušnih satiričnih domislicah karikaturistov, ilustratorjev, slikarjev in kiparjev, sporočajo iz Poljan. Paleto domačih avtorjev bosta dopolnila gosta s Hrvaške: Davor Trgovčević in Milan Lekić. Ob 19. uri v Kulturnem centru slikarjev Šubic odpirajo tudi razstavo Hrvaškega društva karikaturistov.

Koncert zbora Musica viva

Kranj – V nedeljo, 21. septembra, ob 19. uri bo V Baročni dvorani Radovljiške graščine koncert Pesem nas povezuje, na katerem se bo predstavil MePZ Musica viva Kranj Primskovo z zborovodjem Alešem Gorjancem. Zbor bo poleg popevk in Avsenikovih melodij predstavil tudi program, s katerim je osvojil srebrno priznanje na tekmovanju v češkem Olomoucu.

Razstava Agate Pavlovec

Kamnik – Danes, v petek, 19. septembra, ob 18. uri bo v Kavarni mesto na Ljubljanski cesti v Kamniku odprtje slikarske razstave akademske slikarke Agate Pavlovec.

Zmaga ob pravem času

Kolesarji kranjske Save so se pred odhodom na svetovno prvenstvo, ki se ta konec tedna začenja v Španiji, odlično odrezali, saj je Gašper Katrašnik na dirki v Vojvodini premagal vse konkurente.

Vilma Stanovnik

Kranj – Z ekipnim kronometrom se v nedeljo v španski Ponferradi začenja letošnje svetovno prvenstvo v kolesarstvu. Na prvi preizkušnji bosta Slovenijo zastopali ekipi Adrie Mobil v moški konkurenci in ekipa KD Rog – BTC City Ljubljana v ženski konkurenci.

Čeprav pomlajena, je močna naša članska moška ekipa, kjer so na seznamu selektorja Gorazda Štanglja Grega Bole, Luka Mezgec, Kristjan Fajt, Jure Kocjan, Jan Polanec, Kristjan Koren in Matej Mohorič. Zadnja dva bosta prvič nastopila na sredinem kronometru, nato pa bo Štangelj izbral ekipo, ki bo nastopila na cestni dirki, ki bo na sporedu naslednjo nedeljo, 28. septembra. Po lanskem naslov svetovnega prvaka do 23 let, ki ga je osvojil Matej Mohorič, se bodo letos v konkurenci mlajših članov na cestni dirki, ki bo na sporedu danes teden, preizkušali Gašper Katrašnik, Luka Kovačič, Rok Korošec, Domen Novak in Luka Pibernik, na torkovem kronometru pa bo tekmoval David Per. Z dobro popotnico na prvenstvo odhajata zlasti mlada Savčana Gašper Katrašnik in Luka Kovačič, saj so Kranjčani konec tedna odlično nastopili na dveh dirkah v Vojvodini. Še posebej je nase opozoril Gašper Katrašnik, ki je slavil na nedeljski dirki 156-kilometrski preizkušnji. V konkurenci kolesarjev Slovenije, Srbije, Madžarske, Slovaške, Grčije, Bolgarije, Hrvaške in BiH je se je v cilj popeljal prvi letošnji zmagi naproti.

Gašper Katrašnik je v močni mednarodni konkurenci osvojil prvo letošnjo zmago za člansko kolesarsko ekipo Save.

»S pomočjo ekipe mi je končno uspelo tudi zmagati. Ker smo vsi mladi in prvo leto vozimo med člani, je ta zmaga še več vredna, še zlasti veliko pa mi pomeni zaradi večje samozavesti, ki mi bo na svetovnem prvenstvu prišla prav,« je povedal 19-letni Gašper Katrašnik iz Podblice, ki sicer ve, da bodo na svetovnem prvenstvu pomagali kapetanu Luku Piberniku, če bo kateri v boljši dnevni formi, pa gotovo prav tako lahko računa na pomoč drugih članov moštva.

Poleg članov in mlajših članov bodo na prvenstvu v Španiji na cestni dirki, ki bo na sporedu prihodnjo soboto, nastopili mladinci Luka Čotar, Žan Jerkič, Matic Veber, Gorazd Per, Jon Božič in Izidor Penko. Slednja dva bosta nastopila tudi na torkovem kronometru.

V ženski konkurenci elite bodo na cestni dirki, ki bo prihodnjo soboto, nastopile Urša Pintar, Polona Batagelj in Špela Kern, med mladinkami pa bo tako na petkovi cestni dirki kot kronometru, ki bo na sporedu že v ponedeljek, nastopila Katja Jeretina.

Zgodovinski uspeh športnih plezalcev

Vilma Stanovnik

Kranj – Po avgustovskem balvanskem uspehu v Münchnu, kjer je Jernej Kruder osvojil prvo kolajno na balvanskem svetovnem prvenstvu, se je slovenska reprezentanca zadovoljna vrnila s svetovnega prvenstva v težavnosti in hitrosti v španskem Gijónu, ki je potekalo med 8. in 14. septembrom. Mina Markovič je tam postala svetovna podprvakinja v težavnosti in osvojila bron v kombinaciji. Zgodovinski uspeh, ko smo imeli kar tri finaliste, sta dopolnila Radovljičan Domen Škofic s četrtim mestom in najboljšim slovenskim rezultatom v moški konkurenci na svetovnih prvenstvih ter Škofjeločanka Maja Vidmar s petim mestom.

»Lahko rečem, da je za nami zagotovo eno izmed najuspešnejših svetovnih prvenstev, saj smo tokrat poskrbeli za zgodovinski uspeh s kar tremi finalisti. Poleg Mine Markovič sta se tudi druga dva finalista odlično odrezala, Domnu Škoficu je le malo zmanjkalo do kolajne in je tekmovanje končal na nehvaležnem 4. mestu, s čimer pa je dosegel daleč najboljši rezultat v moški konkurenci na svetovnih prvenstvih. Prav tako vrhunski rezultat je dosegla Maja Vidmar s petim mestom. Tudi zanjo lahko rečem, da je imela nekoliko smole, sicer bi se tudi ona uvrstila kakšno mesto više. Kljub vsemu: če potegnemo črto, smo lahko več kot zadovoljni,« je povedal selektor članske reprezentance v športnem plezanju Roman Krajnik.

Petra Dobravec do olimpijske norme

Železniki – V španski Granadi poteka svetovno prvenstvo v strelstvu, na njem pa je minuli konec tedna odlično nastopila Petra Dobravec iz Železnikov, ki je v disciplini zračna pištola osvojila četrto mesto in kot prva v slovenski reprezentanci izpolnila kvoto za nastop na olimpijskih igrah v Rio de Janeiru. Petra se je v veliki finale uvrstila z drugim najboljšim dosežkom med 114 strelkami, saj je izenačila državni rekord in zadela 385 krogov. 44-letna Petra Dobravec, ki je lani na sredozemskih igrah v Turčiji osvojila bronasto medaljo, je že takrat povedala, da je njena želja nastop na olimpijskih igrah.

Biatlonci zbrani na Pokljuki

Rudno polje – Zbor za biatlon in OO Pokljuka bosta danes in jutri v športnem centru Triglav na Rudnem polju pripravila tekmovanje za državno prvenstvo v poletnem biatlonu na tekaških rolkah. Današnja tekma v sprintu se bo začela ob 16. uri, jutrišnja tekma s skupinskim startom pa ob 10. uri. Tekmovali bodo člani in članice, mlajši člani, starejši mladinci, mlajši mladinci in mladinke.

Mednarodni karatejski turnir

Kranj – Karate zveza Slovenije in Karate klub Shotokan Kranj bosta jutri, v soboto, pripravila 15. mednarodni turnir. V dvorani na Planini se bo začel ob 10. uri.

Odklenili so vrata Domžalčanov

Jože Marinček

Kranj – Prvi tekmi osmine finala pokala Slovenije sta se odigrali že v torek. Na nogometnem igrišču Zarica je prvoligaš Celje z 2 : 1 premagal Zarico Kranj. Domačini so sicer povedli v 28. minuti z zadetkom kapetana Dejana Robnika, a so Celjani v drugem polčasu zadeli dvakrat v eni minuti. V Prevaljah je Olimpija s 4 : 0 premagala domači Korotan.

V sredo so se odigrale še štiri tekme. V Kranju je Triglav pripravil presenečenje, ko je moral premoč vodilnega moštva v prvi ligi, ki do te tekme kar 810 minut ni prejel zadetka, priznati šele po streljanju enajstmetrovk. Čeprav so nogometaši Domžal vodili z zadetki Madrana Rosso Aneffa in Zenija Husmanija, se varovanci Siniše Brkiča niso vdali. Z borbeno in disciplinirano igro jim je uspelo po 879 minutah neprejetega zadetka premagati Nejca Vidmarja, ko je odličen samostojen prodor po levi strani uspel Mateju Poplatniku. Deset minut pred koncem rednega dela se je med strelce vpisal še Darko Djukič.

V Kranju so se nogometaši Triglava odlično upirali vodilnemu prvoligaškemu moštvu Domžal. / Foto: Gorazd Kavčič

Sledila sta podaljška. Po štirih minutah igre so Domžale povedle iz prostega strela, ko je zadel Uroš Korun, v 115. minuti pa je za izenačenje poskrbel Aleks Pihler. Sledili so streli z bele točke, v katerih se je dvakrat izkazal Nejc Vidmar, ko je ubranil strel Uroša Pihlerja in Aleša Poplatnika, in enkrat Adman Golubovič, ko je ubranil strel Alena Ožbolta. Domžale so slavile s 7 : 6. V Šenčurju je domači Šenčur moral po dobri igri priznati premoč Zavrča, ki je zmagal z 2 : 0. Preostala rezultata osmine finala: Tabor Sežana : Luka Koper 0 : 1, Rudar : Krka 0 : 1, tekmi Maribor : Kalcer Radomlje in Farmatech Veržej : Gorica sta bili prestavljeni.

V soboto se bo nadaljevalo državno prvenstvo v 9. krogu 1. SNL. Ob 16. uri bodo začeli nogometaši Luke Koper in Maribora, ki je v prvi tekmi lige prvakov s Sportingom iz Lizbone igral neodločeno 1 : 1. Dve uri kasneje se bosta pomerila Celje in Rudar, nočno tekmo s pričetkom ob 20.05 pa bodo nato odigrali še nogometaši Domžal in Ljubljanske Olimpije. V nedeljo se bosta obe tekmi začeli ob 16. uri. V Novem mestu bo pri Krki gostoval Kalcer Radomlje, na Ptuju pa se bosta pomerila Zavrč in Gorica.

V 7. krogu 2. SNL v soboto Šenčur odhaja na gostovanje v Tolmin. Triglav bo v nedeljo ob 16. uri gostil Farmtech Veržej, Roltek Dob pa bo ob isti uri začel tekmo v Šmartnem ob Paki.

Peti krog bodo konec tedna odigrali nogometaši v 3. SNL Center. Vse tekme se bodo začele ob 16.30, v vlogi domačina pa bodo Šobec Lesce, ki bo gostil Britof, Jezero Medvode, ki bo gostil Ilirijo Extra Lux, in Sava Kranj, ki bo gostila Zagorje. Zarica Kranj odhaja na gostovanje h Kalcerju Radomljam B, Komenda pa v Trbovlje k Rudarju. V soboto se bo odigrala tudi tekma Ivančna Gorica – Kočevje v nedeljo pa nato še Kolpa – Bled Hirter.

Četrti krog pa bodo v soboto odigrali nogometaši v Gorenjski ligi. Vse tekme se bodo začele ob 16.30, pari pa so: Žiri – Polet, Visoko – Naklo, Velesovo – FC Podbrezje, Jesenice – Ločan, Kondor Godešič DLN, Niko Železniki – JuRentA Bitnje in Bohinj – Preddvor.

NK Triglav Kranj, Pentazijska cesta 37, Kranj

2. SNL, 7. krog
NK Triglav : NK Farmtech Veržej
nedelja, 21. 9. 2014, ob 16.00, ŠC Kranj

domplan
triglav
elektro gorenjska
Gorenjska Banka
AH Vrtač Kranj
macron
Medijski pokrovitelj
Gorenjski Glas

Z GORENJSKIM GLASOM DO CENEJŠE VSTOPNICE ZA OGLED TEKME!

Izrežite ta kupon in si zagotovite vstopnico za ogled nogometne tekme med domačim Triglavom in NK Farmtech Veržej, ki bo v nedeljo, 21. septembra 2014, ob 16. uri na stadionu v Kranju.

NAMESTO REDNE CENE VSTOPNICE, KI JE 5 EVROV, BOSTE ZA VSTOPNICO S TEM KUPONOM ODŠTELI LE 3 EVRE.

Podprimo naše športnike in navijajmo skupaj!

www.gorenjskiglas.si

Sodnici vzeli funkcijo

1. stran

Po naših podatkih gre za prvo gorenjsko sodnico, ki ji je na ta način prenehala sodniška funkcija.

Nevenka Hafner je bila nazadnje sodnica na kazensko-preiskovalnem oddelku Okrožnega sodišča v Kranju. Za komentar odločitve sodnega sveta smo zaprosili tudi predsednico kranjskega sodišča in predsednico Slovenskega sodniškega društva Janjo Roblek, a ga nismo dočakali. Za časnik Dnevnik pa je dejala, da je bila sodnemu svetu predložena pravnomočna ocena personalnega sveta, da neki sodnik ne ustreza sodniški službi, in tako negativno oceno je v tem primeru svet potrdil. Kot predsednica sodišča in predsednica sodniškega društva se takim ugotovitvam in sklepom tudi pridružuje.

Med javnosti znane sporne odločitve sodnice Hafnerjeve sodi odločitev iz leta 2005, ko je nezakonito poslala obsojenca v zapor, na kar se je pritožil kar tožilec in s pritožbo uspel. Lani naj bi z napačno odločitvijo na prostost spustila ruskega osumljenca, katerega izročitev je zahtevala Nemčija, Slovenija pa je z njo tudi soglašala, a Hafnerjeva naj ne bi izdala odredbe za predajo. V časniku Dnevnik so poročali tudi o tem, da naj bi Hafnerjeva pri izbiri sodnih tolmačev favorizirala agencijo iz Kopra, s katero je kot sodna tolmačka sodelovala tudi njena hči. Tako so se prihodki omenjene agencije z nekaj tisoč evrov skokovito dvignili prav zaradi poslov s kranjskim sodiščem.

Po avtocesti v napačno smer

Jesenice – Jeseniški policisti so v torek popoldne od cestninskih nadzornikov izvedeli, da je nekdo pred predorom Karavanke, v katerem je bil z rdečo lučjo pred predorom tedaj zaprt promet, z vozilom obrnil in se v napačni smeri odpeljal nazaj proti Jesenicam. Tako se je vozil približno poldrugi kilometer, nato pa je očitno spoznal svojo napako, saj se je ustavil in umaknil na odstavni pas. Tam je vozilo obrnil in se odpeljal nazaj proti karavanškemu predoru, med potjo pa so ga že ustavili policisti. O ravnanju 68-letnega turškega voznika so policisti z obdolžilnim predlogom obvestili pristojno okrajno sodišče.

Mopedist podrl pešca

Kranj – V torek okoli 21. ure je v Kranju mopedist zaradi neprilagojene hitrosti vožnje trčil v pešca, ki se je pri tem huje poškodoval. Na Potokih pri Jesenicah je istega dne zaradi prehitre vožnje padel motorist s potnico. Tudi onadva sta se poškodovala.

V knjigi je opisana cela vrsta tehnoloških postopkov (receptov) za izdelavo različnih jogurtov, smetane, masla, svežih sirov, poltrdih in trdih sirov – izbor izdelkov je resnično pester, od najbolj enostavnih do takih, ki zahtevajo nekoliko več znanja, opreme in časa.

14 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Krivde za uboj ni priznal

Na Okrožnem sodišču v Kranju so včeraj opravili predobravnavni narok zoper Janeza Fortuna iz Preddvora, ki ga obtožnica bremeni uboja partnerke Mirjane. Krivde ni priznal, zato ga čaka sojenje.

Andraž Sodja

Janez Fortun je pred fotografi ob prihodu na sodišče obraz skrival za papirji.

Kranj – Na zatožno klop Okrožnega sodišča v Kranju pred sodnico Andrijano Ahačič je včeraj sedel Janez Fortun iz Preddvora, ki ga obtožnica bremeni uboja partnerke Mirjane Fortun. Tožilstvo mu očita še surovo ravnanje z mladoletnikoma, saj naj bi uboj zagrešil v prisotnosti otrok, zaradi česar je tožilka Marija Marinka Jeraj zanj predlagala deset let zapora v primeru, da krivdo prizna. Fortun se za priznanje krivde ni odločil, zato se bo soočil z glavno obravnavo, kjer mu grozi do petnajst let zapora. Fortun naj bi maja letos po daljšem prepiru z nožem večkrat zabodel partnerko, ki je ranam na kraju podlegla. Nekaj ur kasneje je poskušal celo pobegniti iz pridržanja na kranjski policijski postaji.

Obramba obtoženega temelji predvsem na domnevnem stanju bistveno zmanjšanega zavedanja in afekta, saj naj bi ga žrtev varala, samega dejanja pa se menda obdolženi ne spominja. Fortunova zagovornica Renata Godnjov Špik je zaradi domnevno nejasnega izvedeniškega mnenja, ki po njenih ocenah ne definira stanja zožanja zavedanja niti ne pojasnjuje, zakaj je do tega prišlo, predlagala novega izvedenca oziroma skupino izvedencev psihiatrične stroke: »Obtoženi se ni zavedal, da zabada nož v telo umorjene, niti se ni zavedal okolja, v katerem je to storil, torej prisotnosti otrok.« Odvetnica je zahtevala tudi izločitev listin, predvsem zapisnikov zaslišanj družinskih članov in sorodnikov, saj naj ne bi bili seznanjeni s pravno dobroto – torej da jim ni treba pričati zoper sorodnika. Zahtevala je tudi pričanje bivšega moža umorjene, ki naj bi pojasnil policijski zapisnik iz leta 2008, ko je umorjena prijavila nasilje partnerja, ki pa naj ga ne bi storil Fortun, temveč bivši partner, ter sodnega izvedenca medicinske stroke, ki bo pojasnil vpliv kombinacije antidepresiva Mirtazapine in alkohola na psiho obtoženega.

Tožilka Jerajeva je ocenila, da razloga za izločitev listin ni, saj uradni zaznamki iz predkazenskega postopka niso uporabni kot dokaz, druge priče pa so bile s pravnim poukom seznanjene. Sojenje z glavno obravnavo bo razpisano po pravnomočnosti odločitve o izločitvi listin.

Pet avtošol oviralo konkurenco

Javna agencija za varstvo konkurence petim gorenjskim avtošolam očita, da so se kartelno dogovorile o minimalnih cenah ure vožnje motornih vozil kategorije B in tečaja cestnoprometnih predpisov.

Simon Šubic

Po ugotovitvah Agencije za varstvo konkurence naj bi se o cenah kartelno dogovorilo pet avtošol z območja Izpitnega centra Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Javna agencija RS za varstvo konkurence (AVK) je ta teden sporočila, da je pet gorenjskih avtošol zaradi kršenja prepovedi omejevalnih sporazumov na trgu storitev avtošol in njihove odgovorne osebe oglobila v skupnem znesku več kot 135 tisoč evrov, in sicer je avtošoli B&B izrekla globo 68.452 evrov, avtošoli Ekspres 15.752 evrov, Avtošoli ing. Humar 38.416 evrov, avtošoli Maksi 563 evrov in avtošoli Praktikum 11.863 evrov. Globe so odmerjene glede na letni promet posameznih avtošol. Kot je AVK še zapisala na svoji spletni strani, so odločbo o prekršku izdali že februarja, a ta še ni pravnomočna.

Iz obvestila AVK je moč razbrati, da je agencija že 22. aprila 2011 izdala upravno odločbo, s katero je ugotovila, da so pravne osebe B&B, Šola vožnje Ekspres, Avtošola ing. Humar Kranj, Avto šola Maksi in Praktikum kršile prepoved omejevalnih sporazumov. Na sestanku oktobra 2009 naj bi se namreč dogovorile o minimalni ceni za uro vožnje motornih vozil kategorije B in tečaja cestnoprometnih predpisov na območju Izpitnega centra Kranj ter nato določile in zaračunavale dogovorjene cene vse do izdaje omenjene upravne odločbe. Omenjene avtošole so sicer zoper odločbo o prekršku takoj vložile zahteve za sodno varstvo, o katerih na ljubljanskem okrajnem sodišču še niso odločili. Kršitev prepovedi omejevalnih sporazumov je sicer ena najhujših oblik kršitve pravil konkurence, saj gre za sporazumevanje oziroma usklajevanje podjetij pri cenovni politiki in tako za kartel, še opozarja agencija.

Direktor in lastnik avtošole B&B Brane Lotrič se čudi nenadni naglici pri obveščanju javnosti in, kot je navedel že v zahtevi za varstvo zakonitosti, zavrača kakršnokoli vpletenost v domnevni cenovni dogovor. »Cene, o katerih govori agencija za varstvo konkurence, so veljale od 1. januarja 2007 naprej, torej že pred očitanim dejanjem, pa tudi po njem in veljajo še danes, zato ne morejo biti posledica domnevnega dogovora. Če bi očitki veljali, potem bi morali dogovarjanje o cenah očitati prav vsem približno 150 avtošolam v Sloveniji,« pojasnjuje. Kot je še povedal, ga na domnevno spornem sestanku strokovnih vodij na Izpitnem centru Kranj 29. oktobra 2009 sploh ni bilo, niti se na njem ni glasovalo o omejitvenem sporazumu.

Poslovni glas

Vse več poslov za avtomobilsko industrijo

Kranjska Iskra ISD v zadnjih letih povečuje posle za avtoindustrijo, konstantno ji rastejo prihodki in denarni tok pa tudi število zaposlenih. Za investicije namenjajo od milijona do treh milijonov evrov.

Simon Šubic

Kranj – V senci splošni javnosti precej bolj znanega Iskraemeca na njegovem dvorišču v Savski Loki v Kranju deluje še več uspešnih podjetij, med katere se uvršča tudi Iskra ISD (Industrija sestavnih delov), ki se ukvarja s proizvodnjo plastičnih delov, livarstvom, galvaniko in strugarstvom. Iz podjetja s tehnološko zastarelo opremo in veliko odvisnostjo od Iskraemeca, saj so še konec devetdesetih let okoli štiri petine prihodkov ustvarili z izdelavo delov za svojega velikega soseda, se je Iskra ISD v zadnjem desetletju s konstantnim vlaganjem v posodabljanje proizvodnje in kader ter z iskanjem novih trgov prelevila v dobrostoječo družbo, ki vse več poslov pridobiva v zahtevni avtomobilski industriji. Ta jim sedaj po besedah direktorja in solastnika Iskre ISD Jureta Tepine predstavlja že polovico posla, njen delež v njihovih prihodkih pa se še krepi.

Nenehna vlaganja v posodobitev opreme, za kar letno namenjajo od milijona do več kot tri milijone evrov, kar jim omogoča izdelavo vedno zahtevnejših delov, se jim v zadnjih letih obrestuje, saj na letni ravni beležijo približno desetodstotno rast prihodkov (lani 26,9 milijona evrov, letos pa načrtujejo 29 milijonov evrov), podobno raste tudi denarni tok – letos naj bi ga ustvarili v višini 3,2 milijona evrov. »Po prvem valu krize leta 2009, ki nas je precej prizadel, saj so nekatere naše dejavnosti celo prepolovile svojo prodajo, smo bili prisiljeni število zaposlenih zmanjšati na 270. A kaj hitro smo začeli pridobivati nove posle in znova zaposlovati. Leta 2011 smo tako imeli že 352 zaposlenih, letošnje leto bomo predvidoma končali s 405 zaposlenimi, zaposlovanje pa se bo glede na trenutne trende še nadaljevalo,« napoveduje Tepina. Iščejo predvsem strokoven in deficitaren kader, torej inženirje, strojne tehnike, obdelovalce kovin, orodjarje, zaradi vse večjega poudarka na prodaji pa so zanje zanimivi tudi komercialisti za tuje trge.

Za posodabljanje opreme letno namenijo od milijona do treh milijonov evrov. Prihodnje leto načrtujejo nakup nove galvanske linije ter nove stroje za livarno in plastiko. / Foto: Gorazd Kavčič

Posli za avtoindustrijo so zelo zahtevni, kar poleg posodabljanja opreme terja tudi nenehno ukvarjanje s človeškimi viri. »Z zaposlenimi se precej ukvarjamo, poskušamo jih zainteresirati za kakovostno in skrbno delo, zato jih izobražujemo, usposabljamo, uvajamo mentorstvo, tudi štipendiramo in se povezujemo s šolami,« našteva Tepina. Eden od ukrepov je tudi dan odprtih vrat, ki ga vsake štiri leta pripravijo za poslovne partnerje in zaposlene. Letos so ga organizirali minulo soboto, ko se ga je udeležilo kar 700 zaposlenih in njihovih družinskih članov, kar je vodstvo podjetja prijetno presenetilo, saj je tudi to eden od pokazateljev pripadnosti podjetja.

Direktor in solastnik Iskre ISD Jure Tepina / Foto: Gorazd Kavčič

Iskra ISD približno tretjino prodaje ustvari na tujih trgih, največji so Nemčija, Švedska, Francija, Italija in Švica, pa tudi dobršen del njihovih izdelkov za slovenske stranke je nazadnje namenjen tujemu trgu, saj gre za dobavitelje avtomobilski industriji. Velike odjemalce imajo še v elektroindustriji in široki potrošnji – Gorenje, BSH, Philips in že omenjeni Iskraemeco. Tepino tudi veseli, da kupce galvanskih izdelkov (površinska zaščita delov), katerih proizvodnja je bila vedno lokalno pogojena, sedaj pridobivajo tudi v sosednji Avstriji. »To je dokaz, da znamo narediti tudi zahtevne zaščite za avtoindustrijo in smo ob tem tudi konkurenčni.«

T-2 v stečajnem postopku

V družbi T-2 zagotavljajo, da se s tem za uporabnike njihovih storitev ne bo nič spremenilo.

Cveto Zaplotnik

Ljubljana – Okrožno sodišče v Ljubljani je v torek začelo stečajni postopek nad družbo za ustvarjanje, razvoj in trženje elektronskih komunikacij in opreme T-2, ki jo lastniško obvladujejo družbe bratov Krč iz Kranja. Za stečajno upraviteljico je imenovalo Danico Čuk in pozvalo upnike, da v treh mesecih, to je do 16. decembra, prijavijo terjatve. Predlog za začetek stečajnega postopka so dali upniki Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB), ki je prevzela terjatve NLB in Nove KBM v znesku 90 milijonov evrov, ter Hypo Alpe-Adria Bank Ljubljana in Banka Celje. Sodišče je njihovemu predlogu pritrdilo, saj za dolžnika, ki je bil v postopku prisilne poravnave, velja, da je trajneje nelikviden, če za več kot dva meseca zamuja s plačilom svojih obveznosti do ločitvenih upnikov, ki so nastale pred začetkom postopka prisilne poravnave. Predstavniki T-2 so na naroku navedli, da upniki zlorabljajo postopke za dosego nekega drugega cilja, to je za »poslovno smrt subjekta«, ki ima sicer možnost preživetja na trgu.

T-2 ima več kot 175 tisoč naročnikov in več kot tristo zaposlenih.

V družbi T-2 so nad odločitvijo sodišča presenečeni in so že napovedali, da se bodo družbeniki zoper sklep sodišča pritožili. »Podjetje ni insolventno in izpolnjuje vse ukrepe, skladne z načrtom finančnega prestrukturiranja,« zagotavljajo v T-2 in dodajajo, da se s sklepom sodišča za uporabnike njihovih storitev ne bo nič spremenilo in da jim bodo kot telekomunikacijski operater še naprej nemoteno zagotavljali storitve.

V T-2 se je postopek prisilne poravnave začel januarja 2011 in je postal pravnomočen februarja 2012, ko je višje sodišče zavrnilo pritožbo Telekoma Slovenije, ki je zahteval stečaj. V postopku prisilne poravnave je bilo predvideno, da bi 113 milijonov evrov dolga do navadnih upnikov poravnali 44-odstotno leta 2021, 125 milijonov evrov dolga do ločitvenih upnikov (bank) pa 55-odstotno s prodajo zastavljenega premoženja predvidoma v letu 2014.

Nagradili izjemne obrtnike

Jasna Paladin

Ljubljana – Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je na sejmu mednarodne obrti in podjetnosti MOS v Celju podelila najvišja zbornična priznanja – cehe. Bronasti ceh je prejelo tudi Ključavničarstvo Simon Jeram, s. p., iz Gorenje vasi, ki izdeluje sirarske kotle, na katere je nameščen računalniški procesor, ki omogoča avtomatsko delovanje v postopku sirjenja. Priznanje za sejemsko predstavitev je prejelo podjetje Penzel, Aleksander Gorečan, s. p., iz Šenčurja za predstavitev dekorativnih stenskih tehnik.

Danes zaudarja le še predsodek

»Včasih je meso drobnice zaradi vročine in neveščega rokovanja res zaudarjalo. Danes zaudarja le še predsodek,« pravi Marijan Peternelj, predsednik Turističnega društva Sorica, ki bo na nedeljski prireditvi Sadovi jeseni dalo poudarek drobnici.

Cveto Zaplotnik

Sorica – Turistično društvo Sorica bo v nedeljo popoldne pripravilo v Sorici prireditev Sadovi jeseni, na kateri bodo tokrat dali poudarek drobnici. Prikazali bodo film Pastirci, predelavo volne od striženja do pletenja in filcanja ter obiskovalcem ponudili ovčji in kozji sir, ovčje salame, pečenega jagenjčka ter kozlička in hrenovke. »Namen prireditve je obiskovalcem približati koristi, ki jih daje reja drobnice,« je pred nedeljsko prireditvijo povedal predsednik društva Marijan Peternelj in dodal, da se povsem ne strinja z uglednim ovčerejskim strokovnjakom, zdaj že pokojnim dr. Francem Zagožnom, ki je v knjigi Ovčereja zapisal, da Slovenija ni in nikoli ni bila ovčerejska dežela, pa čeprav so še v bližnji preteklosti skoraj vsi kmetje redili po nekaj ovac, in da v Sloveniji nimamo prave ovčerejske tradicije. »Da je reja drobnice, še posebej ovčereja, pomembno zaznamovala življenju naših prednikov, dokazuje tudi to, da imamo v Sloveniji kar pet tradicionalnih avtohtonih ovčjih pasem,« ugovarja Marijan Peternelj in dodaja, da so ovce imele in še imajo pomembno mesto tudi v slovenski kulturi. Opevajo jih številne ljudske pesmi, pisatelj Janez Jalen je napisal Ovčarja Marka, ovce upodablja mladinski film Pastirci, so nepogrešljive spremljevalke božičnih jaslic ...

Le malo gostiln ponuja ovčetino

Marijan Peternelj se dobro spominja otroštva in starejših, ki so pripovedovali, da je bilo nekdaj najpomembnejše mesno živilo hribovcev svinjina, a ko je te sredi leta zmanjkalo, je prišla na vrsto ovčetina. »Danes je poraba mesa in sirov drobnice v Sloveniji nizka, med najnižjimi v Evropi. Krivi so lažni predsodki. Ni starih, dobrih navad. Včasih je meso drobnice zaradi vročine in neveščega rokovanja res zaudarjalo. Danes zaudarja le še predsodek. Meso drobnice je lahko prebavljivo, v mnogih primerih celo dietno. Na Gorenjskem je le malo gostiln, ki ponujajo ovčetino,« pravi Peternelj in dodaja: »Nič manj kot za prehrano je bila ovčereja pomembna za oblačenje. Spominjam se, kako mi kot otroku ni šlo v glavo, da oče vse leto razen ob nedeljah nosi volnene nogavice. Danes sam delam enako. Ko sem se včasih vračal iz službe, sem doma najprej slekel preznojene umetne nogavice. Danes mi v domačih volnenih noge počivajo. In domač pulover! Brani te pred mrazom bolj kot vsako umetno vlakno. Pod njim nisi moker od znoja.«

V Sorici bodo na prireditvi Sadovi jeseni dali poudarek drobnici. /Foto: Tina Dokl

Drobnica zmore

»Sredi prejšnjega stoletja so začela tudi iz hribovja izginjati stara kmečka orodja. Kos in koscev ni več, tudi grabelj, motik in rovnic je vse manj. Konji so namenjeni le še športu in sprostitvi. Namesto njih brnijo stroji, narejeni za velike strmine in dragi. Pa tudi najdražji v največje strmine ne zmorejo. Drobnica zmore. Pol leta in več preživi na paši, tri do štiri mesece na višinski,« pravi Marijan Peternelj in se vpraša: »Kdo bo preprečeval zaraščanje? Priden hribovec in njegovi tropi živali! Zato naj mu ob strani stojijo država s kmetijsko politiko, ki bo bolj naklonjena reji drobnice, ter gostinci in trgovci s ponudbo, ki bo podirala stare predsodke in potrošniku približala zdravo hrano in izdelke iz volne.«

Srečanje v skupnem vrtu in kulinarična delavnica

Zbilje – Društvo Sorško polje bo skupaj s Skupnostjo Barka, Trgovino Jablana, Krajevno skupnostjo Zbilje in Občino Medvode pripravilo jutri, v soboto, ob 13. uri srečanje na skupnem ekološkem vrtu za delavnicami Skupnosti Barka in kulinarično delavnico. Udeležencem srečanja bodo med drugim predstavili sajenje ameriških borovnic, visoko gredo, zdravilno vrednost zelenjave, kompostiranje in biodinamično pridelovanje, Skupnost Barka in ekološko kmetijo Jamnik. Kulinarična delavnica se bo začela ob 14.30 s predavanjem o zdravilni moči začimb in nadaljevala s pripravo marmelade in namaza iz rožičeve moke brez dodanega sladkorja ter palačink iz kamutove in ajdove moke.

Strokovna ekskurzija bo konec oktobra

Škofja Loka – Iz Govedorejskega društva Škofja Loka so sporočili, da je strokovna ekskurzija v Birkfeld – Wienerwald in na Dunaj prestavljena na 25. in 26. oktober. Udeleženci si bodo prvi dan ogledali kmetije na tem območju, po prenočitvi v hotelu na Dunaju pa naslednji dan še znamenitosti mesta. Cena strokovne ekskurzije znaša 140 evrov. Prijave zbira Majda Luznar na telefonski številki 031 343 747 do ponedeljka, 22. septembra.

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelj
Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Siliranje bo letos bolj pozno

Koruza dozoreva bolj počasi, zato se bo tudi siliranje začelo kasneje kot običajno.

Cveto Zaplotnik

Zgornje Bitnje – Kmetijsko gozdarski zavod (KGZ) Kranj je prejšnji petek pripravil že tradicionalno srečanje pridelovalcev koruze, ki je bilo tudi tokrat ob poskusnem nasadu različnih hibridov koruze na Šifrerjevi njivi v bližini Zgornjih Bitenj. Kot je povedala Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo v Zavodu, je bilo letos za pridelovanje koruze precej nenavadno leto, ki ga je zaznamovalo zlasti pogostejše deževje oz. večje število padavinskih dni, kot jih je bilo v dolgoletnem povprečju. Ker je bilo več oblačnih dni, koruza počasneje dozoreva (to je odvisno tudi od zrelostnega razreda hibrida), zato se bo žetev oz. siliranje začelo kasneje kot v vremensko normalnih letih. Na nekaterih območjih Gorenjske, zlasti v vaseh od Krvavca do Kriške gore, je močan veter 1. septembra močno polegel koruzo, po nekaterih ocenah naj bi prizadel od petnajst do dvajset hektarjev njiv. Ker je koruzo možno zavarovati za škodo po viharju, pridelovalci ne morejo računati na kakršnokoli državno pomoč za primer naravne nesreče. »Koruznega hrošča je vsako let več, najbolj učinkovito pa se mu je možno upreti z doslednim kolobarjenjem,« je dejala Kalanova in opozorila pridelovalce koruze za zrnje na potrebo po dodatnem sušenju zrnja. Če namreč zrnje ne bo dovolj suho, se bo pojavila plesen in razvili mikotoksini, ki preko krme lahko zaidejo tudi v mleko.

»Pogoji za pridelavo koruze so letos bistveno drugačni kot lani, a ne bistveno drugačni od dolgoletnega povprečja. V letih, ko nam je suša zorila koruzo, ni bilo velike razlike med zrelostnimi razredi hibridov, letos pa je razlika med njimi precejšnja. Pridelovalci se bodo za najprimernejši čas siliranja morali odločiti na podlagi storžev, ne pa listov,« je ugotavljal Franci Pavlin, specialist za živinorejo v KGZ Kranj, in v nadaljevanju predstavil tudi na Gorenjskem vse bolj pogosto siliranje žita, za kar so od žit najprimernejši ječmen, pšenica in tritikala. Na ta način lahko kmetije pridobijo kakovostno krmo za govedo, vsekakor pa je to po Pavlinovem mnenju boljša rešitev kot nakup sena na Primorskem. Po spravilu žita za siliranje lahko na isti njivi posadijo še koruzo, zaradi pozne setve je sicer večje tveganje, vendar v normalnih pogojih za rast še vedno lahko pričakujejo soliden pridelek.

Srečanje pridelovalcev koruze ob njivi, na kateri rastejo hibridi osmih različnih semenarskih hiš. / Foto: Gorazd Kavčič

Dojenčki lahko mirno spijo

Zlati nacionalni priznanji GZS za inovacije so prejeli tudi Domel in Nela razvojni center za inovativno sesalno enoto ter Acroni in Razvojni center Jesenice za modernizacijo ključnega dela proizvodnje.

Simon Šubic

Brdo pri Kranju – Na letošnjem Dnevu inovativnosti v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije (GZS), ki je v sredo potekal na Brdu pri Kranju, so podelili nacionalna priznanja za najbolj inovativna podjetja in inovatorje v podjetjih in javno raziskovalnih zavodih. Med sedmimi zlatimi priznanji sta dve ostali na Gorenjskem: jeseniški Acroni in Razvojni center Jesenice sta ga prejela za celovito modernizacijo valjavskega ogrodja in nadgradnjo modelov valjanja, Domel iz Železnikov in Nela razvojni center pa za sesalno enoto v kapsuli. Podelili so tudi 28 srebrnih priznanj, prejelo ga je tudi podjetje Iskratel za Univerzalno linijsko vezje, in osem bronastih. Priznanje za najboljšo inovacijo po izboru javnosti je prejelo podjetje Vivapen za prvo nalivno pero iz prevodnega ABS polimera.

Predstavniki gorenjskih prejemnikov zlatih priznanj za inovacije GZS – Acronija in razvojnega centra Jesenice ter Domela in Nela razvojnega centra / Foto: Gorazd Kavčič

Po besedah Janeza Rihtaršiča, vodje bazičnega razvoja v Domelu, kjer nacionalna priznanja za inovacije prejemajo kot po tekočem traku, je zadnja inovacija namenjena končnemu uporabniku: »Inovacija sesalna enota v kapsuli namreč omogoča nizek hrup tako aerodinamskega kot strukturnega izvora, saj preprečuje prenos vibracij, obenem pa omogoča, da motor pride do izraza s svojimi performansami. Pri sesalnikih to inovacijo najbolj potrdijo dojenčki, ki med sesanjem mirno spijo,« je razložil. Za inovacijo jih je spodbudil njihov naročnik, od prvega tehničnega obiska do končne realizacije pa je poteklo približno leto dni, je še razložil.

Med najbolj redne prejemnike priznanj za inovacije sodi tudi jeseniški Acroni, ki je letos v sodelovanju z Razvojnim centrom Jesenice povsem moderniziral valjavsko ogrodje in nadgradil modele valjanja. »To je eden naših ključnih agregatov, saj gre vsa proizvodnja skozi ta agregat, zato nam ob koncu vsakega delovnega dne predstavlja tisto, kar nam daje kruh. Gre za popolnoma novo ogrodje, dosedanje je bilo staro petdeset let, zamenjali smo tudi vse modele valjanja, ki so potrebni za dobro delo valjavskega ogrodja, vse skupaj pa se na koncu vidi v kakovostnem materialu,« je razložil Matevž Fazarinc iz Razvojnega centra Jesenice. Glede na izjemno velikost ogrodja je menjava potekala razmeroma hitro – 32 dni, ko je proizvodnja morala stati. »Bila je velika investicija, ki je stala približno 45 milijonov evrov, ki pa se bo v končni fazi zelo obrestovala,« je še razložil.

Za priznanja GZS se je sicer letos na regionalni ravni potegovalo več kot 160 inovacij in več kot 500 inovatorjev, na finalnem izboru na državni ravni pa je sodelovalo 43 najboljših inovacij iz trinajstih regij. V dosedanjih dvanajstih izborih pa je GZS po vsej državi nagradil že več kot 6000 inovatorjev in več kot 2000 inovacij, na nacionalni ravni pa je z letošnjimi vred podelil 86 zlatih priznanj.

Vrednotice za osebno dopolnilno delo

Z novim letom bo osebno dopolnilno delo možno opravljati le na podlagi vrednotice.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Novi zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno uvaja s 1. januarjem 2015 spremembe pri osebnem dopolnilnem delu. Natančen seznam del, ki jih bo mogoče opravljati kot osebno dopolnilno delo, bo določil podzakonski predpis, ki pa ga država za zdaj še ni sprejela. Znano je, da se bo za tovrstno delo štelo, kadar bo posameznik sam opravljal dela pomoči v gospodinjstvu, njim podobna dela ali druga manjša dela in kadar bo sam izdeloval izdelke domače in umetnostne obrti, druge izdelke, ki jih bo izdeloval na domu pretežno ročno ali po pretežno tradicionalnih postopkih in jih prodajal, ali kadar bo nabiral in prodajal gozdne sadeže in zelišča. Še preden bo posameznik začel opravljati tovrstno delo, ga bo moral priglasiti pri Agenciji RS za javnopravne evidence in storitve (Ajpes), kar bo lahko storil prek spletnega portala Ajpesa ali osebno na upravni enoti.

Natančneje bo osebno dopolnilno delo urejal podzakonski predpis, ki ga bo vlada sprejela najkasneje do 31. decembra letos.

Posameznik bo z novim letom lahko opravljal tovrstno delo le na podlagi vrednotice, ki se bo glasila na njegovo ime. Vrednotica bo stala devet evrov, veljala bo za koledarski mesec in bo zagotavljala plačilo prispevkov za socialno varnost, in sicer sedem evrov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter dva evra za zdravstveno zavarovanje za poškodbo pri delu in za poklicno bolezen. Vrednotico bo treba pridobiti pred začetkom opravljanja dela z vložitvijo zahtevka prek spletnega portala e-uprava ali osebno na upravni enoti. Zahtevek bo moral vložiti naročnik oz. izvajalec osebnega dopolnilnega dela – naročnik (fizična oseba) v primeru, kadar bo izvajalec zanj opravljal dela, kot so pomoč v gospodinjstvu, pomoči podobna dela in druga manjša dela, izvajalec pa v primeru, ko bo sam izdeloval izdelke domače in umetnostne obrti in druge izdelke ter jih prodajal, ali ko bo sam nabiral in prodajal gozdne sadeže in zelišča. Posameznik bo z osebnim dopolnilnim delom lahko ustvaril v polletju koledarskega leta prihodke, ki ne bodo presegali treh povprečnih mesečnih neto plač v Sloveniji v preteklem koledarskem letu.

Kakovost boljša, oznake slabe

Test lesnih peletov je pokazal, da se njihova kakovost izboljšuje, označeni pa so še vedno slabo. Štirje vzorci so prejeli oceno nezadovoljivo.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Ker gospodinjstva v Sloveniji vse pogosteje kot gorivo uporabljajo lesne pelete, so se v Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS) v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije odločili, da ponovno preverijo kakovost peletov v 15-kilogramskih vrečah, ki so naprodaj v večjih trgovskih centrih po vsej Sloveniji. Ugotavljali so vsebnost vode in delež pepela v peletih ter preverjali njihovo mehansko obstojnost in gostoto nasutja, glede na rezultate lanskega testa pa tokrat niso preverjali kurilne vrednosti, saj je bila pri vseh v mejah, ki jih določa standard. Skupno so testirali petnajst vzorcev. Kot je povedal Boštjan Okorn, vodja testiranja pri ZPS, so bili letošnji rezultati testiranja bolj spodbudni kot lanski, kljub temu pa tudi letos štirje vzorci vsaj pri enem kriteriju niso ustrezali zahtevam standarda EN 14961-2, kar pomeni, da so bili neustrezni. Pri dveh vzorcih so izmerili premajhno gostoto nasutja, pri enem je po izgorevanju ostalo bistveno preveč pepela, pri enem pa so ugotovili preslabo mehansko odpornost. V najvišji kakovostni razred A1 sta se uvrstila le dva vzorca, v razred A2 štirje, v razred B pa pet vzorcev. »Peleti iz kakovostnega razreda B, ki jih je na našem trgu očitno kar precej, po izkušnjah komajda ustrezajo za kurjenje v pečeh za centralno ogrevanje, zato priporočamo nakup zgolj peletov iz kakovostnega razredov A1 in A2, razred B pa je bolj namenjen uporabi v industrijskih pečeh,« je rezultate testiranja komentirala dr. Nike Krajnc z Oddelka za gozdno tehniko in ekonomiko pri Gozdarskem inštitutu Slovenije.

Rezultati testiranja lesnih peletov so objavljeni na spletni strani Zveze potrošnikov Slovenije.

V Zvezi potrošnikov so za 15-kilogramsko vrečo peletov za potrebe testiranja plačali od 3,69 do 5,59 evra. Med najboljšimi tremi na testu so bili tako najdražji kot tudi skoraj najcenejši (3,79 evra), kar dokazuje, da cena vedno ne odraža kakovosti.

Označevanje pelet je še naprej slabo, številni nimajo niti slovenskega naziva, manjkajo tudi podatki o kakovosti. »Na vrečah s peleti večinoma ne boste izvedeli, v kateri kakovostni razred sodijo, tudi podatek o izvoru lesa smo marsikje pogrešali. Certifikat smo našli le na treh od petnajstih. Za primerjavo: v Avstriji in Nemčiji ima certifikat devetdeset odstotkov izdelovalcev peletov,« je dejal Boštjan Okorn in dodal, da je na slovenskem trgu pelete slabše kakovosti težko izločiti zaradi pomanjkljivega označevanja in certificiranja. Potrošnikom svetujejo, da naj pred nakupom preverijo oznake in pregledajo vsebino vreče, saj je pri nekaterih že na prvi pogled videti, da niso najboljši (kratki peleti, veliko drobnih delcev in prahu).

Naprodaj več kot polovični delež Žita

Cveto Zaplotnik

Ljubljana – Slovenski državni holding (SDH) je v torek na svoji spletni strani objavil Javno vabilo za izkaz interesa za nakup večinskega deleža v družbi Žito, s čimer se je začel prvi del postopka za prodajo 51,55-odstotnega paketa delnic v lasti družb Modra zavarovalnica, SDH, KD Skladi, KD Kapital, Adriatic Slovenica in NLB Skladi. V postopku lahko sodelujejo tako domače kot tuje pravne in fizične osebe. Prodajni konzorcij bo na podlagi javnega vabila zbiral nezavezujoče ponudbe do konca letošnjega oktobra, po pregledu in ovrednotenju teh ponudb pa naj bi izbranim ponudnikom omogočil skrbni pregled in jih povabil k predložitvi zavezujočih ponudb. Odpiranje, pregled in ovrednotenje ponudb, tako nezavezujočih kot zavezujočih, ne bo javno.

Žito je eden največjih izdelovalcev živil v Sloveniji in v jugovzhodni Evropi, s široko ponudbo izdelkov in z blagovnimi znamkami, ki so vodilne v Sloveniji in dobro poznane tudi na trgih bivše Jugoslavije. Del Žita je tudi leška Žito Gorenjka, ki so jo kot odvisno družbo pred sedmimi leti pripojili k matični družbi, s čimer se je tudi končala konsolidacija Skupine Žito.

Skupina Žito je v letošnjem prvem polletju prodala za 53,7 milijona evrov izdelkov in storitev in ustvarila 603 tisoč evrov čistega dobička, matična družba pa je s prodajo ustvarila 49,7 milijona evrov in ob ob tem dosegla 199 tisoč evrov čistega dobička. Finančni dolg so zmanjšali za dve petini.

Prostovoljci delali na Korošici

V torkovi naravovarstveni akciji na planini Korošica so udeleženci zatravili sanirane površine, na katerih so v prejšnjih akcijah odstranili alpsko kislico Rumex alpinus.

Suzana P. Kovačič

Planina Korošica – »Da bi preprečili nenadzorovano širjenje alpske kislice na biotsko bogata travišča in hkrati pomagali kmetom, ki pasejo na planini Korošica, smo na Zavodu za varstvo narave vključili to območje v projekt ALPA, ki se je izvajal s prispevkom Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija–Avstrija 2007–2013. Ker gre za pomembno območje Nature 2000, smo testirali naravne metode odstranjevanja alpske kislice z ročnim izkopavanjem in košnjo; metode je testirala dr. Marija Gregori iz Biotehniškega centra (BC) Naklo. V današnji prostovoljni akciji smo naredili še zadnjo zatravitev pred zimo, da se seme lahko ukorenini, spomladi požene in se nazaj vzpostavi travišče,« je pojasnila Andreja Slameršek iz osrednje enote Zavoda RS za varstvo narave.

Alpska kislica je avtohtona rastlina, ki ima rada vlažna, osončena in s hranili bogatejša tla. Pojavi se tam, kjer se živali predolgo zadržujejo na enem mestu, na planini Korošica pa se je razbohotila na kar okoli pet hektarov. Širi se na najkvalitetnejše pašne površine in spreminja naravovarstveno pomemben habitat, čeprav kislica sama po sebi ni škodljiva in so včasih njene liste pastirji kuhali prašičem in vanje zavijali maslo. »Njeno seme dolgo ostane kaljivo, v Karavankah so izmerili celo do tri metre globoke korenine,« je dodala Andreja Slameršek, ki je že v okviru predhodnega projekta karavanke@prihodnost.eu (pripravili so ga pri kranjski območni enoti Zavoda za varstvo narave) hodila po planinah in popisovala habitat ter ugotovitve predstavljala na delavnicah. Udeleženka ene teh delavnic je bila tudi Marija Kavar, dolgoletna oskrbnica koče na planini Korošica, ki je predlagala, naj projekt ALPA, odstranjevanje alpske kislice izvedejo na tej planini.

»Danes sem tu kot prostovoljka in tudi tokrat se je izkazalo medgeneracijsko sodelovanje, izmenjava zdajšnjega znanja ter znanja in izkušenj iz preteklosti, kar je dodaten prispevek takim akcijam,« je povedala Tadeja Šubic iz kranjske območne enote Zavoda za varstvo narave. Akciji se je pridružilo tudi nekaj kmetov, ki imajo na planini čez poletje živino, pa Marija Gregori in študentje Višje šole BC Naklo. »V projektu ALPA je bil BC Naklo podizvajalec, v tej torkovi akciji – projekt se je namreč že iztekel – pa smo sodelovali kot pridruženi partnerji,« je dejala Gregorijeva in poudarila, kako pomembna je »pametna« paša. Sodelovala je tudi Vesna Lavtižar z Jesenic, ki končuje podiplomski študij ekologije v Novi Gorici, povedala je: »Fajn smo se imeli na današnji akciji, hitro nam je šlo in upam, da smo veliko dobrega naredili. Prihodnje leto pridem pogledat, kakšen je učinek.«

»Planin brez kmetov ni, tega se je treba zavedati in treba jim je priti nasproti, se povezati in sodelovati. Planinski kmet postaja naravovarstvenik,« sta poudarili Andreja Slameršek in Tadeja Šubic.

Med sajenjem trave pred zimo

Ekipa prostovoljcev pred kočo na planini Korošica, iz katere je zadišalo po okusni joti, ki jo je skuhala oskrbnica Marija Kavar.

BREZPLAČNA OBJAVA

Ejga – za lepše Jesenice
vas v sklopu prvega FeSteelVal-a
vabi na

EJGA – FEST

ki bo v **nedeljo, 21. septembra 2014**
na Trgu Toneta Čufarja s pričetkom ob 14. uri.

Na stojnicah se bodo predstavile različne etnične skupnosti s sladicami značilnimi za njihovo nacionalno kuhinjo:

Slovenija
Rusija
Srbija
Singapur
Bosna in Hercegovina
Arabija
Črna gora
Egipt (bazar)
...

Program:

13:00 ~ 13:45
sprevod narodnih noš
od železniške postaje
do Čufarjevega trga

14:00 ~ 17:00
predstavitev društev s
tradicionalnimi plesi

Vljudno vabljeni. Vstop prost.

Naj bo življenje lepo in sladko.

V **primeru dežja** se stojnice in program selijo v dvorano **Kolpern**, kjer bo sprevod nadomestila modna revija narodnih noš.

Multi Kulti Narika

ČLOVEKOLJUBNO DOBRODELNO DRUŠTVO UP, UL. STANETA BOKALA 1A, JESENICE

Nova igrala za otroke

Suzana P. Kovačič

Tržič – Sredi junija se je Občina Tržič kot partner pridružila projektu Otroška igrišča – igrajmo se skupaj, LAS Gorenjska košarica na projektu Leader, ki ga sofinancira Evropski kmetijski in usmerjevalni sklad. V projektu sta predvideni novo otroško igrišče pri Osnovni šoli (OŠ) Tržič oz. pred Dvorano tržiških olimpijcev ter obnova igrišča na Deteljici v Bistrici pri Tržiču v skupni vrednosti 65 tisoč evrov, predvidena višina sofinanciranja s sredstvi LEADER pa je dobrih 19 tisoč evrov. »Otroškim igriščem smo že v preteklosti namenili veliko pozornosti po krajih v občini. Vesel sem, da je sedaj prišla na vrsto za obnovo in zamenjavo igral tudi lokacija v Bistrici, na novih igralih pa se bodo prav kmalu lahko igrali tudi otroci na otroškem igrišču pred Dvorano tržiških olimpijcev. Pričakujemo, da bodo dela v Bistrici ob dobrem vremenu zaključena štirinajstih dneh,« je povedal župan občine Tržič Borut Sajovic. Konec tedna se začnejo dela pri obnovi igrišča pri OŠ Tržič. »Dosedanje otroško igrišče se z novimi igrali seli ob telovadnico OŠ Tržič, površino, ki jo je sedaj zasedalo otroško igrišče, pa bomo namenili igrišču za košarko in druge dejavnosti športnikov in mladih. Tako bo igrišče za najmlajše odslej ločeno od igrišča za starejše. Sicer pa nas na področju obnove otroških igrišč čaka še kar nekaj dela: v Seničnem, v Žiganji vasi, Pod gradom in v Zvirčah,« je še dejal Borut Sajovic.

Obnova otroškega igrišča na Deteljici v Bistrici pri Tržiču naj bi bila ob dobrem vremenu končana v štirinajstih dneh. / Foto: arhiv TPIC

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLED

Za rutico z zvončki ni nikoli prepozno

V Kamniku že tri leta deluje skupina orientalskega plesa Zlata leta za gospe, ki so že upokojene. Zaradi velikega zanimanja in navdušenja udeleženk bo skupina oktobra začela delovati tudi v Kranju.

Jasna Paladin

Zgornja dvorana Kulturnega doma Kamnik se enkrat tedensko spremeni v deželo Bližnjega Vzhoda. Prijetno žvončkljanje rutic za ples, orientalska glasba iz zvočnikov, plesalke z živobarvnimi krili in nakitom Prav nič nenavadnega, če navdušene plesalke v svojih opravah ne bi štele šestdeset let ali več. Obiskali smo vajo skupine Zlata leta, ki v okviru kamniškega KUOD Bayani začenja že svojo tretjo sezono.

»Orientalski ples je zadnjih nekaj let ena najbolj priljubljenih oblik rekreacije za ženske. Gre za solo ples, kjer ženska ne potrebuje partnerja za soplesalca, a je veliko bolj nezahteven kot denimo balet ali flamenko. Ta ples v osnovi izvira iz folklore, zato je primeren za širok krog ljudi, ne glede na starost ali postavo. Pravzaprav so korenine orientalskega plesa v plesu zrelih žensk, ki so svoje plesno znanje v domačem krogu prenašale iz roda v rod, na svoje mlajše hčere. Orientalski ples ni samo lepa plesna forma, ampak tudi odličen način vadbe za ljudi vseh starosti. Ni kot balet, ki zahteva, da plesalec začne mlad. Večina gibov orientalskega plesa je naravnih in ženskam pomaga, da se počutijo bolj ženstvene, bolj graciozne. To so nežni in subtilni gibi medenice, ki so prijetni, obenem pa krepijo mišice medeničnega dna, trebušne mišice in sproščajo napetost v spodnjem delu hrbta. Orientalski ples večinoma sestavljajo gibi, ki so lastni naravni obliki ženskega telesa. Že dolgo so znani dobrodejni vplivi orientalskega plesa na splošno fizično, pa tudi psihično počutje žensk. Možnost poškodb pri orientalskem plesu skorajda ni, zato je to ena najbolj varnih načinov vadbe za seniorke. Orientalski ples izboljšuje koordinacijo, ravnotežje, utrjuje mišice in spodbuja pravilno držo telesa,« nam je prednosti te oblike vadbe predstavila Nataša Kočar, orientalska plesalka in ustanoviteljica KUOD Bayani, ki letos praznuje že desetletnico delovanja. Kot nam še pove, je skupina pred tremi leti začela s tremi članicami, nad orientalskim plesom navdušenih upokojenk pa je iz leta v leto več. »Te gospe so skozi življenje prestale že mnogo – služba, zakon, otroci, vnuki v teh letih pa si končno privoščijo narediti nekaj zgolj zase.« Za vadbo je potrebno krilo ali zgolj udobne športne hlače in mehke balerinke, ne gre pa brez znamenitih rutic z zvončki, ki popestrijo vsak gib z boki.

Članice kamniške orientalske skupine Zlata leta z mentorico Natašo Kočar / Foto: Primož Pičulin

»Plesala bom, dokler bom migala«

V skupini že vse od začetka pleše Janja Sušnik iz Vrhpolja pri Kamniku. »Za ples me je navdušila hči, ki pri Nataši pleše že deset let. Pri šestdesetih letih ni nič nenavadnega, če nas mučijo bolečine v križu, v kosteh, a če mi je zdravnik rekel, da moram na telovadbo, je bila to zame smrt, ker tiste vaje preprosto niso bile zame. Pri orientalskem plesu pa delamo posebne gibe, ki so prijetni in zelo učinkoviti, predvsem pa jih ne delamo na silo, ampak z ljubeznijo, tako da lahko mirno rečem, da sem se s to vadbo prerodila, pomladila, shujšala. Zato vsak dan vsaj pol ure plešem tudi doma, orientalsko glasbo rada poslušam tudi v avtu. Se mi pa večkrat zgodi, da me ljudje ogovorijo, češ kako to, da hodim na trebušne plese, da je to za mlade. Mi trebuhov ne kažemo, mi je pa povsem vseeno, če kdo tako misli, pomembno je le, da to meni paše. Če bi upokojenke vedele, kako je to dobro, bi vse plesale. Ne zapirajte se za štiri stene, češ da ste stare. Sama bom plesala, dokler bom lahko migala, pa četudi bo to z berglami.«

Nad plesom v skupini Zlata leta je navdušena tudi sedemdesetletna Kamničanka Mira Jarc. »Zame je to res prava rekreacija in sprostitev, za telo in dušo. Šele zdaj se zares zavedam svojega telesa, svojih gibov in svojih oblin. Sama bi plesala od jutra do večera. Treba se je zavedati, da to delamo za sebe, da se s tem izklopimo iz vsakdanje rutine gospodinjskih opravil.«

Nova sezona orientalskega plesa za upokojenke se bo v Kamniku s prvo brezplačno vadbo sicer začela 24. septembra ob 10. uri, zaradi velikega zanimanja na Gorenjskem pa bodo skupino letos prvič oblikovali tudi v Kranju. Tam bo prvo srečanje v torek, 7. oktobra, ob 10. uri v Cha Cha Cha plesnem centru Gorenjske, v prostorih nekdanjega delavskega doma.

Zanimivosti

Kranjski nebotičnik, prva stolpnica v Kranju, praznuje petdesetletnico. **Stran 20**

Zanimivosti

Na paradi ob odprtju letošnjega Oktoberfesta bo sodelovala tudi pihalna godba iz Gorij. **Stran 21**

Zanimivosti

Letos mineva deset let, odkar se je Sara Oblak podala čez lužo v New York. **Stran 21**

Od petka do petka

Gorana Klemenčiča, nekdanjega predsednika protikorupcijske komisije, je kot kandidata za pravosodnega ministra želela (neuspešno) zaslišati tudi komisija za peticije. / Foto: arhiv GG (T. K.)

Zadnje poplave, ki so najbolj prizadele vzhodni del države, so terjale tudi dve smrtni žrtvi. Pri Vranskem je namreč potok Bolska odnesel brežino (na sliki) in vozilo, v katerem sta se vozila sodelavca AMZS. / Foto: AMZS

Zadnji bombni napad na hišo nekdanje tožilke Jožice Boljte Brus v Ljubljani močno spominja na podoben primer v Radovljici izpred petih let, ko je pred hišo ljubljanske sodnice Katarine Turk Lukan prav tako eksplodirala bomba (na sliki). Storilcev do danes niso našli. / Foto: Tina Dokl (arhiv)

Včeraj o novi vladi

Če včeraj zvečer ni prišlo do nepričakovanega zapleta v državnem zboru, potem je Slovenija že dobila 12. vlado po osamosvojitvi, ki jo vodi premier Miro Cerar.

Simon Šubic

Včeraj o novi vladi

Državni poslanci so včeraj opravili dolgo razpravo o 16 ministrskih kandidatih in o njih tudi glasovali v paketu. Zadnji teden so sicer vsi ministrski kandidati uspešno prestali zaslišanja pred matičnimi odbori v državnem zboru. Zapletlo se je pri kandidatu za pravosodnega ministra Goranu Klemenčiču, ki ga je želela kot zainteresirano delovno telo zaslišati tudi komisija za peticije, ki ji predseduje poslanka SDS Eva Irgl. Klemenčiča na sejo komisije ni bilo. Kot je pojasnil, sicer nima razlogov za izogibanje tej komisiji, a je bilo že vnaprej znano, da seja ne bo sklepčna. Na njej so bili namreč prisotni le trije poslanci SDS, medtem ko se je koalicijski poslanci in poslanci ZL in ZaAB niso udeležili, ker da Irglova pri sklicu seje ni upoštevala poslovnika državnega zbora. Ali lahko kandidate za ministre zasliši tudi zainteresirano delovno telo, bo odločila komisija za poslovnik.

Poplavilo vzhodno Slovenijo

Konec prejšnjega dela so vzhodni del Slovenije spet prizadele poplave. Po umiku narasle vode je na prizadetih območjih ostalo precejšnje razdejanje, ki ga ob pomoči vojske že nekaj dni odpravljajo gasilci, pripadniki civilne zaščite in prostovoljci. Poplave so terjale tudi dve smrtni žrtvi, saj je potok Bolska pri Vranskem odnesel brežino in vozilo, v katerem sta se vozila sodelavca AMZS, stara 17 in 34 let. Najbolj je sicer poplavljalo v Pomurju, Spodnjem Podravju ter na območju občin Kostanjevica ob Krki in Šentjernej. Škoda je ogromna, še zlasti v kmetijstvu. V Pomurju je npr. prizadeta skoraj polovica vseh kmetov. Potencialno poškodovanih je približno 20 tisoč hektarjev njiv, še posebej pa tiste, na katerih so še poljščine, kot so krompir, oljna buča, koruza, oljna ogrščica ...

Incident v Piranskem zalivu

Z vodo je povezana tudi naslednja novica. V Piranskem zalivu je po dolgem zatišju, ki je trajalo vse od sklenitve arbitražnega sporazuma novembra 2009, ta teden spet prišlo do ribiškega incidenta. Po poročanju RTV Slovenija so namreč hrvaški policisti slovenske ribiče obtožili, da lovijo v hrvaških teritorialnih vodah. Posadka izolske barke Zlatoperka je lovila kake štiri navtične milje globoko na odprtem morju med Savudrijo in Piranom, ko se jim je približal čoln hrvaške pomorske policije, ki je ukazala dvig mreže, ker da lovijo v hrvaških teritorialnih vodah. Slovenski ribiči so zahtevo zavrnili in o tem obvestili slovensko pomorsko policijo. Še pred njenim prihodom je hrvaški policijski čoln območje zapustil, je poročala televizija.

Bomba pred hišo tožilke

Pred hišo nekdanje tožilke Jožice Boljte Brus v Ljubljani, ki je nekaj časa vodila tudi skupino državnih tožilcev za posebne zadeve, je v ponedeljek pozno zvečer razneslo bombo. Na srečo poškodovanih ni bilo, nastala je le gmotna škoda. Policisti okoliščine kaznivega dejanja intenzivno preiskujejo, po besedah tiskovnega predstavnika Generalne policijske uprave Draga Menegalije pa bodo storili tudi vse potrebno, da zavarujejo upokojeno tožilko in njeno družino. Po vsej verjetnosti je namreč šlo za premišljen napad, katerega namen je poskus ustrahovanja ali maščevanja. Bombni napad na hišo nekdanje tožilke močno spominja na podoben primer v Radovljici, kjer so leta 2009 še danes neznani storilci odvrgli bombo pred domačo hišo ljubljanske okrožne sodnice Katarine Turk Lukan, v eksploziji pa se je njena hči tudi lažje ranila.

Globa za Sazas

Agencija za varstvo konkurence (AVK) je pred kratkim s 100 tisoč evri oglobila Sazas, ki ga že dolgo vodi Kranjčan Matjaž Zupan, s skupno 77.500 evri pa tudi 14 odgovornih oseb združenja. AVK Sazasu očita zlorabo prevladujočega položaja na trgu kolektivnega upravljanja pravic, njegova odločba pa sicer še ni pravnomočna, saj je bila na ljubljansko okrajno sodišče vložena zahteva za sodno varstvo. Na AVK so pojasnili, da so pri odmeri globe upoštevali težo in trajanje kršitve prepovedi zlorabe prevladujočega položaja, ki je trajala skupno pet let. V združenju Sazas naj bi po ugotovitvah AVK v letih od 2004 do vsaj 2009 nadomestila za uporabo avtorskih glasbenih del avtorjem delili »na podlagi netransparentnih, subjektivno in retroaktivno določenih pravil, na katera so lahko vplivali zgolj redni člani z glasovalno pravico, ki so bili zaradi te možnosti postavljeni v boljši konkurenčni položaj od preostalih avtorjev«.

Slovenci v zamejstvu (421)

Spomin na judovsko družino

Jože Košnjek

med sosedi

Slovensko prosvetno društvo Zarja iz Železne Kaple/Eisenkappel je v Forumu Zarja, kjer je osrednji razstavni prostor društva, na Glavnem trgu in ob cesti v Lepeno/Leppen pred ljudsko šolo postavilo razstavo z naslovom Vzajemno – antisemitizem in nacistična politika proti Judom. Odprta bo do 2. oktobra in je vredna ogleda, saj spominja na temne plati koroške zgodovine, katere žrtev so bili tudi Slovenci. Predsednik Slovenskega prosvetnega društva Zarja Willi Ošina s sodelavci je za osnovo vzel razstavo s tem naslovom, ki sta jo julija v Beljaku, ki brez predsodkov predstavlja zgodovino dežele in Avstrije, postavila zgodovinarja Alexandra Schmidt in Werner Koroschitz. V razstavo sta vključila tudi imena žrtev in storilcev pogromov zoper Jude. Beljaški del pa je

Willi Ošina, predsednik Slovenskega prosvetnega društva Zarja Železna Kapla in pobudnik za postavitev razstave, ob fotografiji družine Scharfberg

Willi Ošina dopolnil z domačo zgodbo o judovski družini Scharfberg, ki je morala zaradi nacističnega nasilja julija leta 1938 zapustiti Železno Kaplo in je proti koncu leta 1938 pobegnila v Palestino. Scharfbergovi so po navedbah iz dokumentov potovali v palestinsko pristanišče Haifa iz tržaškega pristanišča.

Le redki starejši Kapelčani se še spominjajo Josepha in Marianne Scharfberg, ki sta bila rojena v Galiciji in sta se po poroki v Celovcu kot mlad zakonski par leta 1930 naselila v središču Železne Kaple in vodila trgovino z oblačili in tekstilom, ki jo je pred tem odprl Mariannin oče Matthias Spierer. Čeprav sta bila tujca, so ju domačini sprejeli in pri njiju v stiski tudi našli pomoč. Zakoncem Scharfberg se je leta 1933 rodil sin Kurt. Ko se je iz Nemčije v Avstrijo začel širiti nacizem, je kapelska judovska družina slutila, kaj jo čaka. Marianne Scharfberg je leta 1938, ko so družini že vzeli imetje in pravice, dejala Heleni Kuchar, materi koroškega partizana Petra Kucharja: »Vsi bomo prišli na vrsto, najprej mi, Judje, potem vi, Slovenci «

Na novem domu v Palestini so Scharfbergovi spremenili priimek v »Shenar«, kar judovsko tudi pomeni ostra gora. Srce jih je vleklo v Železno Kaplo. Marianne in Joseph sta jo obiskala leta 1972. Marianne je umrla leto kasneje, leta 1973, stara 69 let, Joseph pa leta 1982. Njuni potomci iz Izraela in Združenih držav Amerike so obiskali Kaplo leta 2008. Willi Ošina pravi, da bodo judovski družini v spomin vzidali ploščo.

Deželni knez pride je naslov osrednje koroške prireditve v čast 600. obletnice zadnjega ustoličenja koroškega vojvode v slovenščini, ki bo v nedeljo, 21. septembra. Ob 13.30 se bo začela na Krnskem gradu/Karnburg in ob 15. uri nadaljevala pri Gospe sveti/Maria Saal. Dobrodošli tudi obiskovalci iz Slovenije!

Po svetu

Škoti in Katalonci

Evropska unija nima problemov le z Ukrajino in Rusijo, vre tudi znotraj nje. Škoti in Katalonci bi radi na svoje. Včeraj je bil referendum na Škotskem, 9. novembra naj bi bil v Kataloniji. Kam to pelje, kaj sledi?

Miha Naglič

Se bo Škotska odcepila?

Te vrstice pišem pred škotskim referendumom; izida zato ne poznam, ob izidu tega članka pa bo že znan. Preberimo kljub temu nekaj o škotskih težnjah po neodvisnosti, ki ostajajo aktualne v vsakem primeru. Zakaj bi bilo za Škotsko bolje, da se osamosvoji? Na to vprašanje prepričljivo in duhovito odgovarja Donald Urquhart, slikar, profesor na Univerzi v Edinburgu, član Kraljeve škotske akademije in eden najvidnejših zagovornikov škotske neodvisnosti. »Škotska bi lahko postala normalna evropska država kot Slovenija, Norveška ali Avstrija, kjer odločitve, kako bo država delovala, sprejema država sama. Škotska svoje davke in odločitve najprej preda Londonu in potem upošteva to, kar odloči London. Že 307 let smo kolonija, ne država. Lahko bomo delali napake, a bodo to naše napake, ne pa napake, ki bi jih narekovala druga država. Zmanjšal bi se tudi ogromen demokratični deficit. Škotska ima 59 članov parlamenta v 650-članskem britanskem parlamentu. Vlado tako vedno izbirajo v Angliji in na Škotskem jo dobimo za naslednjih pet let, ne glede na to, kako volimo. Od leta 1945 do danes se je samo dvakrat zgodilo, da je bila vlada v Westminstru tista, za katero so volili tudi Škoti. Zdaj imamo konservativno vlado, od škotskih poslancev pa konservativni stranki pripada zgolj en poslanec. Kot rečemo v šali, zaradi edinburškega živalskega vrta imamo zdaj na Škotskem več pand kot konservativnih poslancev. Škotska je tudi država, bogata z naravnimi bogastvi, a jih London zlorablja v svojo korist, ne za ljudi na Škotskem (pričakovana življenjska doba za moške v nekaterih delih Škotske je 58 let, kar je manj kot v Bagdadu). Nadzor nad lastnimi viri bi nam omogočil odgovor na težave, kot sta revščina in družbena neenakost, na kar London ni pomislil v 307 letih vladanja. Lahko bi se znebili tudi britanskega jedrskega orožja, ki ga nadzira vlada v Westminstru in je vse shranjeno na Škotskem. To je za škotsko vlado brezpogojna zahteva.« Zagovorniki škotske osamosvojitve se v spoprijemu z nasprotniki pogosto sklicujejo prav na slovenski primer. »Nasprotniki neodvisnosti nam pogosto pravijo, da smo premajhni, da bi bili samostojni, saj nas je le pet milijonov. A z manjšo površino, manj prebivalci in brez zalog nafte zagovorniki neodvisnosti Slovenijo pogosto navajajo kot protiargument temu.« Sicer pa: »Kakršen koli bo izid, bo volilna udeležba zmagovalni strani brez dvoma zagotovila jasen mandat.« Po referendumu bo torej v vsakem primeru vse bolj jasno. Zagovornikom odcepitve je še v začetku tega poletja kazalo bolj slabo, prav zadnje tedne pa se njihove možnosti močno krepijo. To dokazuje tudi panika, ki je zajela londonsko nomenklaturo, vključno s premierjem Cameronom in kraljico Elizabeto. »Na začetku kampanje sem bil prepričan, da bo ne na referendumu pokopal to vprašanje za več generacij. A glede na zadnje dogajanje in glede na vsebino razprav, lahko rečem, da se je podpora neodvisnosti iz kampanje razvila v gibanje, ki po 18. septembru ne bo utihnilo.« (Vir: MMC RTV SLO) – Je Škotom uspelo?

Za Škoti še Katalonci

Enajsti september – ta datum ni pomemben le za Američane in ves svet, ampak na poseben način tudi za Katalonce. Dne 11. 9. 1714 je Barcelona v vojni za nasledstvo pripadla španskemu kralju. Tristo let pozneje želijo Katalonci vnovič doseči neodvisnost. Dne 11. septembra 2004 se je Barceloni natančno ob 17.14 (po letnici 1714) začelo veliko ljudsko zborovanje za ponovno neodvisnost Katalonije. Protestniki (bilo naj bi jih 1,8 milijona) so zapolnili dve pomembni prometnici v katalonski prestolnici – aveniji Diagonal in Gran Vio; na skupni dolžini 11 kilometrov so oblikovali človeško verigo v obliki črke V, ki je prva črka besede »votar« (voliti). Dne 9. novembra pa naj bi šlo zares, če jim bo uspelo tistega dne izvesti referendum. Prizadevanjem Škotov in Kataloncev ne nasprotujejo le v Londonu in Madridu, tudi drugod po EU nad njimi niso navdušeni, saj bi lahko uspešna referenduma zahtevali še drugi odvisni narodi: Baski, Benečani, Bretonci, Flamci, Valižani, Valonci

Nietzsche o norosti

»Norost je pri posameznikih redka – v skupinah, strankah, narodih in zgodovinskih obdobjih pa je pravilo.« Tako je svoj čas zatrdil nemški filozof Friedrich Nietzsche (1844–1900). Res, zmeraj se najdejo skupine (teroristi), stranke (mnoge), narodi (Škoti 2014) in zgodovinska obdobja (svetovni vojni), ki potrjujejo to pravilo. Za posebno obliko norosti pa je moral umreti tudi avtor gornje resnice

Škotski prvi minister Alex Salmond in njegova namestnica Nicola Sturgeon ob začetku razprave o neodvisnosti (National Conversation), 14. 8. 2007 / Foto: Wikipedija

Katalonci pod svojo zastavo že več let demonstrirajo za neodvisno Katalonijo. / Foto: Wikipedija

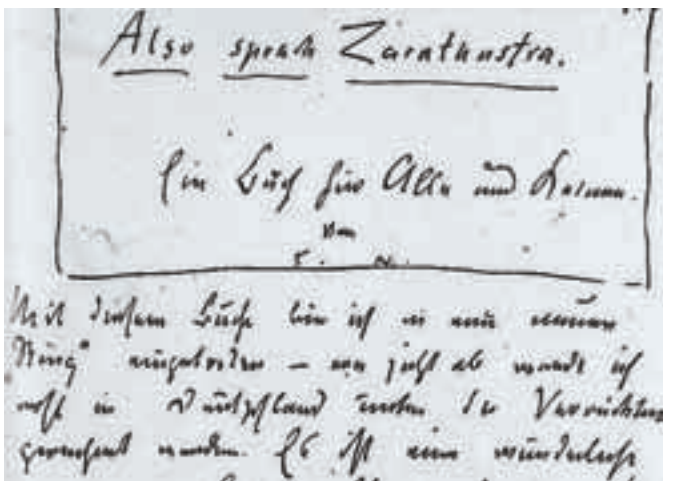

Tako je govoril Zaratustra, Nietzschejev rokopis / Foto: Wikipedija

Nove knjige (243)

Staranje v Sloveniji

Miha Naglič

»Monografija Staranje v Sloveniji prinaša raziskovalna spoznanja o petindvajsetih temah staranja in medgeneracijskega sožitja. Štirinajst avtorjev, po starosti so iz vseh generacij, je v luči tujih in domačih spoznanj obdelovalo podatke velike reprezentativne terenske raziskave Potrebe, zmožnosti in stališče prebivalcev Slovenije, ki so stari 50 let in več. Raziskavo je izvedel Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje. Iz obilja kakovostnih podatkov so izbrali teme, ki osvetljujejo vprašanja o aktivnem in zdravem, dostojanstvenem, informacijsko, kulturno in duhovno poglobljenem staranju v luči medgeneracijskega sožitja. Ob branju rokopisa sta sociolog, akademik prof. dr. Zdravko Mlinar, ter ekonomist, nekdanji minister, prof. dr. Vlado Dimovski, napisala svoje tehtne razmisleke, ki vsebinsko dopolnjujejo monografijo. Kaj lahko nudi branje te knjige slovenskemu politiku ali uslužbencu državne ali občinske uprave? Pristne informacije o tem, kaj 750.000 prebivalcev Slovenije, ki so stari nad 50 let, potrebuje za svoje staranje, kaj sami zmorejo na tem področju in kaj hočejo. Pa tudi široko sodobno znanje o staranju in sožitju generacij. Slovenske politike in javno upravo namreč čaka pereča naloga oblikovati nacionalni sistem dolgotrajne oskrbe, ki bo odgovarjal potrebam in zmožnostim. Čaka jih smiselno odzivanje na probleme demografske krize. Najprej pa jih čaka naloga, ki je pogoj za navedeni dve: povezati socialni, zdravstveni, prostorsko-infrastrukturni in vzgojno-izobraževalni politični in upravni resor v enovito odločanje in delovanje. Staranje in sožitje sta namreč prezahtevni nalogi, da bi jih zmogel reševati vsak posamezni resor, in preveč pomembni, da bi jih smeli prepustiti le kateremu od njih. Pogoj za smiselno politično in upravno vodenje državne in krajevnih skupnosti pa so stvarni podatki o potrebah, zmožnostih in stališčih ljudi.«

Gornji odlomek je iz predgovora v eno od tistih knjig, ki se jih marsikdo ustraši, češ da so za branje preveč strokovne, predebele in še kaj. Vendar to ni knjiga, ki bi jo bral od prve do zadnje strani in lepo po vrsti. Pogledaš v kazalo in vidiš, kaj bi te zanimalo, posebno, če sodiš med »starejše«. Saj smo povečini še mladi, a prvi simptomi staranja se dejansko začno že kmalu po srečanju z Abrahamom. Knjiga je zaradi svoje tehtnosti in teže vredna popularizacije, morda tudi na Glasovi preji.

Staranje v Sloveniji, uredil Jože Ramovš, Inštitut Antona Trstenjaka, Ljubljana, 2013, 600 strani, 29,90 evra, www.inst-antonatrstenjaka.si

Zanimivosti

Pisano naseljen srečal Abrahama

Kranjski nebotičnik, prva stolpnica v Kranju, praznuje petdesetletnico. »Bilo je nekaj manjših potresov v vseh teh letih, lestenci so se malo zamajali, razpok pa nobenih. Kaže, da je kar dobro zgrajen,« je povedal eden prvih stanovalcev iz štirinajstega nadstropja.

Suzana P. Kovačič

Od leta 1964 v štirinajstem od skupaj sedemnajstih nadstropij stanuje Vladimir Tehovnik s soprogo. »Sem Medvodčan, kot šolnik pa sem služboval v več slovenskih krajih. Kasneje sem dobil službo na kranjski enoti Zavoda za šolstvo in sem potreboval stanovanje. Dobil sem ga v kranjskem nebotičniku. Nasploh so bila v nebotičniku stanovanja namenjena kadru, ki ga je Kranj tedaj potreboval: inženirjem, zdravnikom, šolnikom Za tisti čas so bila to sodobna stanovanja, v prvih petih nadstropjih so imele sedež razne inšpekcijske službe, tu so bili pomembni poslovni prostori, npr. Elektra Gorenjske, Domplana ,« se spominja Vladimir Tehovnik. Nanesło je tako, da zakonca Tehovnik še vedno živita na Bleiweisovi šest, kakršen je uradni naslov te kranjske velikanke. »Večina prvotno vseljenih, vsaj moških, je že umrla. Menda sem med moškimi celo edini, ki tu stanujem od leta 1964. Veliko se jih je tudi preselilo, bodisi so v stanovanjih njihovi potomci ali pa čisto drugi, ki so stanovanja kupili. Tako je danes je nebotičnik pisano naseljen, kar nekaj poslovnih prostorov v prvih nadstropjih so kupci predelali v stanovanja. Včasih smo se stanovalci zelo poznali med seboj, zdaj se malo manj poznamo,« je še dodal Tehovnik. Iz štirinajstega nadstropja je razgled odličen, s terase se vidi vsaj pol Gorenjske.

Med prvimi stanovalci v kranjskem nebotičniku je bila Helena V. Erjavec in prvih let po selitvi leta 1964 se še dobro spominja: »Sem Ljubljančanka, in ko sem končala medicinsko fakulteto, smo diplomanti lahko izbirali specializacijo kjerkoli po Sloveniji. Želela sem samo na Gorenjsko, izbrala sem Kranj. Takrat so gradili nebotičnik in vsi zdravniki, ki smo potrebovali stanovanja, smo jih dobili v nebotičniku. Stanovanja so bila prekrasna. Moje je imelo štiri sobe, balkon, dvigalo, klet in podstreho, kjer smo lahko sušili perilo. Stanovalci smo se veliko družili, skupaj praznovali rojstne dneve, prihod novega leta Nobenih prepirov ni bilo, pomagali smo si.« Helena V. Erjavec je deset let stanovala v nebotičniku, kasneje se je preselila v hiško v okolico Kranja.

Delo Marjana Šorlija

Nebotičnik je delo kranjskega arhitekta Marjana Šorlija, ki je bil med študijem arhitekture učenec profesorja Jožeta Plečnika. Leta 1952 se je Šorli v ZDA specializiral za stanovanja in urbanizem. Konservatorka in umetnostna zgodovinarka Nika Leben iz kranjske enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine je dejala, da je veljal za spoštovanja vrednega arhitekta v Kranju na svojem področju, med drugim sta njegovi deli paviljonski objekt ob Prešernovem gaju in mestna kavarna v Prešernovi ulici, ki je že dolgo ni več. Prav tako se Lebnova, Radovljičanka po rodu, od leta 1961 pa Kranjčanka, še dobro spominja gradnje nebotičnika; na tem mestu je bilo prej nogometno igrišče, ograjeno z lesenim plotom. »Kar nekaj negodovanja je bilo med ljudmi zaradi višine nebotičnika, češ da je »zbil« znamenito kranjsko veduto s Storžičem v ozadju in cerkvenimi stolpi. Ampak takrat so bili drugi časi, drug režim in mislim, da so želeli dati večji poudarek novemu jedru Kranja, novemu političnemu središču z občino. Danes višine nebotičnika ni več tako čutiti, ker sta v bližini Oblakovi zgradbi banke in policije. Ta veduta Kranja se zdaj bolj položno vzpenja proti nebotičniku, prej je bil pa nebotičnik osamljen in je izstopal,« je še pojasnila Lebnova. Šorli se je po gradnji nebotičnika z družino preselil v Ljubljano.

V arhivskih gradivih je podatek, da je Marjan Šorli s projektom najvišje stolpnice želel izraziti ponos Kranja, dati veljavo tedaj mogočni kranjski Iskri. Na vrhu stolpnice je stal osvetljen logotip Iskre Kranj, ki ga po udaru strele niso več popravili. V časopisu Glas, predhodniku Gorenjskega glasa, so 30. avgusta 1961 napovedali gradnjo nebotičnika s tremi objekti: stolpnico, poslopjem komunalne banke in nove lekarne, vse tri povezane v arhitekturno celoto. V članku so omenili tudi načrtovano razgledno restavracijo, za katero kasneje ni bilo investitorja. Gradnjo so začeli leta 1962 in tudi fasadna obloga iz aluminija je bila za tiste čase posebnost. Glas je spremljal potek gradnje: 7. februarja 1962 je bilo napisano, da pri SGP projekt, ki je izvajalec del, menijo, da bo gradnja še istega leta pod streho, medtem ko bodo druga dela zaključena do konca leta 1963. Kranjski »velikan« je dejansko dobil fasado leta 1964, ko je sprejel prve stanovalce. Dvigali sta bili prava atrakcija – ne samo za otroke iz stolpnice, tudi okoliške. To so se vozili z njim.

Stanovalec Vladimir Tehovnik se spominja, da je bilo rečeno, da naj bi v stolpnici imela sedež tudi občina, pa so kasneje uvideli, da to ne bi bilo v redu.

Najvišji osem let

Stolpnica v višino meri dobrih 55 metrov in je za najvišjo v Sloveniji veljala osem let, vse do gradnje stolpnic v BS 3 v Ljubljani. Kako je v kranjskem nebotičniku živeti zdaj? »K sreči imamo dve dvigali, ki pa včasih malo nagajata, saj sta prav tako že v zlatih letih. Je treba res razmisliti o modernizaciji stavbe. Fasada je bila nekoč lepa, svetla, z leti je zaradi oksidacije aluminija postala siva, temna. Fasado je treba nujno toplotno izolirati. Pristojne institucije žal niso reagirale, in namesto da bi bili vsi balkoni enotni, je zdaj vsak malo drugačen. Nebotičnik bi namreč moral imeti enoten videz v skladu z videzom mesta,« je izpostavil Vladimir Tehovnik, dodal pa: »Bilo je nekaj manjših potresov v vseh teh letih, lestenci so se malo zamajali, razpok pa nobenih. Kaže, da je kar dobro zgrajen.« Tudi strokovnjakinja Nika Leben se strinja, da bi bilo treba kranjskemu nebotičniku zagotoviti vsaj najnižjo raven varovanja, da se ohranja njegova namembnost, da ima torej Zavod za varstvo kulturne dediščine nadzor pri prenovah v skladu z dogovori s stanovalci in vključenostjo v občinske prostorske akte. »V register kulturne dediščine na Gorenjskem smo vpisali tudi vse stavbe do leta 1975, v glavnem po seznamu, ki so ga pripravili na Fakulteti za arhitekturo. Kranjskega nebotičnika ni bilo na seznamu in mogoče je že čas, da ovrednotimo tudi to arhitekturo, da jo predlagamo za vpis v register,« je sklenila Nika Leben.

Vladimir Tehovnik: Menda sem med moškimi celo edini, ki tu stanujem od leta 1964. / Foto: Gorazd Kavčič

Marjan Markič (na sliki), zadnjih enajst let direktor Projektivnega podjetja Kranj, ki je projektiralo nebotičnik po načrtih arhitekta Šorlija. Podjetje je v nebotičniku od leta 1964, čeprav je podjetje starejše še za deset let. Kot se spominja nekdanji direktor Tadej Markič, so v najboljših letih zaposlovali čez šestdeset ljudi in imeli poslovne prostore v prvem, petem in sedemnajstem nadstropju; danes delujejo v prvem nadstropju. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranjski nebotičnik danes. Fasada kliče k preobleki in toplotni izolaciji. / Foto: Gorazd Kavčič

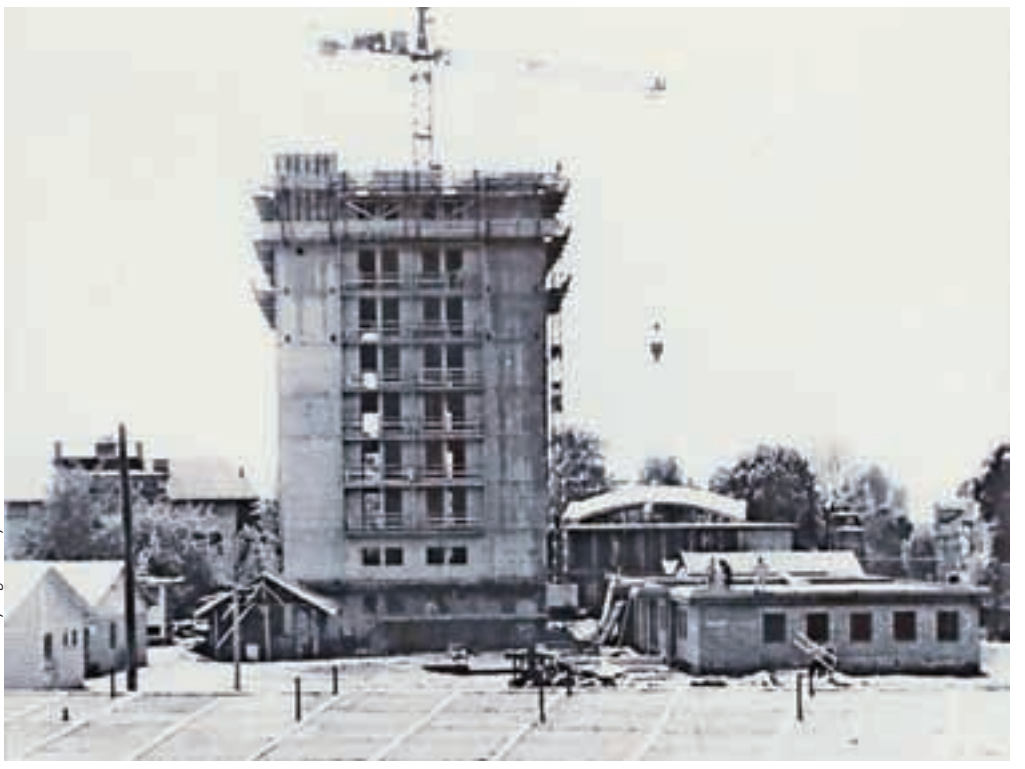

Foto: Fototeka Gorenjskega muzeja

Gradnja leta 1962. Prvi stanovalci so se vselili 29. novembra 1964.

Zanimivosti

Sara je bila in ostaja drzna

Letos mineva deset let, odkar se je Škofjeločanka Sara Oblak podala čez lužo v New York, kjer je najprej igrala košarko in študirala, nato pa našla zaposlitev, si ustvarila družino in pred kratkim napisala knjigo Bodi drzen, ki je v nekaj urah postala prodajna uspešnica.

Vilma Stanovnik

Sara Oblak, ki ima po poroki tudi priimek Speicher, si je letošnje počitnice skupaj z družino, možem Tylerjem in hčerko Maro, sredi septembra privoščila v domači Škofji Loki.

Uspešna košarkarica je pred desetimi leti sprejela ponudbo ženske košarkarske ekipe Long Island Black Birds iz New Yorka, tam pa je nato tudi dokončala študij novinarstva in odnosov z javnostjo, ki ga je začela na ljubljanski Fakulteti za družbene vede. Kasneje je naredila še magisterij, tako da je po poklicu univerzitetna diplomirana novinarka in magistra marketinškega poslovanja.

»Po končanem študiju sem se odločila, da preneham igrati košarko. Sedaj jo največ spremljam prek svoje nekdanje trenerke iz Long Island University. Ravno pred prihodom v Slovenijo sva bili s hčerko Maro pri njej na obisku in sva znova obujali spomine. Teh je kar nekaj. Lahko pa rečem, da sicer športa po televiziji ne spremljam kaj prida niti ne spremljam lige NBA. Šport se mi zdi vedno bolj skomercializiran, pa tudi nimam dovolj časa,« pravi Sara, ki se je s Tylerjem (pravi mu TJ) poročila pred petimi leti, sedaj z družino živi v hiši, petdeset kilometrov oddaljeni od središča New Yorka.

»Kljub ne tako veliki oddaljenosti iz mesta sem dnevno porabila okoli pet ur, da sem z avtom, trajektom, vlakom in podzemno prišla v pisarno in nazaj. Tisti teden, ko sva z možem, ki je novinar, ugotovila, da sem noseča, sem izgubila službo. Tako sva se odločila, da je najbolje, da imam svoje podjetje. To se imenuje VBM Pro. Inc. – Virtual Business Management & Consulting. Ukvarjam se z marketingom, poslovnim svetovanjem in projektnim vodenjem. Vse to delam virtualno, za delo potrebujem le računalnik. Srečo imam, da imam dobre stranke, s katerimi se odlično razumemo. Ena od njih mi je v šali celo rekla, da me bo odpustila, če ji bom med dopustom poslala kakšno obvestilo oziroma elektronsko pošto. Sicer pa je uspeh odvisen od tega, koliko se posvetiš poslu, in za zdaj mi kar gre,« pravi Sara in dodaja, da ji še malo ni dolgčas. Posebno ne, odkar ima hčerko, še enega otroka pa pričakuje v novembru.

»TJ-jevi starši so od nas oddaljeni štiri ure, moji so v Sloveniji. Priznam, da njihovo pomoč včasih pogrešam, večinoma pa ne, saj sem se navadila, da vse naredim sama,« pravi Sara, ki seveda včasih še razmišlja, da bi domov prišla več kot zgolj enkrat letno na dopust.

»Večkrat se pogovarjam s katero od prijateljic, ki so po študiju v tujini želele domov. Želele so najti službo, pa so vse imele slabe izkušnje. Glede na trenutno stanje v Sloveniji, mislim, da se tudi jaz ne bom prav kmalu vrnila, čeprav bi bila seveda rada bliže domačim,« še pravi Sara, ki se sicer s staršema in sestro Tjašo sliši vsak dan, ohranila je tudi stike z nekaj prijateljicami.

»Verjamem, da se vse stvari zgodijo z razlogom, ne razmišljam pretirano, kaj bo čez čas. Ker se z domačimi redno slišim, se mi sploh ne zdi, da me ni bilo doma že leto in pol,« pravi Sara, ki ji je v Ameriki všeč način razmišljanja in možnost napredovanja.

»Ko se odločiš, da boš nekaj naredil, se obdaš z ljudmi, ki te spodbujajo. Pri nas v Sloveniji te navadno najprej vsi vprašajo, zakaj imaš take ambicije, vsem se zdi, da si preveč želiš, da so tvoje želje nerealne , da se trud ne splača. Lep primer tega je moja knjiga, ki sem jo spisala skupaj še z enajstimi avtorji. Naslov je Bodi drzen, vsak pa je napisal poglavje o svojih življenjskih izkušnjah, od športnih do poslovnih. Knjiga je v petnajstih urah postala uspešnica. Dobila sem vrsto klicev, čestitk, vsi so bili navdušeni. Ko sem prišla v Slovenijo in povedala, da imam knjigo, so me pogledali, kot češ kaj pa je to, saj to ni nič posebnega,« pravi Sara, ki ima sicer v New Yorku med prijatelji tudi nekaj Slovencev, ki pa so med seboj slabo povezani. »Lucija Klanšek je ustanovila organizacija Slovenia4You, ki naj bi povezovala podjetnike iz Slovenije, vendar ni šlo. To se mi zdi škoda, saj se je daleč od doma prijetno srečati z nekom, s katerim govorita isti jezik. Obstaja sicer slovenski klub, kjer prirejajo skupno smučanje in občasno druženja, včasih kaj organizira slovenska ambasada. To pa je tudi vse,« še pravi Sara.

Sara Oblak Speicher s hčerko Maro in možem Tylerjem

Slovenske koračnice na Oktoberfestu

Na paradi ob odprtju letošnjega Oktoberfesta bo sodelovala tudi pihalna godba iz Gorij. Kot ena izmed osmih godb bo s kratkim programom nastopila celo pred tribuno s častnimi gosti.

Mateja Rant

Godba Gorje bo v okviru letošnjega Oktoberfesta v nedeljo nastopila v spektakularni, sedem kilometrov dolgi povorki, v kateri je okrog osem tisoč nastopajočih. Z nastopom na Oktoberfestu nadaljujejo pestro mednarodno udejstvovanje. Ob koncu junija so namreč že nastopili na mednarodnem festivalu v kraju Villefranche de Rouergue v južni Franciji. »Glede na odmevnost Oktoberfesta pa je nastop v Münchnu eden najpomembnejših v 107-letni zgodovini godbe,« je poudaril predsednik Godbe Gorje Matej Poklukar in dodal, da se nastopa že zelo veselijo, saj je to tudi izpolnitev njihove dolgoletne želje.

Gorjanci bodo v Münchnu nastopili po zaslugi svojih narodnih noš, v katere so se kot prva slovenska godba oblekli že leta 1967, je pojasnil Poklukar. Nedeljska parada je namreč po njegovih besedah tradicionalno namenjena predstavitvi noš nemških zveznih dežel in okoliških držav. V povorki na Oktoberfestu se bodo predstavili s slovenskimi koračnicami, po paradi pa bodo nastopili še v glavnem šotoru, kjer bodo za dobro vzdušje poskrbeli z bolj poskočnimi skladbami iz njihovega klasičnega repertoarja, ki obsega Avsenikove in Slakove melodije ter slovenske narodne skladbe. »To, kar tudi sodi k narodni noši,« je poudaril Poklukar in dodal, da se prav po tem godbe, ki so oblečene v narodne noše, razlikujejo od drugih orkestrov.

Do nastopa Godbe Gorje na prestižni povorki je prišlo na povabilo predstavnice izseljenskega kulturnega društva Lipa iz Münchna, v katerem so iskali partnerja za nastop v povorki. »Imeti moraš kar srečo, da kdo stopi v stik s tabo in tako prideš zraven,« je pojasnil Poklukar. Godbo Gorje naj bi omenjena predstavnica kulturnega društva Lipa že lani poleti slišala na enem od njihovih nastopov in bila nad njimi tako navdušena, da je obljubila svoje posredovanje pri organizatorjih, ki so jim morali poslati tudi svoje fotografije. »V paradi je namreč zelo pomemben tudi videz, saj mora biti povorka čim bolj barvita,« je pojasnil Poklukar. Že kmalu po novem letu so prejeli sporočilo, da je nastop potrjen. »In ne samo to – gorjanska godba bo imela posebno čast, da se bo ustavila pred tribuno s povabljenimi gosti in jim na željo organizatorja zaigrala skladbo Slovenci, ki sicer velja za najbolj pogosto izvajano skladbo slovenskih pihalnih orkestrov.«

Na nastop, je poudaril Poklukar, so se še posebej pripravili. Omislili so si namreč novo predstavitveno tablo, na kateri je v ozadju silhueta Triglava, v ospredju pa na eni strani Blejski otok, na drugi pa soteska Vintgar. Na tabli sta tudi slovenski grb in lipov list, znak kulturnega društva Lipa, na sredini pa še znak Godbe Gorje in napis Slovenija. »Novo tablo sta financirala Zavod za kulturo Bled in Turistično društvo Gorje, saj bomo v Münchnu predstavljali Slovenijo.« Poleg tega jih čakajo še posebne vaje v koračanju, ker se bodo ustavili pred častno tribuno.

Godbo Gorje so kot društvo uradno ustanovili leta 1907, po nekaterih zapiskih in pričevanjih, je poudaril Matej Poklukar, pa naj bi igrala že ob odprtju železniške proge od Trbiža do Ljubljane daljnega leta 1870. Godba Gorje, je pojasnil Poklukar, šteje 42 članov, kar jih uvršča med manjše godbe v Sloveniji. Povprečna starost članov je okrog trideset let. Večina je amaterskih glasbenikov, je pojasnil Poklukar, nekaj pa jih ima končano tudi akademijo za glasbo, med njimi strokovni vodja godbe Klemen Repe. »Vsi ti člani pomagajo pri strokovnem izpopolnjevanju godbenega podmladka.« Na Oktoberfest se odpravlja 37 njihovih članov. Vsakemu od nastopajočih, je še dejal Poklukar, organizator zagotovi mesto v šotoru, kjer jih pogostijo s pivom in polovico piščanca.

Godba Gorje

Na robu

Alenkin svet, 2. del

Otroci, na katere sem ponosna

Milena Miklavčič

usode

Hčerko je rodila na prvi spomladanski dan in jo tudi zato poimenovala Marjetica. Zanjo je kupila najboljša in najlepša oblačilca, ki jih je lahko dobila v trgovini. V sobo, v kateri je živela z drugimi, je postavila še »gajtrček«, a je – kljub navdušenju preostalih deklet – slutila, da bo veselje nad malčico trajalo le dotlej, dokler bo otrok ponoči tiho in ne bo motil spanja.

Porodniške je bilo po treh mesecih nepreklicno konec; če je hotela preživeti, je morala iti nazaj v službo. Otroka je pred odhodom nahranila, ga položila v »gajtrček« in se potem, med malico, vrnila domov, da je jokajoče dete ponovno dala k prsim. Včasih jima je zmanjkalo časa, da bi bil želodček do vrha poln, trgalo se ji je srce, ko je še na stopnicah slišala predirljiv jok. Kazalci so se do druge ure, ko je že stala pri vratarju, da je sedla na kolo in odhitela k Marjetici, vlekli kot jara kača.

»Po naselju sem iskala ženske, ki bi bile pripravljene varovati hčerko. Hodila sem od vrat do vrat, a nobeni ni bilo do tega, da bi mi priskočila na pomoč. Odšla sem domov, se usedla na tla in stisnila Marjetico k sebi, ter se zjokala. Še sama sem bila otrok, breme, ki se je zvrnilo na moja ramena, je bilo pretežko. Padlo mi je na pamet, da bi jo dala v rejo, a sem misel takoj odgnala od sebe, kot bi bila kužna. Ponoči me je tlačila mora, ko sem si predstavljala, da nekdo z mojim otrokom ravna grdo. Kakšne tri mesece je še nekako šlo. Deklica je veliko spala, vedela sem, da jo bo po joku premagala utrujenost. Pri osmih mesecih pa je postala zelo živahen in zahteven otrok. Plazila se je po kuhinji, kazalo je, da bo vsak čas tudi shodila. Da bi se ulegla in zaspala? Še ponoči bolj malo, čez dan pa sploh ne. Ko je nekoč povsem nepričakovano zbolela, mi ni kazalo drugega, kot da pustim službo in ostanem doma. Dopusta mi niso hoteli dati, čeprav sem bila ena najboljših delavk, večkrat sem dobila celo naziv »udarnica«. Svet se mi je podiral na glavo, razmišljala sem celo o tem, da bi naredila samomor. Vse je bilo črno, še vreme se je skujalo in ves mesec je nepretrgoma deževalo. Medtem ko sem jokajočega otroka nosila sem in tja in razmišljala, kaj naj storim, ker ji je vročina še kar naprej naraščala, mi je padlo na pamet, da bi lahko sama postala varuška otrokom. S tem bi ubila dve muhi na en mah: bila bi s hčerko, dobila pa bi tudi nekaj denarja, če ne več, pa vsaj toliko, da bi lahko preživela. Od sreče, da sem se tega domislila, sem se spet razjokala. Morda je otrok začutil, da se je vame naselilo novo upanje, da nisem več zakrčena in žalostna, proti jutru je vročina začela popuščati. Takrat sem bila najsrečnejši človek na svetu. Zdelo se mi je, da jo je pozdravila moja velika ljubezen.«

Poprosila je nekdanjega sodelavca, da ji je priskočil na pomoč, ko je bilo treba prepleskati sobo, katere do takrat sploh ni nikoli uporabljala. Za Marjetico in zanjo je bila kuhinja zadosti velika Glas o tem, da je pripravljena varovati tudi druge otroke, se je bliskovito razširil na vse strani. Že prvi dan je prišlo dvanajst mamic, ki so jo na kolenih prosile, naj se jih usmili. Najprej je mislila, da bo varovala le dva ali tri, a potem, ko je videla, v kakšni stiski so bili tudi drugi, je tvegala. Še zmeraj lahko rečem ne, če bo prehudo, si je mislila, ko se je v majhni sobici včasih drenjalo tudi po dvajset malčkov.

»Kljub vsemu sem bila velik optimist, saj sem verjela, da so tudi drugi otroci podobni moji Marjetici. Pa ni bilo tako. Nekateri med njimi so bili, četudi stari komaj dve leti, že precej nasilni. Bolelo me je srce ob misli, kaj vse so ti malčki doživljali doma, da so že tako zgodaj postali takšni, kot so bili. Nekateri so prišli umazani, celo ušivi, smrkavi, pretepeni. Modrice na drobnih telešćkih so bile povsem običajne. In to celo za otroke iz družin, ki so dajale videz popolnosti. V tistih trenutkih sem tudi spoznala, kako mi bo znanje pesmic, ki sem se jih učila v osnovni šoli, prav prišlo! Imela sem roko za risanje in ustvarjanje, hvala bogu, zato nam ni bilo dolgčas. Bala sem se zimskih mesecev, kajti štedilnik, ki sem ga imela v kuhinji, ni bil najboljši. Komaj je ogrel en prostor, da bi še dodatnega, ni bilo misliti. Na srečo je eden od očetov delal v trgovini z železnino, uredil je, da sem kupila štedilnik na tri obroke. Kar samo se mi je smejalo ob tem razkošju! Zjutraj sem že zarana, preden so se prvi starši prikazali s svojimi štručkami na vratih, nanesla drv, da je bilo v stanovanju prijetno toplo, ko je ura odbila peto. Po tleh sem razgrnila stare odeje, na katerih so potem malčki še malo zaspali. To so bili tudi časi, ko še ni bilo plenic za enkratno uporabo. Sproti sem jih prala na roke, prekuhavala v velikem loncu na štedilniku in potem posušila kar ob njem. Ni šlo drugače. V skupini so bili tudi takšni, ki so imeli le po eno ali dve plenički. Nisem imela srca, da bi jih vse dopoldne pustila v polulanih in pokakanih. Roko na srce: četudi bi jih, ne bi starši protestirali, saj bi oni naredili enako. Kakor hitro so znali sami sedeti, sem jih navajala na kahlico. Zgodilo se je, da je kakšen teh ubogih revčkov ostajal pri meni tudi ponoči. Njihove nezakonske mamice so si pač morale še na druge načine služiti vsakdanji kruh Zgodilo se je, da mi niso mogli plačati za varovanje otrok. Kaj sem hotela? Na vsakega od njih sem se navezala, kot bi bil moj. Da le nismo bili lačni, samo tega sem se bala. Zmeraj sem najprej plačala stroške za elektriko, inkasant, ki je prihajal, je bil siten in zoprn dedec, ko je ugotovil, da sem samska, je na vse načine poskušal, da bi me otipaval. Pa so fantje, ki sem jih poznala, uredili zadevo. Počakali so ga, ko se je vračal iz gostilne, in mu prešteli kosti. Kuhala sem zelo preproste jedi, saj drugega nisem niti znala. Žgance, »turšno župo«, mlečen riž, kašo, ješprenj. Najtežje je bilo nahraniti tiste otroke, ki še niso znali jesti sami. Včasih me je bilo groza, ko se je kdo od njih pričel daviti, ker ni znal požirati. Kadar je bilo lepo vreme, sem jih naložila na voziček in odpeljala na travnik. Tam so se igrali, lovili in tekali za metulji,« je obujala spomine Alenka.

Minevala so leta, Marjetica je postala šolarka, zamenjali sta tudi stanovanje. Dobili sta večjega, v katerem je bila centralna kurjava, dovolj prostora pa se je našlo tudi za malčke. Alenka je za vsak dinar, ki ji je ostajal, kupovala knjige, sem in tja tudi kakšno igračo. Da je zanesljiva in ljubeča varuška so govorile mamice od blizu in daleč.

»Vse to je bilo res,« priznava Alenka,« kljub vsemu pa sem si pogosto želela, da bi imela kakšnih pet minut tudi zase. Pogrešala sem moško družbo, objem sem in tja, a kaj, ko si česa podobnega nisem mogla privoščiti niti v najbolj drznih sanjah. Poleg hčerke Marjetice sem dobila v »trajno last« še dečka Bineta. Njegova mamica Tinka je bila moja prijateljica, otrok je bil nezakonski, živela pa sta bolj kot ne na cesti. Potem pa je Tinka zbolela, imela je neko psihično bolezen, morda shizofrenijo, ne vem točno. Zaprli so jo v norišnico, otrok pa je ostal meni. Kaj bi vi naredili na mojem mestu? Bi ga odnesli na bližnji urad ter ga tam pustili na milost in nemilost? Bila sem tiho, obdržala sem ga, in ker me ni nihče nič vprašal, sem držala jezik za zobmi. Pri meni je živel vse dotlej, dokler ni doštudiral in se poročil. Iz majhnega in zelo prestrašenega fantka, ki se je bal teme in mesnic, je zrasel v človeka, na katerega sem zelo ponosna «

(Konec prihodnjič)

Nova vlada brez zamaškov?

Damjana Šmid

moj pogled

Vile sojenice so mi namenile (in jaz sem njihovo odločitev sprejela), da živim in se srečujem z ljudmi, za katere pravimo, da so drugačni. Čeprav niso drugačni. Roka, ki kot pokvarjena ročica visi ob telesu ali trza v krčih gor in dol, ni veliko drugačna od moje roke. Le dela ne. Tako kot ne bo delala meni, če me bo zadela kap. Slina, ki ne neha teči v potočku ob ustih, ni nič drugačna kot slina, ki teče opitemu človeku iz ust. Pa zanj ne rečemo, da je drugačen. Besede, ki se zatikajo in nerazumljive prihajajo do nas, so povsem normalne besede. Le mi jih ne razumemo. Kdo je potem drugačen? Človek, ki ima težave, ali človek, ki jih ne razume?

Ljudje, ki ponavljajo stavke dan za dnem, so za nas čudni. Ljudje z Downovim sindromom ali ljudje z Aspergerjevim sindromom to pogosto počnejo. Ampak ponavljajo se tudi politiki, pa se nam ne zdijo čudni. Nastopajo suvereno, kot da nimajo nobenega sindroma. Kot da niso drugačni. So videti lepši? So bolje prilagojeni kot ljudje, ki ne morejo skrbeti zase? In bolje preskrbljeni tudi. Tudi drugačni? Vsi smo enaki. To ve že vsak otrok. Odrasli pač ne. Drugačnost je samo beseda, ki smo jo izumili v večnem tekmovanju in primerjanju. Ampak ne koristi ne tistim, za katere pravimo, da so drugačni, ne nam, ki mislimo, da nismo. Je le kup predalčkanja po diagnozah. Če so te pretežke, je nemogoče najti strokovnjaka, ki se bo ukvarjal s človekom. Potem si lahko kar sam svoj. In zares drugačen. Kajti ta svet ni tako zelo prijazen do ljudi, ki ne morejo ne delati, ne krasti, ne obljubljati, ne stati na odru. V tem svetu smo zanje zgradili nekaj zavodov, ustanovili nekaj stanovanjskih skupin in zaposlili peščico ljudi.

Tega se niso spomnili politiki. O ne, to je bila pobuda staršev, ki jih je skrbelo, kako bodo živeli njihovi otroci, ko njih več ne bo. To so naredili ljudje, ki jim je mar za otroke in odrasle, ki za življenje potrebujejo nekaj več. Več pripomočkov, več nege, več skrbi, več časa pri učenju, več učenja za samostojnost , več ljudi. Več človeka. Vsa društva, zveze in združenja so sestavljena iz staršev in njihovih somišljenikov. V njih ne boste našli znanih imen. Ti nastopajo le kot častni gostje na prireditvah, da privabijo več ljudi. Da več ljudi sliši, da je premalo hišk, stanovanj in ljudi, ki bi skrbeli za naše otroke. Da slišijo, da jih več kot petsto čaka, da bodo sprejeti v varstveno delovne centre. In politiki pridejo. Morajo priti. Saj so jih izvolili ti starši. Težko obljubijo nekaj, kar bo obremenilo državni proračun. Kajti naši otroci niso volivci. Niti niso davkoplačevalci. Tako stojijo na odru in čestitajo ljudem, ki zbirajo zamaške. Zbirajo zamaške, ker so politiki nesposobni. Ne zato, ker ni denarja. Zato, ker so pozabili, da so nekoč dejali, da bodo delali za ljudi. Za katere? Za tiste, ki jim plačujejo stanovanja, hiše, avtomobile in ves luksuz, v katerem se valjajo. Pri tem mislijo, da je dovolj, da podpirajo zbiralne akcije, čestitajo prostovoljcem in se sočutno smehljajo človeku na invalidskem vozičku, ki stane manj kot avto, v katerem se vozi politik. Mogoče bi samo za en dan zamenjali način življenja. Da bi občutili, kako zelo težko je sedeti pokončno v vozičku, medtem ko te treplja roka človeka, ki mu ni mar, ki bo odšel in na vratih sam pri sebi zavzdihnil uh, hvala bogu, da imam zdrave otroke. Novoizvoljeni in staroimenovani ministri in tale oblast na iskrem konju, ki drvi reševat našo deželo.

Nočem z besedami trkati na vaša čustva niti na vaša vrata. Na vratih visi listek »ni denarja«. Od vas pričakujem, da ga snamete dol. Hočem, da pogledate v oči tem ljudem, ki vas potrebujejo. Ne morem reči, da računajo na vas. Ampak potrebujejo vas zares. Ne bodite sočutni samo pet minut, ko v vas svetijo reflektorji. Bodite ljudje. Ko bomo nehali zbirati zamaške za invalidske vozičke, za dvigala in za proteze, bom prišla k vam in se vam priklonila in poklonila. Do takrat pa – ostajam med drugačnimi in čakam, da bomo enaki.

Zanimivosti

Planinski izlet: Vrh nad Škrbino (2054 m) in Tolminski Kuk (2085 m)

Krušljivi svet v Raju

Zavarovana plezalna pot na goro v grebenu Bohinjskih gora. Krušljiva in izpostavljena. Zanimivi apnenčasti skladi. Od Vogla do Komne.

Jelena Justin

Ko se z gondolo pripeljemo do Rjave skale, se pred nami pokažeta dva grebena: levi, ki gre proti Rodici in Črni prsti, ter desni, ki vodi proti Bogatinu. Tisti levi nam je že dobro znan, desni pa le tja do Vogla; podali se bomo v označeno neznano in dan zaključili na Komni.

Od Ski hotela krenemo proti Šiji. Vzpnemo se mimo planine Orlove glave. Ko pridemo do sedla Šija, se levo odcepi pot proti Rodici in Črni prsti, desno pa pot proti Voglu. Zavijemo desno in sledimo markacijam. Pot se spusti v najglobljo škrbino Spodnjih Bohinjskih gora. Začnemo se strmo vzpenjati in v pomoč nam je tudi nekaj metrov jeklenice. Sledimo Slovenski planinski poti, označeni s številko 1, do velike skale, kjer je smerokaz Vogel. Pri smerokazu nadaljujemo v smeri sedla Globoko in Komne. Razgledna pot nas vodi pod vrhovi Snežni vrh, Rušnati vrh. Lahko se povzpnemo tudi na sedlo Globoko, se po brezpotju povzpnemo na Snežni vrh in po grebenu nadaljujemo vse do Vrha nad Škrbino. Pot je sicer lahko sledljiva, le mestoma zahtevna in krušljiva. S Konjskega sedla, 1782 m, sestopimo skoraj do planine Za Migovcem, ko se levo odcepi markirana, a brez smerokaza označena pot proti Vrhu nad Škrbino. Mimo ogromnih apnenčastih skladov se povzpnemo do melišča, ga prečimo in se v okljukih povzpnemo na Škrbino, 1910 m. S Škrbine sestopimo nekaj korakov na primorsko stran, nato pa se levo odcepi steza, ki kmalu preide v zavarovano plezalno pot. Na začetku pot poteka po nadelani široki polici, nato pa se strmo povzpne skozi žleb in preide na sončno, primorsko stran. Mestoma izpostavljen vzpon je zavarovan skoraj do vrha, ko se sprehodimo po krušljivem svetu na prostran, prijazen, travnat vrh. Vrh je čudovit razglednik: proti zahodu je pred nami greben proti Tolminskemu Kuku skupaj s Podrto goro, zadaj sta Batognica, Krn, v ozadju Matajur s primorskimi hribi. Pogled na Bohinj z jezerom se ustavi na triglavskem kraljestvu, vzhodno pa je prehojeni greben, ki daje slutiti, koliko je dolg, če le pomislimo na Črno prst.

Desno Tolminski Kuk, na sredi Zeleni vrh in Podrta gora / Foto: Jelena Justin

Z Vrha nad Škrbino sestopimo po zavarovani poti nazaj do Škrbine in po markirani poti nadaljujemo proti zahodu, proti Tolminskemu Kuku. Prečna pot nas pelje pod Vrh konte, Podrto goro, potem pa se povzpne na Zeleni vrh in po grebenu nadaljuje na Tolminski Kuk. Z vrha sestopimo po markirani poti do sedla Planja. Sestop je strm in krušljiv, potrebna je previdnost, da ne zdrsnemo. Ko dosežemo sedlo Planja, se povzpnemo še na Vrh Planje, 1971 m, in prek Ksera, 1900 m, nato pa nas napis na skali Govnjač usmeri desno navzdol. Pot vijuga med skalami in širnimi travniki Spodnje Komne. Pot, kjer vladata mir in tišina. Idila, daleč stran od obleganih planinskih transverzal. Ko se pred nami odpre pogled na Dolino Triglavskih jezer in pod seboj že zagledamo planino Govnjač, bodimo pozorni na skalo, na kateri piše bližnjica. Puščica nas usmeri desno, med ruševje, ki pa ni tako gosto, kot je videti na začetku, ampak je pot lepo izsekana. Bližnjica nam prihrani kar nekaj časa, saj planino Govnjač dosežemo po desni strani in tik ob ostalinah vojaških utrdb iz prve svetovne vojne. S planine nas čaka še pol ure do Komne. Najprej se vzpnemo po široki mulatjeri, ko pred seboj že zagledamo Dom na Komni; a pot do njega se še kar vije in vije

Pogled s Škrbine na Vrh nad Škrbino / Foto: Jelena Justin

Razgled z Vrha nad Škrbino proti Tolminskemu Kuku, zadnja gora v grebenu / Foto: Jelena Justin

S Komne lahko sestopimo do Savice ali pa prenočimo in naslednji dan nadaljujemo. Ja, to bomo storili!

Nadmorska višina: maks. 2085 m
Višinska razlika: 1150 m
Trajanje: 10 ur
Zahtevnost: ★★★★★

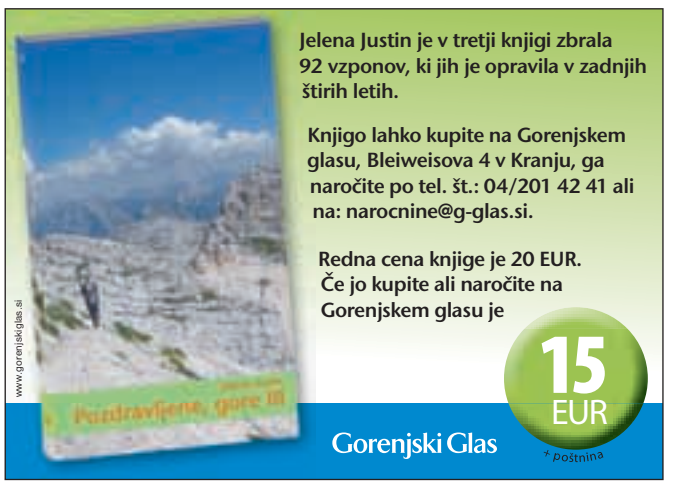

Stran z nepotrebnimi papirji in šaro!

Alenka Bole Vrabec

mizica, pogrni se

Tako si rečem vsako leto, a potem je kup odvrženega precej manjši, kot sem si mislila. Med tistim, česar ne morem odvreči, je tudi koledar, star nekaj let, koledar, poln tahitskih lepotcev – Tahitske tetovaže sijajnega italijanskega fotografa Giana Paola Barbierija v sepia barvah. Koledar je bil pred leti odštekan povod za praznovanje pomladi sredi zime. Praznovale pa smo poročene ženske. Na listu za januar je bil krepak moški torzo s stiliziranima glavama in cvetličnimi vzorci na lepo oblikovanih mišicah. Na februarskem se je bleščal Tahitijec s prepasico in kokosovim orehom, prižetim na polne ustnice. Skupinska ugotovitev je bila, da bi bil lahko brez prepasice. Še en božanski Tahitijec je na majskem listu nekoga klical! Na junijskem pa je bilo v kristalno čisti vodi dvoje iztegnjenih moških teles s hrbtom navzgor in čipkasto tetovažo na stegnih – brez prepasic. Avgust – nasmejan eno do poldrugo leto star veseljaček, ki bo padel v objem krepkih, z vzorcem okrašenih rok. Na novembrskem listu mičen najstnik s šopom banan. In na zadnjem, decembrskem: skrivnostno poslikan mlad, gol korenjak na žrebcu. Vzklik: Človek bi ga kar pojedel. In odgovor: Nismo kanibalke. Sicer pa je bila na mizi večerja in Izbrani, ki je natakal nemorsko kapljico, je provociral, kaj bi vzele s seboj na samotni otok. Pa se je oglasila prijateljica Marjana: »Me nič ne bi vzele, me bi šle brez vsega na Tahiti. Tam je že vse pripravljeno!« - Ob spominu na prešerni večer res ne gre, da bi tisti lepotci na papirju romali v koš!

Kuskus kot na Gauginovi sliki

Za 6 oseb potrebujemo: 500 g kuskusa, 7 žlic oljčnega olja, 1 žlico paradižnikove mezge, 1 žlico harise, 3 čebule, 4 stroke česna, 2 korenčka, 2 krompirja, 4 žlice bučnega mesa, 200 g kuhane čičerke, pol žličke paprike, sol po okusu, 2 žlici sesekljanega svežega koriandra ali pol žličke posušenega, 2 žlici sesekljanega peteršilja, 1 srednje veliko blitvo, 800 g ovčjega mesa, lahko tudi piščanca, 7–8 skodelic vode

Za omako damo v velik visok lonec olje, toliko da prekrije dno. Potem dobro opečemo na kocke narezano meso. Nato dodamo drobno sesekljano čebulo, paradižnikovo mezgo in hariso, začimbno mešanico, ki jo je dobiti na dobro založenih policah z začimbami. Dobro prepražimo, vendar sestavine ne smejo porjaveti. Počasi dodajamo vodo, da je videti kot gostljava omaka. Pridamo mesu, dodamo preostale začimbe in strt česen. Zalijemo s 4–5 skodelicami vode in kuhljamo, da se meso skuha skoraj do mehkega.

Krompir olupimo in zrežemo, bučko prepolovimo, odstranimo peščevje in zrežemo. Čebuli in korenček narežemo na kolobarčke in dodamo k mesu. V lonec stresemo še čičerko, sesekljan peteršilj in koriander in po potrebi še malo začinimo. Očiščeno blitvo blanširano v slanem kropu in pazimo, da listi ostanejo celi.

Kuskus pripravimo po navodilu. Potem ga stresemo v gosto cedilo in ga vložimo v lonec, da se kuskus navzame vonja že skoraj skuhane omake.

Nato kuskus stresemo na velik pladenj ali globok krožnik in ga obdamo z vencem blitve in omake, ki ne sme biti preredka.

Pa dober tek!

GG +

Kaj mi mar?!

Miha Naglič

mihovanja

»La guerra e una follia!« Vojna je norija! je vzkliknil papež Frančišek minulo soboto, med pridigo v Redipolju na Goriškem. Italijansko »follia« sem prevedel kot norija, da se skoraj rima, drugi so jo prevajali kot norost in nespamet. A to ni bistveno. Glavno je vprašanje, kako današnjim ljudem dopovedati resničnost te trditve. Vsi, ki smo se na obeh straneh nekdanje soške fronte rodili po letu 1945, nismo doživeli res hude vojne. Dobro, pri nas smo imeli v letu 1991 desetdnevno »vojno« za Slovenijo, a dobro vemo, da tisto ni bila res »prava«, »ta huda« vojna. Kakršna je bila, denimo tista ob Soči v letih 1915–1918 ali pa druga svetovna vojna, kakor so jo v slovenskih krajih doživljali v letih 1941–1945. Tudi papež, rojen leta 1936, je vojne doživljal le od daleč. Njegov nono se je boril ob Piavi in je vnuku v Argentini pripovedoval zgodbe iz tistih norih časov.

Monumentalni spomenik v Redipolju stoji na ozemlju, ki je pred začetkom vojne ob Soči pripadalo Avstro-Ogrski oziroma slovenskemu etničnemu ozemlju. Spomenik je dal dvajset let po koncu vojne postaviti Mussolini – v času, ko je njegova vojska že norela in morila po Etiopiji. Spomenik, ki naj bi spominjal na kupljeno zmago v prvi svetovni vojni, je bil dejansko v funkciji hujskaštva k novi vojni, ki se je v svetovnem merilu dejansko začela že naslednje leto. »Presente, Presente, Presente .« je več tisočkrat v kamnu ponovljeni napis na stopnicah spomenika. »Presente!« je vojaški vzklik, ki pomeni »Tukaj!«, prisoten, pripravljen na novo vojno. Mussolini je duhove padlih klical spodbujat še žive vojake v novo vojno. Papež Frančišek pa je prav tu naredil obrat v radikalno drugačen pogled na te reči. Najprej je v bližnjem Foljanu obiskal avstrijsko vojaško pokopališče, ob vznožju fašističnega pa je razglasil, da je vsaka vojna norija. In to je storil v času, ko se v ob stoletnici začetka prve na svetovnih obzorjih vse bolj zlovešče nakazuje možnost izbruha tretje svetovne vojne.

»Kako je to mogoče? Mogoče je, ker so tudi danes v ozadju interesi, geopolitični načrti, pohlep po denarju in oblasti, v ozadju je tudi vojna industrija, ki se zdi, da je tako zelo pomembna! In ti načrtovalci groze, vsi ti organizatorji spopadov kakor tudi prodajalci orožja, imajo v srcu napis: Kaj mi mar? « Kaj mi mar – to so besede, ki stojijo tudi nad vhodom na to velikansko pokopališče (več kot sto tisoč italijanskih vojakov), izrekel pa jih je že Kajn, ko ga je Gospod vprašal, kje je njegov brat Abel. »Sem mar jaz varuh svojega brata?« (1 Mz 4,9)

»S tem Kaj mi mar? , ki ga brezobzirni vojni poslovneži nosijo v srcu, morda veliko zaslužijo, toda njihovo pokvarjeno srce je izgubilo sposobnost, da se zjoče. Kajn se ni zjokal. Ni mogel jokati. Kajnova senca nas pokriva danes tu, na tem pokopališču. Tu jo vidimo. Vidimo jo v zgodovini od 1914 do danes. Tudi danes jo vidimo.« Papež Frančišek je eden redkih, ki v današnjih dogajanjih po svetu vidi Kajnovo senco. Žal je veliko več takih, ki je niti ne slutijo ali pa je, kar je še slabše, sploh nočejo videti. Ob vojnih norijah, ki smo jim z medijskim posredovanjem priča v Siriji, Iraku, Afganistanu, Ukrajini, podsaharski Afriki in še marsikje, smo povečini tudi mi vsi sposobni reči le: Kaj mi mar?! Enako ob tragedijah ljudi, ki pred vsemi temi vojnami bežijo in se utapljajo v vodah Sredozemlja. Pozabljamo na možnost, da se vojna bliža tudi nam. Prihodnje leto bo že sedemdeset let, kar je ni bilo v teh krajih. A kdo nam jamči, da nas vojna norija kmalu spet ne zajame?

Vaš razgled

Koga briga knjiga? Tistih, ki so v središču Radovljice gradili kvadratne metre stanovanjsko-poslovnih površin (pa še knjižnico za povrh, da bo volk sit in koza cela ...), prav gotovo ne. M. A. / Foto: Gorazd Kavčič

Eden znakov, da na vrata trka jesen, so tudi buče, ki te dni dobivajo končno obliko in barvo. Buč je veliko vrst, po tradiciji pa si jih je mogoče ogledati v Bitnjah, kjer so jih pred dnevi potrgali, nato pa tudi razstavili. V. S. / Foto: Primož Pičulin

Veleposlaništva in njihovi apetiti

Marko Jenšterle

Resno, a sproščeno

Pred časom so v Nedeljskem dnevniku v enem od člankov navedli izjavo Janeza J. Švajncerja, upokojenega visokega vojaškega častnika in zgodovinarja, o tem, kako so ga v devetdesetih letih, ko je bil še v službi na obrambnem ministrstvu, obiskali predstavniki ameriške tajne službe in mu prenesli stališče, da Slovenija za ZDA pomeni nekakšnega stalnega povzročevalca težav. Tedaj naj bi mu menda celo predlagali, da bi se pridružili Avstriji in postali ena njenih dežel.

Če pogledamo zgodovinsko, so imeli Američani v svojih ocenah nekaj celo prav. V zgodovini do Evropske unije še ni bilo državne tvorbe, v kateri je bila Slovenija, ki na koncu ne bi razpadla. Danes je znano, da so bile ZDA med tistimi, ki so najbolj oklevale s priznanjem neodvisne Slovenije, ko pa so to enkrat storile, so si veleposlaništvo hitro postavile neposredno v soseščini našega zunanjega ministrstva. Lokacije in velikosti veleposlaništev po svetu vedno veliko povedo. V Santo Domingu, prestolnici Dominikanske republike, me je nekoč presenetilo, ko sem videl, da je imel Vatikan svoje ogromno veleposlaništvo skoraj povezano z rezidenco bivšega predsednika Joaquina Balaguerja, velikega navdušenca nad nekdanjimi kolonizatorji in Katoliško cerkvijo, ki je ob petstoletnici prihoda Kolumba v Ameriko postavil ogromen spomenik v obliki križa, ki še danes z laserskimi žarki ponoči na nebo projicira tako velik križ, da se ga vidi do sosednje otoške države Portoriko. Na dan, ko so ga prvič prižgali, je po vsej državi prišlo do električnega mrka. Eden glavnih problemov te karibske države je namreč ravno električna energija. Največja farsa pri vsem tem pa je, da je bil tedaj skoraj stoletni Balaguer slep in spomenika sploh ni videl.

Če pogledamo, kako so tuja veleposlaništva postavljena okrog našega zunanjega ministrstva, hitro vidimo, kje so najmočnejši interesi, povezani z našo državo. Zunanje ministrstvo, ki je v Ljubljani na Prešernovi 25, je stisnjeno med veleposlaništvi Avstrije (Prešernova 23) in Nemčije (Prešernova 27). Američani so s Prešernovo 31 že malce dlje, da o Rusih, ki so za vogalom na Tomšičevi, niti ne govorimo. Američani, ki bi nas nekoč tako radi videli v Avstriji, so verjetno pozabili, da nekaj podobnega ves čas nekateri drugi mislijo tudi za Avstrijo, s katero bi po tej logiki mirno na jug podaljšali Nemčijo.

V Sloveniji se radi hvalimo s tem, da je Thomas Jefferson leta 1776 svojo Deklaracijo o neodvisnosti, ki je postala temeljna listina neodvisnosti ZDA in splošnih človekovih pravic, napisal po vzoru slovenskega ustoličevanja knezov na Gosposvetskem polju. Ta listina razglaša, da so vsi ljudje enaki in imajo enake pravice, vlada pa je v službi ljudi, ne njihov vladar – tiran. Slovenci smo že tisoč let pred nastankom ZDA dosledno izvajali prenos oblasti z ljudstva na vladarja. Ampak knežji kamen je na koncu ostal v Avstriji, državi, ki jo od Slovenije loči bistvena stvar, in ta je jezik. Tega pa Američani v angleščini verjetno nikoli ne bodo mogli razumeti.

LETOŠNJA NAJLEPŠA SLOVENKA JE GORENJKA

Miss Slovenije 2014 je postala 20-letna Julija Bizjak iz Lesc, ki bo Slovenijo decembra zastopala na izboru Miss sveta 2014. Sama pravi, da zmage ni pričakovala, se je je pa zelo razveselila, saj je v projekt vložila veliko truda.

Urška Gluščič

Simpatična Julija se je na manekensko pot prvič podala leta 2006, ko so jo začele zastopati razne agencije, prvega lepotnega tekmovanja pa se je udeležila lani. Kot velika ljubiteljica živali prosti čas najraje izkoristi za sprehod s svojima kužkoma, ki jo sprostita in napolnita z novo energijo. Rada prebere kakšno knjigo, se druži s prijatelji, včasih pa si privošči lenoben večer ob gledanju filma.

Kakšni so občutki sedaj, ko ste osvojili laskavi naziv?

»Občutki so pozitivni. Ob razglasitvi so me preplavila čustva, adrenalin, veselje Zdaj ko sem nekako dojela to zmago, jo dojemam zelo pozitivno.«

Kaj vam pomeni naziv miss Slovenije?

»Predstavlja mi odprtje veliko novih vrat v poslovnem svetu, veliko novih priložnosti, izkušenj in poznanstev. Skratka veliko novih stvari, ki mi bodo v življenju še koristile.«

Imate že kakšne načrte, ki jih želite uresničiti v letu, ko boste nosili naziv?

»Nekaj načrtov smo že pripravili, nekaj pa jih še bomo. Sodelovala bom z Zvezo prijateljev mladine, in sicer pod okriljem botrstva, drugače pa bodo moji projekti usmerjeni v bolj poslovne vode. Organizatorji se letos namreč usmerjajo po sloganu mla da ženska v poslovnem svetu .«

Kaj pričakujete od potovanja v London oziroma od izbora za Miss sveta 2014?

»V Londonu še nisem bila in sem zelo vesela, da ga bom sedaj imela možnost obiskati. Ker je na svetovnih izborih zelo natrpan urnik, ne vem, v kolikšni meri si bom lahko ogledala mesto samo. Pričakujem pa novo, zabavno izkušnjo, ki bo hkrati tudi naporna, saj se bodo priprave na izbor začele že mesec prej. Nimam pričakovanj glede uvrstitve, seveda pa se bom potrudila in po najboljših močeh zastopala Slovenijo. Želim zadovoljiti sebe, biti zadovoljna s svojim nastopom in prezentacijo Slovenije.«

V času priprav na izbor Miss Slovenije 2014 je bilo najverjetneje potrebno veliko odrekanja, prostega časa ste imeli bolj malo. Kako so vas pri tem spremljali vaši prijatelji in družina?

»Nisem pričakovala tako velike podpore s strani družine in prijateljev. Razumeli so, da nimam veliko prostega časa, vedno so mi bili v pomoč in spodbudo. Veliko so mi pomenile njihove majhne pozornosti, ki so vlivale novih moči in me gnale dalje. Moram povedati, da imam zelo ljubečo družino in prijatelje, ki mi vedno stojijo ob stani; nisem pa pričakovala, da me bodo podprli v tolikšni meri.«

Kako pa ste se počutili med sotekmovalkami? Je bilo med vami veliko rivalstva?

»V skupini z drugimi finalistkami sem se počutila zelo dobro. Mislila sem, da bo med nami veliko opaznega rivalstva, pa ni bilo tako, saj smo si dekleta med seboj pomagale. Seveda se v številnejši skupini z nekom razumeš bolje kot s kom drugim, večje tekmovalnosti pa pri tem nisem čutila. Dve finalistki sta mi celo zelo prirasli k srcu. Postale smo prijateljice in upam, da bomo to prijateljstvo tudi nadaljevale in ga še okrepile.«

Boste po izteku naziva miss Slovenije ostali v manekenstvu?

»Naziv bom izkoristila predvsem za pridobivanje novih poznanstev in izkušenj na poslovnem področju, saj si želim zgraditi kariero. Zelo rada se ukvarjam z manekenstvom, vendar mi to predstavlja bolj hobi. Lepota je minljiva, tako da bi si rada pridobila poznanstva, ki mi bodo v pomoč, ko krono predam svoji naslednici.«

Zaključili ste program ekonomske gimnazije v Radovljici. Razmišljate o nadaljnjem izobraževanju?

»Po uspešno končani ekonomski gimnaziji v Radovljici, sem se odločila, da oktobra pričnem študirati biopsihologijo. Na izbrano mesto sem bila sprejeta, vendar pa sem si zaradi določenih razlogov do časa, ko sem prejela povabilo k vpisu, premislila. Tako sem se v drugem vpisnem roku želela vpisati na drugo fakulteto, vendar te možnosti nisem imela, saj sem zavrnila mesto na biopsihologiji. Sprva sem bila razočarana, ker sem želela začeti študij letos, zdaj pa vidim, da mi bo to v prihajajočem letu celo koristilo, ker se bom lahko v celoti posvetila obveznostim in projektom, povezanim z nazivom miss Slovenije. Počakati moram na naslednji vpisni rok in najverjetneje se bom vpisala na Ekonomsko fakulteto v Ljubljani, kjer bom študirala management.«

Štejete dvajset let. Menite, da je vaša starost prednost in boste kos natrpanem urniku?

»Zadnjih pet let je moj urnik zelo natrpan, zato si znam razporediti čas in pravočasno opraviti vse obveznosti. In ravno v tem je moja prednost. Dvajset let se mogoče mnogim zdi premalo, vendar sem prepričana, da imam pri svojih letih jasno izoblikovan pogled na svet. Menim, da imam dovolj zrelosti, ki mi bo v tem letu zelo pomagala.«

Miss Slovenije 2014 je postala simpatična dvajsetletna Julija Bizjak iz Lesc. / Foto: KT

Kje se vidite čez deset let?

»Kot ženska z uspešno kariero, kar predstavlja tudi velik del mojih ciljev. V prihodnosti bi rada imela svoje podjetje, vendar pa nočem točno začrtati ciljev, saj je življenje zelo nepredvidljivo in nam ves čas ponuja nove priložnosti, če jih le znamo videti in izkoristiti.«

Mična Julija v izhodu v kopalkah / Foto: KT

JAKA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975***
Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

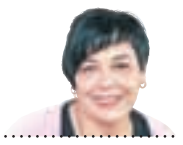

Oven (21. 3.–21. 4.)
Končno je prišel čas, da boste lahko izpregli in se v celoti posvetili sami sebi in svojim najbližjim. Novice vas bodo prijetno presenetile in zopet boste začeli premišljevati o lepih stvareh, ki ste jih v zadnjem času imeli vse premalo.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Pozornost ste posvečali nepomembnim stvarem, zato ste izgubili občutek, kaj si pravzaprav želite. K sreči niste veliko zamudili in imate še čas, da popravite zamujeno. V koncu tedna se boste razdajali, kar vam bo čisto všeč.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Odločili se boste za večje spremembe v življenju in naredili velik korak za uresničitev svojih želja in pričakovanj. Radi ste čakali, da so se drugi odločali namesto vas, a zato bili tudi za marsikaj prikrajšani. Presenečeni boste.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Skušali boste pozabiti na vsakodnevne težave ter se posvetili ljudem, ki jih imate radi in za katere ste v zadnjem obdobju imeli premalo časa. Vse se bo rešilo za vas pozitivno. Le ne tratite energije tam, kjer sploh ni treba.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Marsikaj bi bili pripravljeni storiti, če bi vedeli, da vam to prinese pozitivne rešitve. A ni kaj, sedaj je prišel čas za tveganje, saj drugače nikoli ne boste izvedeli, kaj vse bi še lahko bilo. Vztrajnost in trma vam bosta sedaj prišli zelo prav.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Le če boste trdno odločeni, boste lahko izpeljali svoj načrt. Nasveti, ki jih boste dobili od ljudi, vas lahko samo zmedejo in s tem oddaljijo od prvotnih ciljev. Pokazala se vam bo priložnost za potovanje v tujino in niti za trenutek ne boste oklevali.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Za vami so naporni dnevi in določene stvari vam še kar ne bodo šle iz glave. Čeprav veste, da se vsaka stvar zgodi z določenim namenom in da ima vsak zakaj svoj zato, se boste kljub temu spraševali, zakaj prav vi. Na to ni odgovora.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Malce bolj morate biti vztrajni in strpni. Na cilj se ne pride vedno po ravni poti. Pomembno je, da je želja dovolj goreča in da imamo cilj. Pri financah se boste malo preveč zapletli, česar pa ne morete preprečiti. Obisk vas bo presenetil.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
V osebnem življenju se boste počutili zmedeno. Hujših posledic ne bo, razen tega, da se boste malce oddaljili od svojih zastavljenih ciljev. Na delovnem mestu ne boste zmogli vsega dela – nikar se ne branite ponujene pomoči.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Res bo po večini vse odvisno od vašega razpoloženja, a kljub vsem raznim preprekam se boste imeli lepo, kjerkoli pač boste. Prijetna zmeda se vam obeta v ljubezni, a ker ste v obdobju sreče, ste lahko brez skrbi. Uživajte.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Tista odločitev, ki vam jo bo narekovalo srce, bo prava. A vseeno boste kar za nekaj časa obstali na mestu, ne vedoč, katera stran je pravilna. Poslovna odločitev se vam bo dobro obrestovala in finance vas bodo spravile v dobro voljo.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Preutrujeni od dela doma in v službi, boste mislili le na proste trenutke, ki jih žal ne bo kmalu. Če boste hoteli izpeljati vse, kot ste si zamislili, bo treba več vložiti.

KO BOM VELIK, BOM ...

Ob spremljanju aktualnega političnega dogajanja v državi smo izvedli ekskluzivno anketo med otroki, ki so za trenutek splezali z igral. Vprašanje je bilo preprosto: Kaj bom, ko bom velik.

Mali Brat

V slovenskem prostoru je že stara navada, ki je hkrati, kot pravi pregovor, tudi železna srajca, da so razne ankete in raziskave javnega mnenja v predvolilnem času bolj povšeči ena tej, druga drugi opciji. Seveda so vse raziskave nevtralne, a kaj, ko je vselej nekdo v prednosti, kar pa ni všeč tistim, ki so nekoliko zadaj.

Zato smo povprašali naše najmlajše državljane, ki so v svojih izjavah iskreni. Ne lažejo, ne kalkulirajo nit ne iščejo kompromisov, ampak povedo, kar mislijo. Ujeli smo gručo otrok, ki so se obešali po igralih na igrišču v enem od gorenjskih mest. Stlic, kl napis, da smo iz Klana. No poglejte to otroško iskrenost. Takole so dogovarjali otroci na vprašanje: Kaj bom ko bom velik? (Imena so izmišljena)

Jan: »Jest bom bil župan ud Krana, k pol eee, pol dobiš zaston čevapčiče.«

Matko: »Jest bom bil pa prjatu od župana. K prjatli tut dobijo zaston čevapčiče.«

Aleana: »Jaz bom pa mela službo komisarsko. Bom mela take mmm tigraste kikle pa čevle tut.«

Jure: »Men je pa oči dal ime Jure, da bom bogat kt un Jure iz Lublane, k je negov oči Zoki. Tko da bom kr Jure, ko bom velik.«

Pika: »Jst bom bla pa ministel za zdlavstvo. Bom dobila une plasticne inekcije za vodo splicat. Jih bom tut plodajala, bom zaslužla tut za obleko od helo Kitty.«

Mark: »Jst bom biv pa politik, tko kot moj stlic. On nič ne dela, pa ma tud pol velik denala, zato in si lahko kupi dinozavle.«

Anketiranci so za trenutek zapustili igrala in odgovorili na naše anketno vprašanje. / Foto: Pich U Lin, North Korea

Maksi: »Jest bom pa mel banko, bom vsem dal denarje, ko jih bo pa zmankal, bodo pa drugi men dal denar.«

Anica: »Bom pa od župana tajnica, kt se ga lahko naveličaš, pol pa čez štiri leta dobiš novega, kt je tut lep.«

Jernej: »Jst bom pa inšpektor za use živo. Mi bo pol kšn dal bombone, samo če ga ne bom špecal učitlci .«

Manca: »Kt bom velika, bi jst bla Škot, da bi mela tako karirasto kiklo. Sam brade pa ne bom mela.«

Tako torej razmišljajo naši otroci. Pa naj še kdo reče, da niso iskreni.

Od zadaj

Angleži Škotom sporočajo, da je bil zadnji pravi dedec med Škoti Mel Gibson v filmu Pogumno srce. Pa še ta je Američan.

V soboto bo oči Zlatko sineta Luko Zahovića popeljal na Šmarno goro. Za Mariborčana namreč ni lepšega pogleda, kot je zviška gledati na Ljubljano.

TA JE DOBRA

Pleskarji v kliničnem

Dekle s čudovitim telesom je tik pred tem, da jo operirajo. Leži na gibljivi postelji, povsem gola, na njej je le rjuha. Medicinska sestra jo pripelje do vrat operacijske sobe in vstopi, da bi preverila, ali je že vse pripravljeno.
Po hodniku k punci pristopi mož v belem, privzdigne rjuho, si ogleduje njeno telo in nato stopi še po enega tipa v belem. Tudi ta privzdigne rjuhico, pozorno analizira. Pride še tretji, ki je gledal še bolj podrobno kot prejšnja dva. Dekle naposled izgubi potrpljenje: »Super, da me tako natančno pregledujete, toda zanima me, kdaj me boste že operirali?«
Eden izmed trojice skomigne: »Ne vem, mi samo malamo hodnik.«

Blondinka in denar

Blondinka na bančnem okencu:
»Dober dan. Teh 300 evrov bi rada položila na svoj bančni račun.«
Bančna uslužbenka pogleda v računalnik in presenečeno vpraša:
»Ampak gospodična, denar ste ravnokar dvignili na bankomatu pred banko.
Ste se morda zmotili pri dvigu?«
»Ne, samo pomislila sem, da bo moj denar bolj varen na banki kot zunaj v avtomatu.«

Odpravljena napaka

V knjigarno vstopi v črno oblečena ženska. V roki ima knjigo Naše gobe. Knjigarnar pristopi do nje, ji stisne roko in reče:
»Moje sožalje, gospa. Založnik je napako že odpravil.«

LAŽJI SUDOKU

7					4		9	
6		3					1	8
		2			1	3		
9	8		2					
	7		6		9		8	
					7		2	4
		6	7			1		
1	5					6		3
	3		1					2

Rešitev:

4	3	7	1	9	6	8	5	2
1	5	9	4	2	8	6	7	3
8	2	6	7	5	3	1	4	9
3	6	5	8	1	7	9	2	4
2	7	4	6	3	9	5	8	1
9	8	1	2	4	5	7	3	6
5	4	2	9	8	1	3	6	7
6	9	3	5	7	2	4	1	8
7	1	8	3	6	4	2	9	5

TEŽJI SUDOKU

2			6			8		
		8	1		3		6	
6				4			3	
				7		1		
5	7						2	6
		3		2				
	1			8				9
	6		4		9	7		
		9			5			

Rešitev:

8	4	9	7	6	5	3	1	2
3	6	2	4	1	9	7	5	8
7	1	5	3	8	2	6	4	9
1	8	3	9	2	6	4	7	5
5	7	4	8	3	1	9	2	6
9	2	6	5	7	4	1	8	3
6	9	7	2	4	8	5	3	1
4	5	8	1	9	3	2	6	7
2	3	1	6	5	7	8	9	4

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

NAGRADNA KRIŽANKA

GG | **POČITNICE // od četrtka, 25. septembra, do nedelje, 28. septembra 2014**

Štiridnevno uživanje v Termah Dobrna

Sprememba! Bivanje v hotelu Vita ****

Zakaj se bi družili samo na enodnevnih izletih, ko se imamo skupaj lahko lepo tudi več dni? Za vas smo pripravili ugodno ponudbo, ki zajema bivanje v hotelu Vita s 4 zvezdicami. Jutra po zajtrkih bomo začenjali z gimnastiko pod vodstvom fizioterapevta, jih nadaljevali z animacijskim programom in vodeno vodno aerobiko, saj se bomo v bazenih z zdravilno termalno vodo lahko kopali neomejeno. En dan se bomo skupaj odpravili na pohod po Anini poti, naslednji dan po Loški poti in spoznali zgodovino Dobrne. Da nam niti minutko ne bo dolgčas, bo poskrbel brezplačen dostop do interneta, v petek in soboto pa se bomo po večerji dobili v kavarni hotela Vita in se zavrteli ob živi plesni glasbi.

Dobimo se v četrtek ob 10.30 na AP v Škofji Loki, ob 10.50 na AP pred Creino v Kranju ter ob 11. uri na AP na Primskovem pred Mercator centrom. Proti domu se bomo v nedeljo odpravili okoli 11. ure, po zajtrku in dveurnem kopanju. Prihod v Kranj okoli 13. ure, v Škofjo Loko 20 minut kasneje.

Cena izleta je 125 EUR.

Cena vključuje: prevoz, trikrat nočitev, trikrat polpenzion, kopanje, gimnastiko, animacijo, vodno aerobiko, brezžični dostop do interneta, vodene pohode, živo plesno glasbo, nezgodno zavarovanje.

Organizator počitnic je TA Odisej.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04/201 42 41, se na Gorenjskem glasu, na Bleiweisovi 4 v Kranju oglasite osebno vsak dan od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Če boste izlet odpovedali kasneje kot tri delovne dni pred odhodom, se zaračunajo stroški prevoza.

Gorenjski Glas

SESTAVIL: F. KALAN	PRIPADNIK NEKDANJE JUDOVSKE SEKTE	LUKA NA CIPRU	IGRALEC DELON	REKA NA TAJSKEM	ENAKI ČRKI	ZGORNJA OKONČINA	SLADKO TROPSKO SADJE	GORENJSKI GLAS	KANADSKI PEVEC (BRYAN)	PREMIK PO ZRAKU	JADRANSKI OTOK	AMERICIJ	MATE-MATIČNA KONSTANTA	MUŠKATNO BELO VINO	PRHA / MESTO V ITALIJI
MODEL VOZILA HYUNDAI	15							AMERIŠKI GANGSTER (A. C.)							
BLATNO JEZERO						4		KOŽNA BOLEZEN / DROG V KOZOLCU							
PERZIJA					BORILNA VEŠČINA / DAN V TEDNU							NAŠ BIVŠI ATLET (JURE) / GL. MESTO TOGA			
MI, VI, ?				BIVŠA AM. LETALSKA DRUŽBA / PODATKI O DNEVU						JUTRANJA PADAVINA / OSTRIVEC			9		
SLIKAR VIDMAR						IT. TISK. AGENCIJA / ZNAMKA FR. KLAVIRJEV					PESNIK AŠIK / DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO				
IGOR KAVČIČ			ATESTAT / SLENG, ŽARGON						JEZDNA ŽIVAL / JUDOVSKI SVEČNIK						
STIKALO S TIPKO		6					TOTEM, EMBLEM							TRNOVA POT	SESTAV STROJEV
GORENJSKI GLAS	GLAS OB STRELI	PRISTAN / DESKA ZA ROLKANJE					KOVINA	GR. ČRKA / SOKRATOV TOŽNIK				PIVSKI VZKLIK / FILOZOFSKA BIT			
NOSILEC OSTREŠJA					ZDRAVILNA RASTLINA / PRIJETEN VONJ					KRISTUSOV TRN / ŽIVALSKA NASTAVA	10				
RONALD				ORGANSKA SPOJINA / FR. PISEC (EMILE)									LADO LESKOVAR / LIVADA		
ANG. SKLADATELJ (EDWARD)	2					NASILNIŠTVO / PISATELJICA KODRIČ	16								
SLAVKO KOTNIK			SORTA JABOLK / DRN								OMAGANA ŽENSKA	GLASBENI STIL / ZAPAD			3
ŽGANI SLADKOR								VRSTA RAZSTRELIVA	KOZJI PASTIR / UREJENOST						KONJSKI TEK
ADENOZIN AHAJA EBIONIT ELGAR MENORA	NAŠ SLIKAR (NIKOLAJ)	GOROVJE MED AZIJO IN EVROPO / POSLEDICA UPORABE					PISEC DRAM / LIJAK								
KRATKOTRAJEN MOČEN VETER				BRST	TENISAČ NASTASE					POKRAJINA V GRČIJI / REKA V GRČIJI					
ABRAHAMOV SIN					STAR IZRAZ ZA VRV	INTKA / BALETKA KLANČNIK							ŠAMPION / OVOJ, PAKET		
ENAKI ČRKI			REKA NA HRVAŠKEM / ZA POLTON ZNIŽAN D				17		PISATELJ MURNIK / LUKA V IZRAELU				11	PEVEC PESTNER	RAŽENJ
REKA NA PRIMORSKEM							REKA V NEMČIJI / NEIL SEDAKA					SOPROG / ROGER VADIM			
UČBENIK Z ABECEDO		7								KRASTAČA					
SERVIRNI PLADENJ					IGRALKA NIELSEN					TVOREC		14			

GORENJSKI GLAS	CIRKUŠKI SPRETNEŽ	OTOK PRI SARDINIJI	KONEC POLOTOKA	OČRT	ČAS BREZ VOJNE	DRŽAVA V AFRIKI	KLAVIRSKA TIPKA
REFLEKTOR	12						
MORSKA ŠKOLJKA							
NIKELJ			PERUNIKA / PISARNIŠKI DELAVEC			13	
OGABA		8			PLATINA / PRISTANIŠČE		
RIMSKI HIŠNI BOG				PTAH / NEKDANJA PAPEŠKA KRONA			
GRŠKA MUZA POEZIJE						NASELJENEC V KOLONIJI	OKRAS NA ANTIČNIH STEBRIH
GUMICA ZA RADIRANJE							
GORENJSKI GLAS	AVSTRALSKI PTIČ	POVEČAN TOK VODE / CERKVENI OBRED					
KOŠARKAR PRELDŽIĆ					LANTAN / BAMBUSU PODOBNA TRSTIKA		
CEVASTA TESTENINA / TRDITEV							1
			MOKROTA	STAR SLOVAN / VULKAN NA FILIPINIH			
	IZDELOV. GODAL IZ CREMONE / ALFI NIPIČ						TANJA ODER
5		VISEČ SNEŽNI ZAMET			18		
		KNJIGOVODSKI RAČUN					

Pohitite s prijavami. En avtobus je že poln!

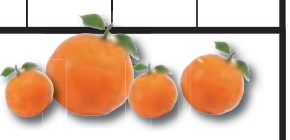

GG | IZLET// **od sobote, 25. 10., do nedelje, 26. 10. 2014**

OBIRANJE MANDARIN

Vabimo vas, da greste z nami na izredno priljubljen jesenski izlet na obiranje mandarin v dolino Neretve, ki je navdušil že veliko naročnikov Gorenjskega glasa. Odhod avtobusa z AP v Kranju bo ob 5.30. Prihod v Kranj v poznih večernih urah.

Cena izleta je samo 122 EUR na osebo.

Cena vključuje: prevoz s sodobnim turističnim avtobusom po programu, 1-krat polpenzion (samopostrežna večerja in zajtrk, prenočevanje) v dvoposteljnih sobah v hotelu najmanj 3* na Makarski rivieri, obiranje mandarin z aperitivom, 3 kg mandarin na osebo, vožnjo s trupicami po delti Neretve, odlično kosilo z neretvanskimi specialitetami z zabavo in pijačo PRI JOZOTU, ob jezeru Kuti, ogled kanjona reke Cetine, stroške vodenja in organizacije potovanja. Ob prijavi najmanj 15 potnikov iz posameznega kraja bo organiziran tudi brezplačen prevoz iz Radovljice, z Bleda, Jesenic in iz Škofje Loke.

Organizator izleta je Kompas, d. d. Prijave in rezervacije zbirajo v Kompasu Kranj, Slovenski trg 6, tel.: 04/201 42 61, in v Kompasu Škofja Loka, Kapucinski trg 8, tel.: 04/511 17 70.

Gorenjski Glas

Dolina Neretve in Dalmacija sta oktobra najlepši, zato pohitite s prijavo!

Nagrade: pet enakovrednih nagrad – športne nogavice in kemični svinčnik Gorenjskega glasa

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 1. oktobra 2014, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18		

DRUŽABNA KRONIKA

CVETJE V JESENI

V sklopu 62. Ljubljana Festivala so Križanke v sredo gostile premiero težko pričakovanega domačega muzikala Cvetje v jeseni. Kot muzikal je zgodba na odru ljubljanskih Križank uprizorjena prvič.

Alenka Brun

Idilično kmečko povest je v dveurni muzikal v dveh dejanjih spremenila ekipa: režiser Vojko Anzeljc, avtor glasbe Matjaž Vlašič, avtor libreta in dramskega besedila Janez Usenik, koreograf Miha Krušič in drugi. V glavnih vlogah Janeza je v sredo nastopil Matjaž Robavs, operni solist, pevski pedagog in član tria Eroika; Gorenjca Domna Križaja, baritonista, študenta solopetja na Akademiji za glasbo in medicine na Medicinski fakulteti v Ljubljani, pa boste v tej vlogi lahko spremljali v predstavah, ko se bo muzikal selil na drug oder. Meto je izvrstno upodobila Nina Pušlar, ki je prve korake h glasbeni prepoznavnosti naredila na Bitki talentov pred skoraj desetimi leti. Meta pa je tudi profesionalna igralka Maja Martina Merljak.

Idilična kmečka povest Cvetje v jeseni Ivana Tavčarja je ena najbolj znanih ljubezenskih zgodb v slovenski književnosti, velja pa tudi za eno najlepših. Po nepozabnem filmu iz leta 1973 s Poldetom Bibičem in Mileno Zupančič v naslovnih vlogah, glasbo Urbana Kodra in v režiji Matjaža Klopčiča je v novo nastalem muzikalu ustvarjalcem preplet sodobnega pristopa s preteklostjo uspel. Na premieri so to potrdili tudi gledalci, saj so bile Križanke nabito polne. S glasnim ploskanjem ni varčeval nihče. Tudi kakšno solzo smo lahko opazili.

V muzikalu je več kot dvajset pesmi, od tega večina avtorskih, povsem novih, nekatere pa je ekipa povzela iz zakladnice slovenske narodne glasbe. Na odru tako vse to odpoje in odigra kar osemnajst izvajalcev ob spremljavi simfoničnega orkestra pod taktirko dirigenta Simona Dvoršaka. Kljub drugačnemu žanru nostalgija in romantika povesti ostajata.

Odrsko zasedbo sestavljajo znana imena, med njimi precej Gorenjcev. Damijan Perne nastopa v vlogi Boštjana, Lucija Grm je Barbara, Anžon Matevž Mali, Mlačan Klemen Černe, Boštjan še Marjan Bunič, Domna pa smo že omenili. Ko smo Perneta povprašali, če ga bomo videli na premiernem odru, se je pošalil, da ne, lahko pa v prvi ponovitvi. Naj bi s kolegom, s katerim si delita vlogo Boštjana, pač zaupala kovancu in ta je odločil, da ste Damijana lahko na odru prvič spremljali včeraj.

Cvetje v jeseni je zanimalo tudi Nušo Derendo in Marka Vozlja (desno). Med njima stoji Matjaž Vlašič, Gorenjec, ki mu je muzikal Cvetje v jeseni pravzaprav prvenec. Foto: AB

Ponovitve muzikala si v Križankah lahko ogledate vse do nedelje. Damijan Perne v družbi znanega gorenjskega para: Jureta Franka in Simone Vodopivec Franko. / Foto: AB

V glavni vlogi 'taglavnega dohtarja' boste lahko spremljali tudi simpatičnega in talentiranega Domna Križaja. / Foto: AB

Janeza (levi) je na premieri odigral in odpel Matjaž Robavs, operni in koncertni pevec, tudi Domnov profesor. / Foto: AB

Kot Danijel pa se je v Cvetju v jeseni izvrstno predstavil igralec in šansonjer Jure Ivanušič. / Foto AB

Alenka Kozolc Gregurić v vlogi Danijelove Lize in rdečelasa Nina Pušlar kot Meta / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Eva Mendes postala mamica

Ena izmed najbolj seksi žensk po mnenju moških, igralka **Eva Mendes (40)** je postala mamica. S partnerjem, igralcem **Ryanom Goslingom (33)** sta se razveselila deklice. »Eva je v sedmih nebesih, ker je postala mamica. Še nikoli ni bila srečnejša. Oba z Ryanom sta presrečna, da sta skupaj ustvarila to čudovito bitje. To je za njiju zares poseben trenutek,« je za People povedal igralkin prijatelj. Par je skupaj od leta 2011, oba pa se bosta prvič spopadla z vlogo starševstva.

Zdravnik med operacijo delal selfije

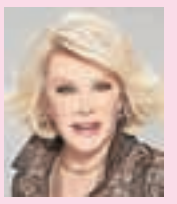

Znane so nove informacije o tragični smrti igralke **Joan Rivers,** ki je umrla med rutinsko operacijo glasilk. Kot poročajo tuji mediji, je operacijo izvedel kar njen osebni zdravnik za nos, ušesa in grlo, ki je med tem časom, ko je bila igralka pod anestezijo, z njo posnel tudi tako imenovanega selfija oziroma njuno skupno fotografijo. Poleg tega naj bi bil eden izmed prisotnih zdravnikov brez zdravniške licence. Sumljive okoliščine komedijantkine smrti še preiskujejo.

Ljubite se ne glede na rasno pripadnost

Igralka **Lupita Nyong o (31),** ki je za vlogo v filmu 12 let suženj prejela oskarja, se je v otroških in najstniških letih zaradi svoje izrazito temne polti počutila grdo. Po vlogi sužnje Patsey je igralka posnela kar nekaj reklamnih oglasov in velja za eno izmed najlepših žensk v Holywoodu. Zvezdnica in otroška maskota Elmo sedaj med otroki širita sporočilo, da se morajo imeti radi ne glede na to, kakšne barve je njihova koža.

Je Snoop Dogg homofob?

Slavni raper **Snoop Dogg (42)** je na svojem družabnem omrežju objavil fotografijo dveh razgaljenih moških v postelji, pod katero je zapisal žaljiv homofobičen komentar in tako postal tarča vseh zagovornikov gejev in lezbijk v medijih. Homofobične žaljivke so bile izbrisane že trideset minut po objavi. Glasbenik je v preteklosti zagovarjal pravice gejev in lezbijk, zato mnogi ugibajo, če ni bila ta objava posledica vdora v njegov račun socialnega omrežja.

Maja Tratnik je znan radijski glas in televizijski obraz, medtem ko se Nataše Naneve spominjamo z modnih pist in lepotnih tekmovanj. Obe Gorenjki gojita še ljubezen do posebne plesno-aerobične vadbe, zumbe. Kadar skupaj energično plešeta na odru, jima dekleta pod njim z veseljem z gibi sledijo. / Foto:Gorazd Kavčič

Gostili tri slikarke

Janez Kuhar

Cerklje – Društvo likovnikov Cerklje je v župnijski cerkvi pripravilo razstavo, na kateri je bilo od petka do nedelje na ogled 46 likovnih del člana društva Draga Novaka in gostij – Anite Šefer, Francke Isop in Darje Resnik Debevc. Anita Šefer je slikarka, a tudi uspešna pisateljica. Piše pravljice, pesmi, črtice, dramska dela za mladino in skeče, v Cerkljah pa je predstavila odlomke iz svojega najnovejšega romana Ana Marija. Francka Isop je tudi restavratorka in uspešna na področju zdravstva in energetskega zdravilstva. Darja Resnik Debevc je tudi vsestranska – slika, poje, piše pesmi in kvačka. Drago Novak se je na razstavil predstavil s 16 likovnimi deli, sicer pa je sodeloval že na številnih razstavah po Sloveniji. V kulturnem programu ob odprtju razstave so nastopili kvartet B z Zgornjega Brnika, Darja Resnik Debevc in Minea Marton.

Likovna dela so predstavili Anita Šefer, Darja Resnik Debevc, Drago Novak in Francka Osip.

V Letenicah se znajo tudi zabavati

Letenice – Vaščani Letenic so se v nedeljo zbrali na tradicionalnem vaškem pikniku, ki ga je tudi letos pod vodstvom Staneta Šterna pripravila in izvedla vaška mladina. Za sladke kulinarične dobrote so poskrbele gospodinje, poleg druženja in plesa pa so se nekateri pomerili tudi v kegljanju (na sliki) in balinčkanju. To ni edino druženje v Letenicah, vaščani se vsako leto zberejo še na martinovanju, na prvi novoletni dan, na pustovanju pa še kakšna priložnost se najde. Srečanja veliko prispevajo k složnosti in sodelovanju v vasi, razveseljivo pa je tudi vključevanje mladine.

Cestni zapori

Škofja Loka, Sora – Zaradi gradnje komunalne infrastrukture bo septembra in oktobra več cestnih zapor. Na Sorški cesti bo zapora od 15. septembra do 18. oktobra, voden obvoz bo skozi del naselja Pod Plevno po Stari cesti, Suški in Sorški cesti. V naselju Sora v občini Medvode bo zaradi gradnje vodovoda in komunalne infrastrukture od 17. do 21. septembra (in v rezervnem terminu od 24. do 28. septembra) urejena popolna zapora medobčinske ceste Škofja Loka–Sora–Medvode. Obvoz za tovorna vozila je urejen iz Gosteč prek Godešiča (regionalna cesta), za osebna vozila pa bo obvoz v naselju Sora urejen s semaforji.

Blagoslov koles in kolesarjev v Adergasu

Adergas – V Adergasu so prvo septembrsko nedeljo pred župnijsko cerkvijo pripravili drugi blagoslov koles in kolesarjev. Zbralo se je okoli 150 rekreativnih kolesarjev iz bližnje in daljne okolice, med njimi so bile tudi družine z otroci in člani kolesarskih društev. Največ jih je bilo iz vasi pod Krvavcem. Velesovski župnik Slavko Kalan je bil navdušen nad tako veliko udeležbo in je že napovedal, da bo blagoslov koles in kolesarjev postal tradicionalen in da bo vsako leto septembra. Po blagoslovu so gospodinje iz velesovske fare pripravile pogostitev. V bližini župnijske cerkve je tudi speljana in posebej označena kolesarska pot.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Janez Rozman, s. p. – Rozman bus, www.rozmanbus.si, T: 04/531 52 49
TRST: 1. 10; **BIOTERME:** 13. 10; **MARTINOVANJE:** 8. 11.; **BANOVCI:** 5.–9. 10. – **AKCIJA; BERNARDIN:**16.–19. 11.; **STRUNJAN:** 30. 11.–3. 12.; **MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6. 11. – **AKCIJA; BANJA VRUĆICA:** 23.–26. 11.; 8–15. 12; **MEDŽUGORJE:** 21.–23. 10.; **ČRNA GORA:** 2.–5. 10.; **RIM:** 15.–19. 10.; **MANDARINE – OMIŠ:** 11.–12. 10.; **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Občinsko prvenstvo Tržiča v pikadu

Podljubelj – Športno društvo Podljubelj vabi na odprto prvenstvo v pikadu, ki bo v petek, 26. septembra, od 17. do 20. ure v Krajevni dvorani v Podljubelju. Razpis si lahko ogledate na www.podljubelj.si.

Ob 70. obletnici požiga Radovne

Gorje – Občina Gorje in KO ZB NOB Gorje vabita na slovesnost ob 70. obletnici požgane Radovne, ki bo juti, v soboto, 20. septembra, ob 11. uri pri spomeniku »roka« v dolini reke Radovne (Smolejeva domačija). Slavnostni govornik bo predsednik Združenja zveze borcev za vrednote NOB Slovenije Tit Turnšek.

Druženje z ogledom filma

Kranj – Humana, Združenje svojcev, v sodelovanju z društvom Novi Paradoks vabi v sredo, 24. septembra, ob 17. uri v dvorano Mestne občine Kranj na druženje z ogledom filma Sanjal sem, da sem srečen režiserja Marka Bratuša in s stanovalci Novega Paradoksa. Film prikazuje življenje v stanovanjski skupnosti, ki je namenjena ponovnemu vključevanju oseb z duševnimi motnjami v vsakdanje okolje.

Skoki in nordijska kombinacija za Pokal Cockta

Žiri – SSK Alpina Žiri organizira v nedeljo, 21. septembra, v Nordijskem centru Žiri tekmovanje za Pokal Cockta v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji na 40-metrski skakalnici. Za mesta najboljših se bodo pomerili dečki in dekleta v kategorijah 12 in 13 let. Skakalni del se bo začel ob 9. uri, tek na rolerjih v industrijski coni v Žireh pa predvidoma ob 12. uri. V času teka med 12. in 13. uro bo delno oviran promet na relaciji krožne ceste v Industrijski coni. Prosijo, da upoštevate oznake in navodila redarjev.

Razgledi 2014

Bled – Muzejsko društvo Bled vabi na prireditev Razgledi 2014, ki se bo danes, v petek, 19. septembra, ob 19. uri začela v Festivalni dvorani na Bledu. Med drugim boste lahko slišali petje Marjane Deržaj, ansambla Pepel in kri, Majde Sepe, Aleksandra Mežka, Danila Kocijančiča, mogoče celo skupine Gu-gu. Nastopil bo tudi Tomaž Ahačič, znan kot Fogl, iz Tržiča, moderatorka pa bo Eva Leskovšek.

Pirfest - Preddvor 2014

Preddvor – Agencija Media butik vabi na že tradicionalni Pirfest - Preddvor 2014. Danes, v petek, 19. septembra, bodo igrali Ansambel Saša Avsenika in Biseri, jutri, v soboto, 20. septembra, vas bo med 20. in 20.30 ogreval Ansambel Žana Urbanca, potem pa sledi nora zabava z Modrijani.

Krompirjev piknik

Šenčur – Turistično društvo Šenčur vabi svoje člane jutri, v soboto, 20. septembra, od 14. ure naprej na krompirjev piknik na dvorišču Bvagnetove hiše v centru Šenčurja, Pipanova cesta 2.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj – Iz Društva upokojencev Kranj vabijo na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Sv. Andrej–Kranj, ki bo v torek, 23. septembra, z odhodom ob 8. uri izpred društva.

10. Pohod ob rapalski meji

Žiri, Sovodenj – Turistično društvo Žiri v sodelovanju s Turističnim društvom Sovodenj ter drugimi društvi in prijatelji dediščine tudi letos tradicionalno na tretjo nedeljo v septembru – letos 21. septembra – organizira Pohod po rapalski meji, letos že desetič. Potekal bo proti Mrzlemu vrhu iz Žirov in s Sovodnja. Iz Žirov se lahko podate na pot ob 9. uri. Zbirališče bo v centru – pred Zadružnim domom. Na Sovodnju bo start pol ure kasneje – ob 9.30 izpred Mercatorjeve trgovine.

4. Tradicionalni Pohod Čemšenik–Jakob

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 4. oktobra, na četrti Tradicionalni pohod Čemšenik–Jakob. Pohod bo ob vsakem vremenu. Odhod s posebnim avtobusom izpred Globusa v Kranju bo ob 7.30, avtobus bo ustavljal na vseh postajah do Preddvora. V Kokri pri trafo postaji bo odhod na pohod ob 8. uri, tam bo možno pustiti vozilo. Popoldanski odhod iz Preddvora bo ob 16. uri. Hoje za celotno pot bo za okrog šest ur, lahko pa se odločite tudi za krajši pohod, ki bo trajal pet ur. Prijave in dodatne informacije: 040 206 164, Stanko Dolenšek, telefonske ali SMS prijave, e-naslov: stanko.dolensek@gmail.com ali ob sredah med 17. in 18. uro v društveni pisarni.

HIŠA KULTURE GG // petek, 19. septembra 2014, ob 12. uri v avli Gorenjskega glasa v Kranju

Ob mednarodnem dnevu gluhih vas vabimo na odprtje razstave umetniških del z naslovom **Iskanja**

Marka Lukana,
akademskega slikarja

Marko se je rodil 27. julija 1988 v Kranju in je gluh od rojstva. Od junija lani se ponaša z nazivom akademski slikar. Njegovo likovno ustvarjanje je pestro in se nenehno izpopolnjuje. Marko se bo na svoji četrti samostojni razstavi v avli GG predstavil z lepljenkami, ki jim je dal skupen naslov Zemlja in mi na njej.

Razstavo s kratkim kulturnim programom bo odprl **predsednik Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije Mladen Veršič**.

Spoznajte svet gluhih in se nam pridružite – vabljeni!

Razstavo prireja: Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Gorenjske - AURIS Kranj

Sponzor dogodka:
NEUROTH slušni aparati & svetovanje
Neuroth slušni aparti d.o.o., Tbilisijska ulica 59, Ljubljana
PE Jesenice, Cesta maršala Tita 38, 4270 Jesenice, tel: 04 620 22 98
PE Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, tel: 04 620 22 99
Gorenjski Glas

Na Breški Jalovec

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi v soboto, 11. oktobra, na planinski izlet po razglednem grebenu med beneško ravnico in Zahodnimi Julijci. Cilj bo Breški Jalovec, eden od najlepših razglednikov v grebenu. Odhod s posebnim minibusom izpred Creine v Kranju bo v soboto, 11. oktobra, ob 5.30. Hoje bo za okrog sedem ur. Prijave in informacije do srede, 8. oktobra, ali do zapolnitve razpoložljivih mest v minibusu pri vodnikih ali v pisani: Uroš Prelovšek, GSM 040 255 163, prelovsek@gmail.com; Nina Faganel, GSM 031 740 144, nina.faganel@gmail.com ter v pisarni društva ob sredah med 17. in 18. uro.

Pohod na Matajur

Žirovnica – Pohodna sekcija pri Društvu upokojencev Žirovnica vabi v torek, 23. septembra, na Matajur. Avtobus bo odpeljal ob 7. uri z avtobusne postaje Rodine do postaje Žirovnica in na Breg. Zapeljali se boste v Kobarid. Vzpon na Matajur bo iz Italije iz Mašere ali iz vasi Matajur. Sestopili boste na slovensko stran v Livek. Nezahtevne hoje bo do pet ur. Prijave in informacije: Drago Kajdiž, tel. 045 801 469 ali GSM 031 535 799.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 20. septembra, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo O popolnosti. Pogovor bo povezoval John Pedley. Vstopnine ni.

Duhovno potovanje v Indijo – Okus po Tibetu

Bled – V Knjižnici Blaža Kumerdeja bo danes, v petek, 19. septembra, ob 19.30 Maja Bratuž s pomočjo posnetkov predstavila kraje, kjer prebivajo Tibetanci in kjer lahko pridete v stik z njihovo globoko zavestjo in drugačnim načinom razmišljanja in vrednotenja življenja.

PREDSTAVE

Škratovanje za otroke

Breznica – Dramska skupina Julke Dovžan vabi v nedeljo, 21. septembra, ob 17. uri v Kulturni dom na Breznici, kjer bo na sporedu gledališka matineja za otroke Škratovanje. Škratje so tokrat v goste povabili Gledališče Ringo raja Javornik Koroška Bela z igrico Kako je Hamo postal junak.

OBVESTILA

Skoči ven za pravno državo

Škofja Loka – V okviru Socialnega tedna 2014 Združenje slovenskih delavcev organizira okroglo mizo z naslovom Skoči ven za pravno državo, na kateri bo gost predsednik Ustavnega sodišča RS mag. Miroslav Mozetič. Okrogla miza bo v četrtek, 25. septembra, ob 19. uri v Miheličevi galeriji v Kašči.

Triglavska tržnica in spremljevalni program

Bled – Jutri, v soboto, 20. septembra, TNP med 10. in 12. uro vabi na Triglavsko tržnico s spremljevalnim programom. Triglavska tržnica že tradicionalno poteka vsako tretjo soboto v mesecu na prireditvenem prostoru pred Infocentrom Triglavska roža Bled. Ponuja pestro izbiro domačih, naravi prijazno pridelanih in izdelanih dobrot. Hkrati poteka tudi spremljevalni program, v okviru katerega lahko odkrivate skrivnosti narave in dragocene kulturne dediščine Triglavskega narodnega parka in Gorenjske.

Krvodajalska akcija

Cerklje – Območno združenje Rdečega križa Kranj in Krajevna organizacija Cerklje vabita občane na krvodajalsko akcijo. Odvzem krvi bo v Športni dvorani v Cerkljah v sredo, 24. septembra, od 7. do 13. ure. S seboj prinesite krvodajalsko izkaznico in osebni dokument s sliko. Pred odvzemom krvi ne jejte nič mastnega niti ne pijte mleka, priporočajo pa se čaj, kruh z marmelado, sadje in podobno. Dobrodošli tudi novi krvodajalci.

O energetsko učinkoviti gradnji in prenovi

Kranj - Primskovo – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi v četrtek, 25. septembra, na delavnico z naslovom Energetsko učinkovita gradnja lesenih objektov ter energetska prenova z uporabo lesa. Predaval bo dr. Miha Praznik z Gradbenega inštituta, strokovnjak za učinkovito rabo energije v stavbah. Dogodek bo potekal v mali dvorani Krajevnega doma na Primskovem (Kranj) z začetkom ob 15. uri. Udeležba na dogodku je brezplačna, dobrodošle pa so najave udeležbe do srede, 24. septembra. Več o programu in prijave po tel: 040 303 752, 04 257 88 28, info@ctrp-kranj.siterwww.ctrp-kranj.si.

Predstavitvene delavnice Centra za 3. življenjsko obdobje

Kranj – Center za 3. Življenjsko obdobje pri Ljudski univerzi Kranj vabi na brezplačne predstavitvene delavnice, ki bodo potekale na sedežu Ljudske univerze od 22. do 26. septembra. Predstavitev računalniških tečajev bo 22. septembra od 10.30 do 12.00, Risanje mandal 23. septembra od 9.00 do 10.30, Vadba z Niko 23. septembra od 10.30 do 12.00, Slovensko ljudsko izročilo – Kaj znam narediti kot nekoč 24. septembra od 9.00 do 10.30, Zabavna glasba 24. septembra od 10.30 do 12.00, Filozofija 25. septembra od 9.00 do 10.30 in Bachova cvetna terapija 25. septembra od 10.30 do 12.00.

LOTO

Rezultati 75. kroga – 17. septembra 2014
1, 5, 12, 15, 25, 28, 39 in 37
Loto PLUS: **1, 4, 9, 11, 18, 34, 35 in 24**
Lotko: **2 6 5 1 7 0**
Sklad 76. kroga za Sedmico: **250.000 EUR**
Sklad 76. kroga za PLUS: **50.000 EUR**
Sklad 76. kroga za Lotka: **400.000 EUR**

Govorilni dan o pravici do avstrijske pokojnine

Kranj – Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije bo skupaj z avstrijskim zavodom za pokojninsko zavarovanje danes, v petek, od 9. do 13. ure organiziral v prostorih zavoda v Ljubljani govorilni dan, na katerem bodo slovenski zavarovanci, ki so del svoje pokojninske dobe dopolnili v Avstriji, pridobili informacije o uveljavljanju pravice do avstrijske pokojnine. Ker so pogoji za upokojitev v Sloveniji in v Avstriji različni, ni nujno, da zavarovanec pridobi pravico do pokojnine v obeh državah hkrati, ampak jo v vsaki državi pridobi takrat, ko izpolni pogoje po njenih predpisih. Zato je priporočljivo, da se zavarovanci še pred upokojitvijo pozanimajo o pogojih za upokojitev v obeh državah.

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, **F:** 04/20 68 701
M: 030 641 621, **I:** www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

- **Družba Domplan, d. d.,** zagotavlja profesionalno in korektno posredovanje nepremičnin, ki ga izvajajo naši strokovni nepremičninski posredniki. V zadovoljstvo naših strank, opravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami.
- Aktualno ponudbo si lahko ogledate na naši spletni strani www.domplan.si ali na www.nepremicnine.net.

STANOVANJE – PRODAMO

Tržič, Ravne, 2-sobno stanovanje v I. nadstropju v izmeri 54,30 m2, l. gr. 1984. Stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevni prostor, spalnico, kopalnico z WC-jem, hodnik, balkon, CK na plin, prodamo, cena 46.000,00 EUR

Drulovka, blokovsko naselje, 52,40 m2, 1-sobno v IV. etaži, zgrajeno l. 1990, stanovanje obsega bivalno kuhinjo, dnevno sobo, kopalnico z WC, balkon, CK na plin, klet, dvigala ni, prodamo, cena 55.000,00 EUR

Kranj, Vodovodni stolp, 3-sobno v III. nadstr. izmere 73,80 m2, l. gr. 1965, obnovljeno l. 2005: kopalnica, WC, instalacije, lastno ogrevanje – plin, kuhinja, okna obnovljena 2013, balkon, klet, dvigala ni, vpisano v ZK, prodamo, cena 110.000,00 EUR

GARAŽA – ODDAMO V NAJEM

V kletni etaži garažne hiše na Gogalovi ulici **v Kranju** oddamo garažo z elektriko v velikosti 12,30 m2, l. gr. 1984, cena 50,00 EUR/mesečno + stroški. Mesečna najemnina se plača za 1 leto vnaprej.

PARKIRNA MESTA – ODDAMO V NAJEM

Na zgornji ploščadi parkirne hiše ob Gogalovi ulici **v Kranju** (poleg trgovske šole) oddamo parkirna mesta v velikosti 12,50 m2, l. gr. 1980. Možnost parkiranja takoj. Cena najema znaša 18,00 EUR/mes. + 29,00 EUR za daljinski upravljalnik. Najemniki imajo možnost pranja avtomobila poleg garažne hiše za doplačilo cca 1,00 EUR – odvisno od porabe vode.

POSLOVNI PROSTORI - ODDAMO V NAJEM

Kranj – Britof, pritličje v izmeri 221,50 m2, l. gr. 1986, zelo dostopna lokacija, lasten dovoz in asfaltirano parkirišče. Dva večja prostora po pribl. 100 m2, dve pisarni, čajna kuhinja, kurilnica in garderoba ter pripadajoče sanitarije; možnost ureditve razstavnega salona, delavnice oz. skladišča. Urejeni vsi priključki, klima, CK na olje. Cena najema znaša 1.900,00 EUR/mes. oz. po dogovoru + stroški po dejanski porabi in 3x varščina.

HIŠE – PRODAMO

Virmaše - bližina Škofje Loke, enonadstropna – dvodružinska, tlorisa 113 m2 na parceli velikosti 350 m2, l. gr. 1942, obnovljena l. 1995, delno podkletena, CK na olje, vsi priključki, cena 190.000,00 EUR

Britof - naselje Voge, 159 m2, samostojna, zgrajena l. 2009, 797 m2 zemljišča, v visoko pritlični hiši tlorisa 18,80 x 15 m2, zgrajeni do III. gradbene faze, so 4 trisobna stanovanja, dve v pritl., izmere 159 m2 (klet 19 m2) in 146 m2 (klet 15 m2), in dve v mansardi izmere 155 m2 (klet 21 m2) in 157 m2 (klet 11 m2), pritlični stanovanji imata odprto teraso izmere 26 m2, v mansardi pa je loža 6 m2, vsako stanovanje ima dve parkirni mesti, cena 298.000,00 EUR (brez DDV)

PARCELE – PRODAMO

Britof, parceli v velikosti 928 m2 in 1123 m2, zelo lepa sončna lega, infrastruktura na parcelah ali v neposredni bližini, dostop urejen prek sosednje parcele z vpisano služnostjo, pretežno namenjeno za stanovanjsko, poslovno ali storitveno dejavnost, cena 115,00 EUR/m2

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

BEGUNJE, 38 m2, 1. nad./3, opremljeno, vseljivo 1/2015, mirno okolje, cena 65.000 EUR, tel.: 040/567-544 14003589

KRANJ - Huje, 4-SS, 110 m2, renovirano, opremljeno. Možna menjava za manjše, 103.000 EUR, tel.: 070/917-223 14003492

ODDAM

STANOVANJE v Kranju, Mlakarjeva cesta, v velikosti 44 m2, s 1. 10. 2014, tel.: 040/756-409 14003545

POSESTI

K3 KERN d.o.o.
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

PRODAM

KMETIJSKO zemljišče v okolici Radovljice, tel.: 041/676-039 14003523

ZAZIDLJIVI parceli na Golniku, tel.: 040/204-184 14003411

KUPIM

ZAZIDLJIVO sončno parcelo v okolici Kranja, veliko do 800 m2, tel.: 059/013-544, 031/511-102 14003527

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNI prostor, 22 m2, na Mestnem trgu v Škofji Loki, tel.: 04/51-22-226, 041/817-516 14003581

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Fax: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

GARAŽE

PRODAM

NUJNO in ugodno takoj prodam garažo v Ljubljani - center, tel.: 01/43-95-370, 031/449-798 14003558

ODDAM

GARAŽO - Vodovodni stolp, Kranj, tel.: 040/504-544 14003265

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteks na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 150 do 550 m2. Cena 2,95 EUR/m2 mesečno, tel.: 041/426-898 14003298

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

AUDI A4, limuzina, letnik 2007, črne barve, odlično ohranjen, redno servisiran, 190.000 km, tel.: 030/313-378 14003573

MERCEDES-BENZ, letnik 2001, bencin, registriran celo leto, srebrne barve, tel.: 059/982-056 14003596

KUPIM

RABLJEN avto, sem resen kupec, tel.: 030/626-106 14003572

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

AVTO laser, radar detektor, nov, ugodno, tel.: 041/706-046 14003557

VLEČNO kljuko za R Clio starejši tip, tel.: 030/263-878 14003575

STROJI IN ORODJA

PRODAM

AGREGAT - generator 7000 kw, disel, 1 x 3-fazni in 2 x 2-fazni, kot nov, tel.: 040/520-846 14003568

INDUSTRIJSKI šivalni stroj Pfaff, tel.: 040/334-301 14003556

VARILNI aparat Tig 300 Iskra, cena 600 EUR, tel.: 031/360-536 14003542

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA – metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019 14003273

AKCIJA peleti – briketi Zugmeister in drva, dostava. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, tel.: 04/25-51-313 14003381

BUKOVA drva, cena 50 EUR/m3, tel.: 04/51-82-366 14003547

BUKOVA in hrastova drva, razžagana in možna dostava, tel.: 040/285-433 14003571

DRVA suha, bukova, hrastova, mešana, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 031/330-425 14003503

KVALITETNA bukova drva, tel.: 051/412-165 14003563

KVALITETNA, suha, debelo klana bukova drva, tel.: 041/905-557 14003594

SUHA bukova drva, cena 50 EUR/m3, Selška dolina, tel.: 031/245-415 14003554

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 031/864-145 14003574

UGODNO prodam 1 tono lesnih briketov za kurjavo, tel.: 040/887-425 14003202

IŠČEM

PROSIM, če mi kdo podari petrolej za peč. Zelo bom hvaležen, tel.: 040/232-490 14003544

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

KUPIM

PARNI sokovnik Emo Celje za sadje, emajliran, črne barve, tel.: 031/360-536 14003535

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

PEČ na olje za centralno ogrevanje brez gorilca in ekspanzijsko posodo, malo rabljeno, tel.: 040/473-271 14003584

OSTALO

PRODAM

ZA simbolično ceno prodam 8-litrski bojler in umivalnik s pipo, tel.: 040/977-479 14003560

GLASBILA

PRODAM

TROBENTA B, lastra TR200, letnik 2010, tel.: 031/360-536 14003541

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936 14003277

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PREGLED VIDA kot na napotnico s čakalno dobo do 7 dni v Optiki Aleksandra v Qlandii. Tel. 04 234 234 2, www.optika-aleksandra.si 14003566

ŽIVALI IN RASTLINE

PODARIM

ZDRAVO, mlado muco, tel.: 070/280-588, Kranj 14003555

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CEPILEC na sveder, rabljen 1 mesec, cena 140 EUR, tel.: 031/706-358 14003501

CIRKULAR za žaganje drv z mizo in koritom ter prešo za mošt, tel.: 031/812-210 14003595

KOTEL za kuhanje krme za prašiče, mešalec za beton, os za prikolico 16 col, tel.: 041/874-181 14003582

MLIN za sadje Voran s pralno napravo in kasetno stiskalnico, tel.: 07/30-79-688, 051/389-308 14003552

SILOKOMBAJN Mengele MB 220, tel.: 041/356-157 14003543

SILOKOMBAJN Sip 80 BP, malo rabljen, 1. lastnik, tel.: 041/965-112 14003579

ŽAGA Husquarna 455 E, meč 45 cm, nova, zelo ugodno naprodaj, tel.: 031/506-374 14003453

KUPIM

TRAKTOR, lahko tudi v okvari, in kiperprikollico, tel.: 031/500-933 14003296

TRAKTOR Deutz, Zetor, Ursus, Univerzale, IMT ali Store, tel.: 031/851-485 14003524

PRIDELKI

PRODAM

BELI in rdeči krompir za ozimnico, tel.: 041/393-934 14003586

ČEBULO in česen ter lepe oleandre po simbolični ceni, tel.: 04/25-51-487 14003533

ČESEN, jabolka, krompir, hruške. Kmetija Jerala, Podbrezje 218, tel.: 031/311-417 14003534

ČESEN, rdečo peso in krompir, tel.: 041/558-711 14003551

JABOLKA elstar in gala ter hruške viljamovke, tel.: 04/25-60-048 14003564

JEDILNI in krmni krompir, tel.: 041/857-703 14003580

KRMNI in jedilni krompir, tel.: 040/355-865 14003587

KRMNO peso in rdečo peso, tel.: 04/25-31-667, 041/973-629 14003585

KROMPIR, krmilni in jedilni ter varaždinsko in solatno zelje, tel.: 041/378-911 14003536

KROMPIR maris bard, bela rosa, fiana, sora in desire, cena 0,35 EUR/kg in domači česen, tel.: 041/971-508 14003538

KROMPIR za krmo, tel.: 041/347-243 14003548

KROMPIR, jedilni beli bistra in desire rdeč, možna dostava, ročna pridelava, tel.: 031/411-904 14003576

NARAVNOST iz Dolenjske, naš ponos, cviček, zdrav za dušo in telo in pridelan s srcem, tel.: 031/386-848 14003525

SILAŽNO koruzo v okolici Brnika, tel.: 04/25-22-689 14003537

ZBIRAM naročila za sladek mošt - jabolčnik iz domačih jabolk, tel.: 031/828-594 14003522

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 PUTKI cvergla, tel.: 040//581-950 14003593

BREJO oslico in osla, oba pašna in zelo prijazna, tel.: 04/57-43-294, 040/473-271 14003583

ČB bikca, starega 10 dni, Voglje, Šenčurska pot 28 14003565

ČB BIKCA, tel.: 041/356-299 14003570

ČB BIKCA, starega 1 teden, tel.: 041/506-183 14003546

KOKOŠI - jarkice, rjave in bele, tik pred nesnostjo, in kg. piščanci, možna dostava, tel.: 040/130-979 14003403

KRAVO ČB v začetku 2. laktacije, dobra molznica, kličite samo resni, tel.: 051/826-048 14003590

KUNCE za zakol ali nadaljnjo rejo, tel.: 040/672-702 14003553

LICENCIRANEGA ovna JSP, težkega cca 100 kg, tel.: 051/213-206 14003528

MLADE putke in peteline (cverglne), tel.: 04/25-71-084 14003540

NESNICE rjave, grahaste, črne, pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer,, tel.: 02/58-21-401 14002865

PETELINA štajerca, zelo lepega, rdeče barve, prijazen do ljudi, tel.: 051/302-866 14003532

RJAVE jarkice v začetku nesnosti, Stanonik, Log 9, Šk. Loka, tel.: 04/51-85-546, 041/694-285 14003415

ZAJCE, kunce za nadaljnjo rejo, pasma nemški lisec, Naklo, tel.: 051/304-012 14003549

ZAJCE, orjaški lisec, stari od 4 do 5 mesecev, tel.: 030/268-162 14003588

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 7 dni, tel.: 041/503-623 14003463

OSTALO

PRODAM

VEČ silažne koruze, tel.: 041/531-458 14003577

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO novega natakarja m/ž, za delo v Tupaličah pri Preddvoru. Zadolženi boste za postrežbo in dobro počutje gostov. Za informacije pokličite 031/637-088. Preša, d. o. o., Cerklje, Slovenska c. 51, Cerklje 14003526

ZAPOSLIM natakarico/-ja. Gostišče Klub Kovač, Andrej Marinšek s.p., Glavna c. 1, Naklo, tel.: 031/339-003 14003567

DELO dobi oseba za delo v masažnem salonu v Ljubljani, izkušnje niso potrebne, dober zaslužek. Novaliteta, d. o. o., Vodnikova c. 8, Ljubljana, tel.: 041/260-399 14003517

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, porokah z domačo in zabavno glasbo, tel.: 041/741-355 14003561

IŠČEM DELO - čiščenje poslov. prost., hiš, likanje, varstvo otrok, pomoč, nega, oskrba oseb, tel.: 051/428-551 14003521

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 14003274

OGRAJE KOČEVAR

Proizvodnja in montaža ograj in ograjnih vrat. Na vašo željo opravimo brezplačen ogled, izmere in svetovanje. Montaža na ključ je po **celi Sloveniji**. Pokličite nas, z veseljem smo vam na voljo! OGRAJE KOČEVAR d.o.o., Tovarniška cesta 11c, Prebold, 03/570-12-21, 080-2302, 051/624-207 **www.ograje.com**

ADAPTACIJE vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 14003180

BELJENJE in prenova stanovanj, barvanje napuščev in fasad z dvigali do višine 25 m. Brezplačen ogled in svetovanje. Prepričajte se, ugodne cene in kvaliteta, Sandi Ferlan, s. p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 14003098

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistern, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987 14003276

FLORJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 14003275

GOZDARSKE STORITVE - prodaja drv, posek - spravilo lesa, prevoz lesa, cepljenje drv. Klemen Maček n.d.d.k., Žabnica 11, Žabnica, tel.: 041/756-449 14003203

NUDIMO vrtanje dimnikov, vstavitev nerjavečih tuljav, zidanje novih, popravila starih dimnikov, menjava dimnih obrob in dimnih kap. Panro, d. o. o., Ljubljanska c. 80, Domžale, tel.: 031/520-603 14003360

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s. p., Vinharje 14, Poljane nad Šk. Loko, tel.: 031/505-468 14003291

POUČEVANJE inštrumentov in petja za otroke in odrasle, na Gorenjskem in v Ljubljani. Promusica, d. o. o., Cesta talcev 61, Kranj, tel.: 040/913-903 14003511

PREŠANJE sadja in pasterizacijo soka vam nudi kmetija Matijovc, Janko Jeglič, n.d.d.k., Podbrezje 192, Naklo, tel.: 041/538-583 14003466

V KERAMIČARSTVU Janez Kleč, s. p., Milje 77, Visoko vam nudimo kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438 14003359

VSA gradbena dela, adaptacije, fasade, notr. ometi. Sopaj Agim, s. p., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/589-597 14003569

IŠČEM

NUJNO iščem osebo za pomoč na manjši kmetiji, tel.: 04/57-21-786 14003562

ZASEBNI STIKI

42-LETNI fant, zaposlen in z manjšo kmetijo, želim spoznati dekle, med 30 in 40 leti, za resno zvezo, tel.: 040/607-507 14003539

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje Leopold Orešnik, s.p., Dolenja vas 85, Prebold, tel.: 031/836-378 14003278

POSLOVNI STIKI

FESST d.o.o., Koroška c. 2, Kranj
Nudimo vse vrste posojil, ugodne obresti
04/236-73-75

IZGUBLJENO, NAJDENO

NA DETELOVO ULICO 16 V STRAŽIŠČU PRI KRANJU JE PRILETEL RUMEN KANARČEK. KDOR GA POGREŠA, NAJ POKLIČE NA 041/615-066 14003598

RAZNO

SAMSKI in osamljeni, pridite in družimo se vsako nedeljo po 15. uri v gost. Seljak Preddvor, tel.: 040/756-409 14003578

PRODAM

KASETE za rekorder, otroške in druge - posnete, simbolična cena, tel.: 051/302-866 14003530

KOSTANJEVE kole za pašnik, tel.: 041/214-500 14003550

NOVO zračno puško, televizijo, hladilnik, VHS kamero JVC, tel.: 041/364-504 14003529

POMIVALNI stroj, hladilnik, otroški voziček, tel.: 040/872-052 14003591

ROLATOR - hojica in barvni televizor Samsung, ekran 50 cm, tel.: 040/312-950 14003592

UGODNO prodam žensko kolo in gorilnik za centralno kurjavo, tel.: 040/977-479 14003559

ZA MOPED Tomos APN 4; 6 prodam cilinder z batom, L obročki, na novo brušen fi 42.5; 38.5 mm, tel.: 041/722-625 14003191

KUPIM

RABLJENE tlakovce, starejši model, oblike črke S, sive barve, tel.: 051/302-866 14003531

ZAHVALE, OSMRTNICE

Žalost in hvaležnost lahko izrazite z objavo osmrtnice ali zahvale v različnih velikostih.

Naročila sprejemamo po faxu: 04/201 42 13 ali e-pošti: malioglasi@g-glas.si

Gorenjski Glas

Mestno pokopališče Kranj
Pogrebne storitve
Komunala Kranj, javno podjetje, d.o.o.

Pogrebne in pokopališke storitve
Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

V SPOMIN

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in večni mir mi zaželite.

22. septembra 2013 je za vedno odšel naš

Janez Koritnik

Hvala vsem, ki se ga spominjate in prižigate sveče.
Ohranite ga v svojih srcih.

Vsi njegovi
Dvorje

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, babica in prababica

Zofija Kavčič

roj. Travnik, iz Doline

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, darovano cvetje, sveče, svete maše in denarno pomoč. Posebno zahvalo izrekamo naši družinski zdravnici dr. Alice Kikel za dolgoletno zdravstveno oskrbo, pomoč in podporo ter patronažnima sestrama Ani in Vesni za vso skrb in toplino. Zahvaljujemo se župniku mag. Romanu Starcu, pogrebni službi Komunale Tržič ter pevcem in organistu Andiju za lep pogreb.
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo ohranjate v lepem spominu in ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni
Dolina, september 2014

ZAHVALA

V spokojnem bivanju najdi svoj mir,
sij Božji naj ti bo sreče izvir.

V 88. letu starosti nas je zapustila naša draga

Ivana Triler

s Partizanske c. 47, Škofja Loka

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Zahvala g. župniku, pogrebni službi, pevcem in trobentaču. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoči vsi njeni
Škofja Loka, 11. septembra 2014

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mamice, tašče, sestre in tete

Slavke Berce

se domači iskreno zahvaljujemo zdravnicama Mateji Lopuh in Marti Ropret, sestri Vlasti in nečakinji Maji za nesebično pomoč v času bolezni pokojne. Hvala g. župniku, Vidi, pevcem, trobentaču in podjetju Akris za njihov prispevek k lepemu pogrebu. Hvala tudi vsem, ki ste Slavko pospremili na njeni zadnji poti, darovali sveče, cvetje in svete maše, ter vsem drugim, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali.

Vsi njeni

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas.

V 83. letu nas je zapustila naša draga mama, žena, stara mama, botra, sestra, tašča in teta

Valentina Papler

p. d. Mobijeva Tinca iz Leš

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in svete maše. Posebna zahvala Bernardki in Janezu Frantar, Giti, Mariji, Silvi, Ivanki in Ivanu za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Zahvaljujemo se dr. Alice Kikel in patronažni službi Zdravstvenega doma Tržič, posebej sestri Cvetki. Zahvala g. župniku za opravljeni obred, Komunali Tržič, pevkam in pevcem, gasilcem in krajanom, ki so opravili pokop. Posebna zahvala Metki Kokalj za izrečene besede slovesa ob grobu.
Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali in jo pospremili na njeni zadnji poti, iskrena hvala.

Vsi njeni
Leše, 13. september 2014

Anketa

Dan brez avtomobila

Jasna Paladin

V sklopu evropskega tedna mobilnosti so ta teden v številnih krajih pripravili dogodke, povezane s prometom. V Kamniku je tako potekal Dan brez avtomobila. Nekaj Kamničanov smo vprašali, kako pogosto se namesto z avtom zapeljejo s kolesom ali javnim prevozom.

Ana Benkovič:

»Zadnja leta večinoma hodim peš. Opažam, da veliko ljudi vsakodnevne opravke opravlja peš, veliko mladih se tudi rekreira. Rabimo še več pešpoti in kolesarskih stez, pa bo tega še več.«

Helena Sterle:

»Pogosto vidim starše, ki svoje otroke pripeljejo dobesedno pred vrata šole. Odrasli smo na tem področju pogosto slab zgled. Ni dovolj le opozarjati, štejejo dejanja. Sama zato veliko kolesarim.«

Mira Zore:

»Ker živim v mestu, se res malo vozim z avtom, v glavnem razdalje premagujem peš. Veliko bi se dalo narediti za varnost kolesarjev, pa bi jih bilo še več. Prav je tudi, da osveščamo mlade.«

Pavel Mušič:

»Seveda imam avto, a kadar se le da, se po opravkih odpravim peš. Kamnik je za pešce in kolesarje lepo urejen, zato ne vidim težav. Dogodki, kakršen je današnji, bodo to še spodbudili.«

Antonio Jeseničnik:

»Letos sem si kupil kolo, tako da več kolesarim, krajše razdalje premagujem peš, v službo v Ljubljano pa se vozim z avtom, saj bi mi vožnja z vlakom vzela preveč časa.«

Slikarji za tržiške otroke

Pri Kulturnem društvu tržiških likovnikov poteka dobrodelna akcija Slovenski slikarji za tržiške otroke, ki so jo v soboto nadgradili s prireditvijo.

Nastopajoči v večeru, za katerega je Francka Globočnik dejala, da bo pustil trajno sled vloženega truda in ljubezni. / Foto: Luka Rener

Suzana P. Kovačič

Tržič – V Kulturnem centru Tržič je bila v soboto dobrodelna prireditev Slovenski slikarji za tržiške otroke v organizaciji Kulturnega društva tržiških likovnikov in v režiji predsednice društva Francke Globočnik. Kar 62 slik so darovali slovenski slikarji, celoten izkupiček od prodanih del pa bo društvo namenilo učencem oz. šolskim skladom vseh treh tržiških osnovnih šol. Tudi sobotno prireditev so s pevskimi in plesnimi točkami odprli prav učenci iz Osnovne šole (OŠ) Križe, OŠ Bistrica pri Tržiču in OŠ Tržič – Podružnične šole Lom.

K dobrodelnosti je slikarje spodbudil akademski slikar Nikolaj Mašukov, Francka Globočnik je prav tako razmišljala o tem, kako bi lahko pomagala socialno šibkejšim tržiškim družinam oz. otrokom, ki so v takih okoliščinah najbolj prizadeti. Prijetno je bila Globočnikova presenečena, kako mnogoštevilno so se na pobudo, na sodelovanje v akciji odzvali slikarji ter nastopajoči na sobotni prireditvi; to so bili mladi člani ansambla Dvojni dvojčki, kitarski ansambel Svarun s solistoma Marjanom in Radom Pančur, Moški pevski zbor (MPZ) Gorščaki, ljudske pevke Folklorne skupine Sava Kranj – Dečve, MPZ Društva upokojencev Tržič, humorist Boštjan Meglič – Peška, Mešani pevski zbor Dvor ob Krki, plesalke orientalskih plesov Kulturno umetniškega društva Leyli in solo točka umetniške vodje društva Iris Šober, za konec pa še Dolinski fantje s pevko Špelo. Prijetno »razkritje« dobrodelnega večera je bila drugošolka Nuša Pavšek, ki je narisala tako imenitno, da so njeno sliko uporabili za plakate in naslovni motiv zloženke dobrodelne prireditve. Piškote za pogostitev obiskovalcev so spekli učenci.

»Nekaj slik smo že prodali, nekaj jih je rezerviranih, druge so do 5. oktobra še na ogled in v nakup za dober namen v Paviljonu NOB, Galeriji Ferda Mayerja v Tržiču,« je povedala Francka Globočnik, ki se je za pomoč in podporo zahvalila številnim, tudi občini Tržič. Še neprodane slike si lahko ogledate v paviljonu v popoldanskih urah oziroma se za ogled lahko dogovorite z Globočnikovo na številki 040 955 733.

Jubilej kardinala Rodeta

Groblje – Nekdanji ljubljanski nadškof in kardinal Franc Rode bo v nedeljo, 21. septembra, ob 10. uri v cerkvi svetega Mohorja in Fortunata daroval mašo ob svojem 80. rojstnem dnevu. Kardinal je bil rojen 23. septembra 1934, njegov dom pa je v bližnji vasi Rodica. Franc Rode je do upokojitve leta 2011 opravljal visoke dolžnosti v katoliški Cerkvi. Po posvetitvi za duhovnika leta 1960 v Parizu in doktoratu se je leta 1965 iz Argentine oziroma Francije vrnil v Slovenijo. Leta 1997 ga je tedanji papež Janez Pavel II. imenoval za ljubljanskega škofa metropolita, leta 2004 pa je v Vatikanu prevzel vodenje Kongregacije za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja. Leta 2006 je bil povišan v kardinala. Kardinal Rode je bil naklonjen Gorenjskemu glasu in je bil vselej pripravljen sodelovati, če smo ga prosili za pogovor ali samo izjavo. Bil je tudi gost na naši Preji.

GLASOV JEŽ

Je začeto tudi že končano?

Predvolilno obdobje je idealno za javno izražanje mnenj o tem ali onem kandidatu za poslanca, župana in podobne politične funkcije. Posebej popularno je brezplačno dopisovanje na plakate, s katerih se smehljajo in hvalijo kandidati. Na oglasu aktualnega kranjskega župana se je tako pojavil pripis »fertik si«, ki je seveda v popolnem nasprotju s kandidatovim geslom Dokončajmo začeto. Avtor pripisa je očitno prepričan, da je kandidat s slike že opravil, kar je imel za opraviti, in mu ni treba nadaljevati. Naročnica Gorenjskega glasa, ki se je na Gorenjsko priselila iz Maribora, je v redakcijo spraševala, če »fertik si« po Gorenjsko pomeni to, čemur na Štajerskem rečejo »gotof si«. Kaj menite?

vremenska napoved

Po jasnem in po nižinah meglenem jutru bo čez dan več oblačnosti, po večini bo suho. Jutri bo pretežno oblačno in po večini suho, v nedeljo pa pretežno oblačno z občasnimi padavinami, deloma nevihtami.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
11/22 °C	14/22 °C	13/23 °C

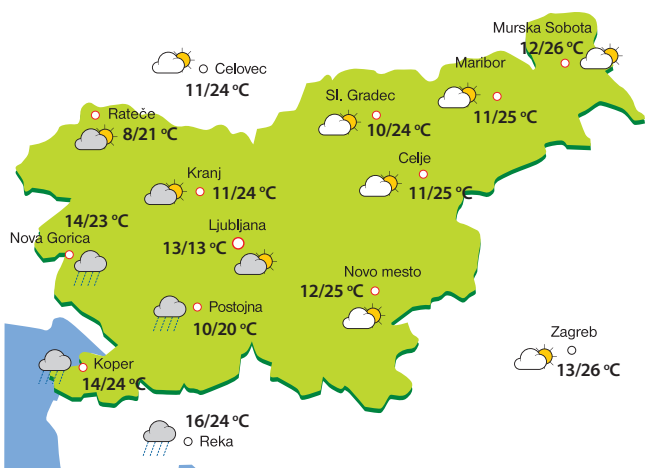

RADIO KRANJ 97.3
E-pošta:radiokranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si
04 / 28 12 220 - 051 303 505
GORENJSKI megasrček